

CLAVDII PTOLEMAEI
INERRANTIVM STELLARVM
APPARITIONES, AC SIGNIFI-
CATIONVM COLLECTIO.

Libellus mirè elegans , atque ad aeris præuidendas
mutationes omnino necessarius, antehac
nunquam impressus .

A Federico Bonaventura Vrbinate latinitate donatus ;
Scholijsq[ue] nonnullis illustratus .

Item

*Libelli duo ; alter ex Columella , alter ex Plinio , excerpti
De Inerrantium Stellarum significationibus .*

VENETIIS, M D X C I I I L

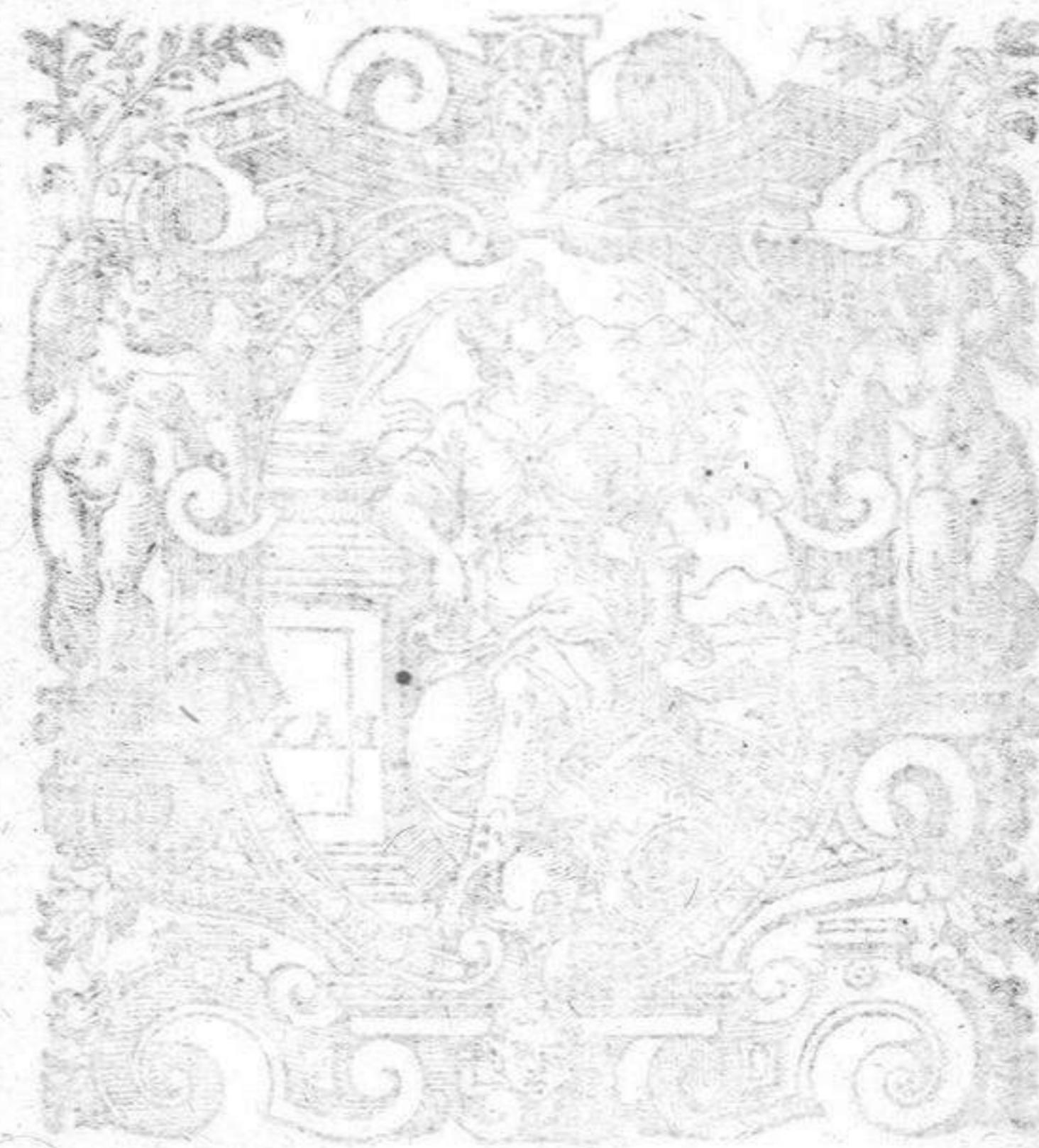
Apud Francisci de Franciscis Senensis.

CLAVDII PTOLEMAEI
INERRANTIA STELLARUM
APPARITIONES AC SIGNAE
CATIONUM CORRECTIONE

Proprietas mundi celestis, sive ad scientias planetarum
mutaciones omnino necessarias suscep-
tiones impinguas.

A Ptolemaio Bononiensi Aphorismata quatuor
Speculare nonnullae huius.

Proprietas mundi celestis ex Coniectura, sive ex Ficta, certa
Dissertationes de planetarum mutacionibus.

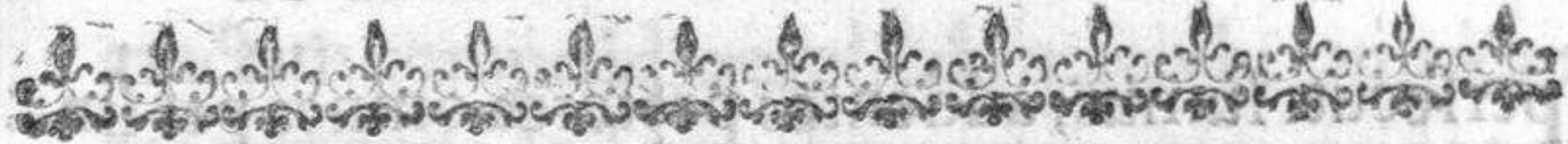

VENETIIS - M D X E I I I
Typis Fratris de Bryncloris Sculpsit.

H EOPH R A S T Y S initio Opusculi de
 Pluuiarum Signis, ea ventorum, tempesta-
 tum, ceterarumq; aëris mutationum pres-
 sagia, quæ ab ortu & occasu syderum pen-
 dent, ex Astrologicis monumentis peten-
 da esse admonet: quid ergo miraris ami-
 cè lector, si elegantissimum Ptolemæi li-
 bellum, qui rem hanctotā uberrimè complectitur, Illustris-
 simi literatissimiq; Viri, atq; de bonis artibus optimè me-
 riti Vincentij Pinelli munere superioribus mensibus ad me
 missum, ut nil haberes, quod in hac de Prognosticis disci-
 plina desiderares, & latinitate donauerim scholijs nonnul-
 lis illustratum; & hisce Theophrasti opusculis, vna cum
 excerptis ex Columella & Plinio à me significationibus, ad-
 necendum curauerim? Scripsit enim Meton, scripsere plu-
 res alij in Astrologia ante Theophrastum insignes de iner-
 rantium stellarum significationibus, & qui venti orienti-
 bus illis, & occidentibus excitarentur; quorum obserua-
 tiones, ad quas lectorem Theophrastus amandauit, Pto-
 lemæi opera habes in hoc libello; adeo quidem ab eo, quem
 Leonicus tradidit, diuerso, ut nouum tibi omnino summi
 autoris opus, ac longè magis Ptolemæi eruditionem sapi-
 ens, longèq; uberiorius dare profitear: cum ille paucas signi-
 ficationes, paucioresq; apparitiones continens, ex Colu-
 mella, similibusq; autoribus ferè excerptus potius videatur;
 hic è contra veterum omnium mathematicorum obserua-
 tiones collectas habens, atq; disputationem vere auream,
 aliaq; nonnulla huius rei studiosis maximè profutura, iure
 Ptolemæi præ se nomen ferat; ut his de causis lucubratium
 culam hanc nostram perquam gratam, & acceptam tibi fo-
 re credam. Prætereo medicam artem in salubri morboſoq;
 anni statu decernendo, nimirum in nobilissima ac planè
 diuina eius parte, quæ ad prognostica spectat, his egere
 obseruationibus; quod princeps artis Hippocrates libello
 „ de Aëre, Aquis, & Locis ita testatus est; Cum temporum, in-

P R A E F A T I O.

„quit, mutationes & astrorum ortus & occasus obseruaue-
 „rit, quemadmodum singula horum eueniant, prænoscer
 „vtiq; & de anno qualis sit futurus. Et alio loco. Cæterum
 „de annis hoc modo consideratione facta, quis cognoscere
 „possit, qualisnam annus sit futurus salubris an morbosus:
 „si enim secundum rationem sicut signa astris occidentibus
 „& emergentibus &c. Nautæ demum ac rei rusticæ cultores
 „quantum hinc capiat vtilitatis, id puto omnes attingere, &
 „satis clare Varro, Collumella, Pliniusq; testificatur. Di-
 „ces forsan sydera tū errātia, tū inerrātia hasce in aëre muta-
 „tiones nō causare? id quidem nō est impræsentia rationibus
 „demonstrandum, sed & experientiæ & sacrarum literarum
 „autoritas satis tibi esse debet; de quinq; enim erronibus in
 „epistola beati Iudei Apostoli legimus. Sydera errantia: qui-
 „bus procella tenebrarum seruata est in eternum. De iner-
 „rantibus vero, quid maximi in Ecclesia Dei Patres senserint
 „apud Dionisium Cartusianum, vt alia nunc præteream,
 „in enarrationibus super Job habes; D. nanq; Hyeronimus,
 „ipso referéte, de Orione, dum prophetam Amos explicaret,
 „hyeme astrum hoc oriri, suoq; ortu tempestates significare,
 „& excitare scripsit. D.q; Gregorius ita de eodē notatū re-
 „liquit. Oriones in ipso pondere temporis hyemalis oriun-
 „tur, & ortu suo tempestates excitant, maria terrasq; per-
 „turbant; vnde secundum quosdam Orion dicitur quasi Vri-
 „on, ab Vrina id est ab inundatione aquarum. Vnum tantum
 „hoc deest huic nostræ opelle, quod video te admirabili stu-
 „dio expectare, hasce nimirum stellarum apparitiones, si-
 „gnificationesq; seculo & climati nostro accōmodatas; cui
 „rei, quantum temporis scholiorumq; breuitas permisit,
 „nonnullis in locis satisfecimus: atq; Deo opt. max. adiu-
 „uante plenissimè imposterum satisfaciemus; cum inerran-
 „tium omnium stellarum apparitiones primæ & secundæ ma-
 „gnitudinis, quæ in climate nostro oriuntur & occidunt,
 „vna cum obseruatis à nobis significationibus propediem e-
 „dituri simus. Vale benigne lector, atq; si hæc nostra tibi
 „arridere videbimus, grauiora, discentium studijs fortasse
 „non inutilia, in dies expecta.

CLAVDII PTOLEMÆI INERRANTIVM STELLARVM APPARITIONES.

Et significationum collectio.

FEDERICO BONAVENTURA
INTERPRETE.

NERRANTIVM stellarū apparitiones quotnā habeāt differentias, quasue causas; itē quibus niti ad singulas demōstrādas obseruationib⁹ oporteat; quibusq; theorematibus reliqua (codem methodo vtētes) venari debamus;

nimirum quibus circuli, qui per medium signorum est, partibus, singulæ stellæ² vbiq; simul in medio celi sint, atq; in unaquaq; habitacione cooriātur, simulq; occidāt. adhuc quot³ partibus & in maximo descripto circulo, & in eo, qui per medium signorum est, sol sub terris in apparitionibus distare debeat, omnesq; ipsius^{*} partes, quarum ratione tempora particularia definiuntur, longius in proprio quodam huiusc rei⁴ tractatu perse-

6 P T O L . D E I N E R R .

persecuti sumus; addentes præterea omnes per singula Climata differentiarum modos inerrantium stellarum primæ & secundæ magnitudinis, quæ in quinq; acceptis à nobis circa partem nostræ terræ Climatibus, horæ semisse vicissim differentibus, oriuntur, & occidunt. quorum primum quasi ab Æquinoctiali accepimus, scriptum per Syenem. atq; vniuersaliter, per loca illa, in quibus maximus dies horarum est 13. 30. Secundum verò paulò Cyrene australius per inferiorem Ægyptū: atq; per ea vniuersaliter loca, in quibus maximus dies æquinoctialium horarum est quatuordecim. tertium per Rhodum ac per ea omnia loca, in quibus diei magnitudo horarū est 14. 30. quartum p medium Hellespontum; atq; vniuersaliter per loca illa, in quibus maximus dies horarum est quindecim. quintum demum ac postremum per medium Pontum scriptum; vniuersaliterq; per illa loca, in quibus maximus dies horarum est 15. 30. æquinoctialium. Iam verò tempora ipsa apparitionū à nobis annotata (quibus vt possemus vti, necesse fuit illud subire onus calculationum, quod tamen in illustrioribus tantū ac splendidioribus fecimus) simul cum obseruatīs apparitionum tempore, ab eis qui ante nos fuere, significationibus, vt magis hęc omnia in promptu habeantur, in presenti tracta-

tractatu compendio explicabimus; vbi tamen ante nonnulla de ⁸ apparitionibus ipsis; ac de particularium obseruationum vsu præfati fuerimus.

Apparitionem igitur appellamus syderis interstantis apparentem ad solem & horizontem acceptam primam, vel ultimam configurationem; unde & nomen deductum est. Horum autem, qui hoc modo accipiuntur, aspectum, quatuor generales admodum reperiuntur differentiæ tot enim modis solis positus ac syderis, tum vicissim, tum duorum horizontis semicirculorū ratione variantur, ortus videlicet, atq; occasus. Porro syderum positione utriusque semicirculorum respectu, indicatur communius quidem ab ortu & occatu; solis autem, à temporibus ab ipso adductis: propriè verò à matutino & vespertino ortu atq; occasu. quamobrem, cum sol ac stella in semicirculo sunt orientali, huiusmodi aspectum communiter matutinum exortum vocamus; vbi autem in occidentali rursus collocati fuerint, aspectum hunc vespertinum occasum dicimus. quod si contraria loca occupauerint, quando sol occidentalem tenet angulum, stella orientalem, aspectus hic vespertinus ortus dicitur: vbi vero sol in orientali, stella in occidentali semicirculo fuerit, huiusmodi aspectus matutinus occasus appellatur. Iam verò hi quatuor

aud

explica-

explicati aspectus bifariam singuli diuiduntur; in
veros scilicet & apparentes. & sanè communiter
quidem veros aspectus eos dicimus, qui non stel-
lam tantum, sed ipsum quoq; solem in horizonte
habent exactè collocatum; apparentes verò illos,
in quibus stella quidem horizontem tenet, sol ve-
rò sub terris versatur; atq; hoc non simpliciter, sed
vel ante ortum, vel post occasum. magis verò pro-
prie in hisce configurationibus matutinum exor-
tum verum dicunt, quando stella ac sol simul ori-
untur: vespertinum exortum verum, quando ia-
bente sole stella horizontem concedit: matuti-
num occasum verum, quando oriente sole stella
occumbit: vespertinum occasum verū, quando si-
mul stella ac sol occasum petunt. Rursus autem
matutinum ortum apparentem, cum ante solis ex-
ortum stella oriens apparet: vespertinum ortum
apparentem, ubi post solis lapsum stella idētidem
oriens cernitur: matutinum verò occasum appa-
rentem, quando ante ortum solis stella occumbēs
conspicitur, vespertinum demum occasum appa-
rentem, ubi post solis occasum stella cernitur occi-
dere. Porro in veris configurationibus non stel-
larum tantum, sed solis quoq; loca contemplari
euinit: quandoquidem hoc modo sol pariter ac
stella in ipso horizonte reperiuntur; in apparenti-
bus

solq; s

bus verò id eatenus contingit, quatenus eas exactè ac simpliciter accipimus; cum alioqui solis loca non semper definita ac certa intelligantur. fieri nanq; potest, vt secundum diuersa solis sub terris commorantis interualla, pluribus diebus matutini ac vespertini syderum ortus occasusq; conspiciantur: quasi aliquam tempora hæc varietatem recipiant. qua de re nulla harum dictarum configurationum, iam¹¹ apparitio dicenda erit; siquidem apparitio definiti simulq; apparentis aspectus manifestatio est. atqui in his aspectibus, qui positi sunt, in veris quidem¹² tempora ipsa latent, in apparentibus verò solis loca. vbi igitur, non crafsiori minerua, atq; vt contigerit, apparentes configurationes acceperimus, verum¹³ primos tum in ortu, tum in occasu, & vltimos aspectus definuerimus; sanè tunc quod proprium apparitionis est, assequemur; uno iam existente etiam solis loco, in quo cum ipse extiterit, primo & vltimo stellæ orientes & occidentes possunt apparere; atq; secundū huiusmodi iam definitum aspectum constituuntur in expositis climatib⁹ ac omnino quatenus horizō tropicos secat, matutina quidē orientalis apparitio¹⁴ primus apparētiū aspectū ortus, vespertina orientalis apparitio, vltimus apparētiū aspectū ort⁹. Rursusq; matutina occidētalis apparitio prim⁹ stelle

b

occa-

occasus; vespertina occidentalis apparitio **vltimus** stellæ occasus. In stellis igitur incrantibus, quæ in circulo, qui per medium signorum est, colloca-tæ sunt, apparitionum ordo ita se habet; atq; toto quidem illo tempore, quod inter matutinum, ac vespertino ortum est, huiusmodi quidem stel-læ,¹⁵ cum oriuntur, apparent, non cum occidunt: eo verò, quod inter vespertino exortum, & matu-tinū occasum interiacet, apparent quidé, sed¹⁶ ne-que orientes, neq; occidentes: eo autem, quod est à vespertino¹⁷ occasu ad matutinum exortum, om-nino non apparent: atq; has quidem stellas, cum aliquo tempore disparent, emergentes vocamus, se- seq; occultantes; ipsarumq; matutinum exortum simpliciter emersionem appellamus; vespertino autem occasum, simpliciter occultationem. cum verò aliquo tempore apparent, neq; orientes neq; occidentes¹⁸ κολοβούμενοι dicimus. Cæterum in syderibus illis, quæ à circulo, qui per medium signorum est, vel ad Vrsam, vel ad meridiem insi-gniter distant, expositus interdum ordo varie-tatem habet, secundum vtranq; Syzygiam; cum earum partem aliam illum retinere obseruemus, aliam verò oppositam nequaquā. enim uerò in au-traliorem habentibus à circulo per mediū signorum positionem stellis,¹⁹ occasum quidem vesp- tinum

tinum præcedere matutinum exortum videmus; atq; quod emersionum occultationumq; propriū est eas habere: propterea quod toto eo tempore, quod inter hasce apparitiones interiacet, penitus se celant. ²⁰ Matutinum verò occasum è contra tempore vespertinum exortum antecedere, eo quia nō amplius ipsis contingat, quod τῶν κολοβοδιέξοδων proprium est, sed potius earum, quæ vocantur ²¹ νῦκτισκόδοι, [naturam] imitantur; quoniam toto eo tempore, quod ab occasu matutino est, ad exortum usq; vespertinum, & exorientes & occidentes, totumq; quod supra terram est hemisperiū pertransfentes, apparent: post solis quidem occulum exorientes, atq; ante ortum ipsius occumbentes. In stellis verò, quæ borealiorem à circulo per medium signorū positionem obtinent; ex contrario ²² vespertinus exortus, (vt obseruatur) matutinum occasum anteuerit, atq; hæ ipsis, earum, quæ κολοβοδιέξοδοι dicuntur, proprium retinent; quoniam toto rursus intermedio tempore harum duarum apparitionum, neq; orientes, neq; occidentes apparent. at ²³ matutinus exortus plerunq; in illis vespertinū occasum antegreditur; eo quod non amplius, quod disparentium astrorum, emergentiūm q; ac sese occultantium proprium est, seruans sed earum, quæ ²⁴ εὐάυτεφανες appellantur; quoni-

am toto eo tempore, quod ab exortu matutino est ad vespertinum occasum cerni possunt, occidentes quidem post occasum solis, atq; ante ipsius exortū orientes; vocantur autem huiusmodi stelle²⁵ αὐτοφάνεις: quamobrem in ipso²⁶ commentario diligenter inspiciendum est, propterea quod stellæ, quæ dicuntur²⁷ emergere, & occultari, de earum numero sunt, quæ abeunt à conspectu nostro abscondunturq;: quæ verò simpliciter²⁸ matutinum exortum efficere occasumq; vespertinum ponuntur, ad illas pertinent, quæ ἐνίκυτοφάνεις, & αὐτοφάνεις appellantur. similiter autem, quæ²⁹ vespertinum exortum ante occasum matutinum efficiunt de illarum numero sunt, quæ κολοβόστερεξόδοι nuncupantur. quæ verò è contra³⁰ occasum matutinum faciunt ante vespertinum exortum νύκτιοιεξόδοι dici solent. Quæ igitur circ2 differentias ordinemq; apparitionum presenti instituto conueniunt huiusmodi ferè sunt.

Adhibuimus auté anni descriptionē, qui apud nos in usu est, ne dierū equiuocatio, ob intercalationem quarto quoq; anno factā, in notandis excipiendisq; apparitionibus, comitteretur. Itaq; à primo die mensis Thoth singulos dies numerantes, proprio ordine, quoad licuit, apparitiones digessimus, quæ in ipsis fiunt in acceptis à nobis climatis:

bus : adieccimusq; ad clima ostendendū in quo sit
apparitio, æquinoctialiū horarū pro parallelii ratio-
ne multitudinem maximæ diei , vel noctis : adscri-
bentes præterea obseruatas à veteribus in solis per
dies illos inambulationibus ambiētis aeris³⁴ signi-
ficationes: non quidē quod séper, ac sine vlla³⁵ va-
rietate eiusinodi mutationes euenire dicamus , sed
vt plurimū , & quatenus nulla aliarū causarū, quæ
plures sunt, reluctatur. cogitandum nanq; est, circa
enarratos inerrantium stellarum ad solem aspectus
conuerti quodāmodo aeris statū ac mutari; quem-
admodū ad ipsū in tropica, & æquinoctialia puncta
solis ingressum . non saniè, quod causa omnis euen-
tus in hasce configurationes sit referenda ; sed ma-
ximopere quidem ad futuras mutationes producē-
das conferre cēsēndū est, & lunā & reliquos quinq;
errones : ac lunam quidem, vel inde cause subire ra-
tionem , quoniam vt plurimum³⁶ significationes
ab apparitionum diebus, ad dies transfert propriarum
cum sole configurationum : quinq; vero rur-
sus errones, quoniam ad eos producendos effectus
cooperantur , qui³⁷ propriarum temperamentis
naturarum , commoderationibusq; proportione
respondent: quemadmodum & quatuor anni té-
pora interdum quidem³⁸ properare, interdum ve-
rò remorari cernimus ob syzygiarum solis & lunæ

inter-

interualla , & qualitates , quæ propter Planetarum transitus & configurationes Sygyziarum tempore , intenduntur plurimū ac remittuntur . Itaq; opere-
precium erit , eum , qui ad significationes , huiusmo-
diq; prædictiones animum intendere voluerit , pri-
mum significationum ipsarum causas inuestigare ;
mox , (cum neq; id sufficiat) animo versari , quòd
eorum , qui halce significationes annotandi pro-
uinciam suscepere , alij in alijs regionibus eas obser-
uarunt ; sæpenumero in similibus scribendis con-
stitutionibus aberrantes , vel ob aliquam regio-
nis ³⁶ proprietatem , vel quia non vbiq; locorum cę-
dem ijsdem diebus apparitiones existunt . Postea
pro viribus & quatenus fieri potest reliquas alias
causas contemplari , planetarūq; transitus in Ephé-
meridibus positos animaduertere , vt significatio-
num dies , proximorum solis , ac lunæ ³⁷ quadra-
torum diebus , illisq; potissimum , qui præcedunt
coitum , ac plenilunium accomodate valeat ; ac præ-
terea diebus etiam illis , in quibus sol sub ipsis appa-
ritionibus ad duodecim signa transitum facit . si-
gnificationum verò ipsarum qualitates in configu-
rati Planete naturam potissimum referre ; ³⁸ Vene-
ris quidē stella calidas in aere constitutiones ; Satur-
ni frigidas , ³⁹ Iouis humidas , Martis siccias , ⁴⁰ Mer-
curij demum humidas ac ventosas , producente .

qua in re, si contrariæ temperationis stellæ conciliatæ fuerint, animaduertere etiam oportet. Quòd verò quarundam apud veteres ⁴¹ illustrium stellarum nullam neq; in præsenti tractatu, neq; in præcedenti fecerimus mentionem ; videlicet Sagittæ, Vergiliatum, Hædorum, Vindemiatoris, Delphini, & si quæ aliæ huiusmodi sunt, culpam facile deprecabimur ; cum id graui admodum de causa factum à nobis fuerit . enim uero primas & ultimas stellarum apparitiones, quæ adeo exiguæ sunt, omnino difficile est percipere, oculisq; notare posse ; atq; eos , qui ante nos fuere , quadam potius conjectura (quod ad has stellas pertinet) fuisse yflos , quam obseruatione, facile quilibet ex ipsis phænomenis iudicabit . vnde præcipuum fuit consilium nostrum stellarum primæ tantum, ac secundæ magnitudinis notare apparitiones ; tum ob dictam causam, tum etiam quia hæ solæ propter insignem magnitudinem , (non quidem omnes ,) neq; incertam , neq; explicatu difficultem causam significatiū videtur habere , quæ in illarū aspectibus annotantur ; præterquam quod & rationi magis consentaneum est ad stellas alias longè splendidiores , quarum apparitiones ijsdem temporibus existunt , oculos conuertere ; videlicet pro Sagitta , & Delphino fulgentes , quæ proximæ sunt , pro Vindice.

mia.

16. P T O L. D E I N E R R.

miatore Arcturum & Spicam, pro Vergilijs & Hædis Capram ac splendidam Hyadum obseruare; quarum⁴² magnitudinem, credibile est, in ambiente aere mutationem aliquam causare posse; apparitionumq; tempus manifestum existit, ac præfinitum. quæ omnia nullo modo in obscurioribus, minoribusq; astris locum habent; etsi nonnullæ ex pluribus sint conflata. & sanè nisi quis fabulas texere velit, nil de huiusmodi stellarum affectionibus, quod ei notum sit, affirmare poterit; nec proprie quidem matutinas, aut vespertinas vocare, primas illarum, vel ultimas apparitiones; propterea quod longè maior solis distantia sub horizonte in illis inueniantur, quam matutinæ, ac vespertinæ apparitionis tempora patiantur.

Verum his ita satis pro pre-

senti instituto explica-

tis, iam descriptio-

nem ipsam or-

dine subijcia-

mus, quæ

ita se ha-

bet.

⁴³ Thoth.

43 Thoth. i. novoxobull. 21. 21

- Augustus 29 1 Hor. 14. Cauda Leonis emergit. Hipparcho Etesiæ ponunt. Eudoxo imbræ, tonitrua, Etesiæ ponunt.
- 30 2 Hor. 14. Cauda Leonis emergit. Hor. 14 Spica occultatur, Hipparcho emerget.
- 31 3 Hor. 15. Capra vesperi exoritur. Aegyptijs Etesiæ flare desinunt. Eudoxo venti varij sese alternatim collidentes. Cæsari ventus, imber, tonitrua. Hipparcho flat Subsolamus.
- Septembris 1 4 Hor. 15. Extrema Fluuij manè occidit. Callippo hyemat, & ponunt Etesiæ.
- 2 5 Hor. 13. 30. Spica occultatur. Hor. 15. fulgens, quæ vocatur Lyra, matutino occidit. Metrodoro molestus aër. Cononi Etesiæ ponunt.
- 3 6 Hor. 15. 30. Quæ in extrema austrina Chele duarū lucens occultatur. Aegyptijs nebulæ ac æstus, vel pluuiæ, vel tonitrua. Eudoxo ventus, tonitru, molestus aër. 44 Hipparcho ventus, dies humida.
- 4 7 Metrodoro molestus aër. Callippo, Eu&temoni, ac Philippo varius aër ac molestus. Eudoxo pluuiæ, tonitru, ventus inconstans.
- 5 8 Aegyptijs imber; in mari tempestas, vel Auster. Cæsari inconstantes venti, pluuiæ, atq; Etesiæ flare desinunt.
- 6 9 Hor. 14. Quæ in Cauda lucens Oloris, seu Avis manè occidit. Aegyptijs Fauonius, vel Argelæ spirat.
- 7 10 Hor. 13. 30. fulgens, quæ est in dextro latere Persei vesperi exoritur. Philippo molestus aër. Dositheo hyemat.
- 8 11 Aegyptijs significat.
- 9 12 Quæ in extrema austrina Chele duarum lucens occultatur.
- 10 13 Dositheo aëris intemperies.
- 11 14 Hor. 14. Canobus emergit. Cæsari Aquilones flantes ponunt.

- 12 15 Eudoxo venti Austri.
 13 16 Callippo, & Cononi significat.
 14 17 Hor. 14. 30. Quæ in cauda Avis lucens matutino occidit. Hor. 14. Quæ in extrema austrina Chele duarum lucens occultatur. Hor. 14. 30. extrema Fluuij mane occidit. Eudoxo Aquilones ponunt. Metrodoro significat. Democrito significat, & hirundo discedit.
 15 18 Hor. 15. 30. Quæ in genu Sagittarij occultatur. Aegyptijs pluuiæ. Significat. Autumni initium. hirundo abit. Dositheo humidus dies. Eudemoni Autumni initium.
 16 19 Hor. 15. 30. Quæ splendida est Piscis austri vesperi exoritur. Hipparcho molestus aër, & in mari pluuiæ, Autumniq; principium.
 17 20 Cæsari Autumni principium: & hirundo discedit. Metrodoro in mari imbres, & molestus aër.
 18 21 Hor. 14. splendida Piscis austri occultatur. Hor. 15. Quæ in sequenti humero Heniochi, seu Aurgæ vesperi exoritur. Aegyptijs Fauonius, vel Africus, vesperi Subsolanus. Eudoxo Autumni principium.
 19 22 Hor. 13. 30. Antares occultatur. Aegyptijs Fauonius, Argestes, ac lenis imber. Eudoxo humidus dies.
 20 23 Hor. 14. 30. Arcturus matutino exoritur. Aegyptijs lenis imber, & venti. Significat. Callipo & Metrodoro imbres.
 21 24 Hor. 13. 30. Quæ communis Equi & Andromedæ mane occidit.
 22 25 Hor. 13. 30. Quæ in cauda Avis lucens manè occidit. Aegyptijs Fauonius, vel Auster, ac per dies quatuor iuges pluuiæ.
 23 26 Hor. 15. 30. Arcturus 45 manè exoritur. Eudoxo pluuiæ. Hipparcho Fauonius, vel Auster.
 24 27 Hor. 14. Communis Equi & Andromedæ matutino occidit. Hor. 14. Extrema Fluuij manè occidit.

- 25 28 Autumnale Aequinoctium. Aegyptijs, & Eudoxo significat.
- 26 29 Hor. 14. Antares occultatur. Hor. 14.30. Arcturus manè oritur. Eu&temoni significat. Democrito imbres, ac venti inordinati.
- 27 30 Hor. 14.30. Quæ communis est Equi & Andromedæ matutino occidit. Eu&temoni, Philippo, & Cononi significat. Phaothi.
- 28 1 Aegyptijs Fauonius, vel Auster. Hipparcho significat.
- 29 2 Hor. 15. Communis Equi & Andromedæ manè occidit. Hor. 15.30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens occultatur. Eudoxo & Eu&temoni significat. Hipparcho Auster, vel Fauonius.
- 30 3 Hor. 13. Arcturus ⁴⁶ mane exoritur. Hor. 15.30. splendida Avis manè occidit.
- October**
- 1 4 Hor. 15. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens occultatur. Aegyptijs & Callippo hyematis. molestus aëris. Eu&temoni & Philippo pluit.
- 2 5 Hor. 15.30. Communis Equi & Andromedæ manè occidit. Eu&temoni hyematis.
- 3 6 Hor. 13.30. Arcturus matutino exoritur. Hor. 13.30. Extrema Fluuij manè occidit. Hor. 14.30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens occultatur. Hor. 14.30. Antares occultatur. Hor. 15.30. Fulgens Coronae boreæ matutino exoritur. Aegyptijs ac Cæfari tempestas, imber, tonitrua, & fulgura.
- 4 7 Hor. 13.30. Spica emergit. Hor. 14. Capra vesperi exoritur, & fulgens in Corona occultatur. Aegyptijs pluuiæ, hyematis. Eudoxo imber, ac ventus inconstans. Dositheo significat.
- 5 8 Fulgens in Corona occultatur. Hor. 14.30. Quæ in sequenti humero Aurigæ vesperi exoritur. Hor. 14.30. Spica emergit. Democrito hyematis.
- 6 9 Hor. 15.30. Spica emergit. Aegyptijs Aquilo flat.

- 7 10 Hor. 15. Fulgens in Corona mane oritur. Hipparcho Auster.
- 8 11 Hor. 15. Quæ in dextro Genu Sagittarij occultatur.
- 9 12 Hor. 15. Antares occultatur. Aegyptijs Fauonius vel Africus. Eudoxo significat. Hipparcho Subsolanus.
- 10 13
- 11 14 Dositheo & Eudoxo significat.
- 12 15 Aegyptijs Argestes, ac imber.
- 13 16 Hor. 14. 30. Fulgens in Corona manè exoritur. Eudoxo Aquilones, vel Austri. Dositheo ventus inconstans. Callippo significat. Cæsari ventus inordinatus, pluviæ, tonitrua.
- 14 17 Hor. 15. 30. Antares occultatur, Aegyptijs Aquilo vel Africus. Eudoxo significat.
- 15 18 Hor. 13. 30. Arcturus matutino exoritur.
- 16 19 Eudoxo ventorum mutationes : tonitrua.
- 17 20 Hor. 14. Quæ in sequenti numero Aurigæ vespere oritur. Hipparcho Auster vel Aquilo.
- 18 21 Hor. 13. 30. Capra vespere exoritur.
- 19 22 Hor. 14. Fulgens Coronæ boreæ mane exoritur. Aegyptijs Fauonius, vel Auster. diebus quatuor pluit. Dositheo significat.
- 20 23
- 21 24 Hor. 14. 30. Canopus mane occidit.
- 22 25 Aegyptijs venti inordinati.
- 23 26 Arcturus vesperi occidit. Eudoxo significat. Cæsari Aquilo spirat.
- 24 27 Hor. 13. 30. Fulgens Coronæ boreæ mane exoritur. Hor. 14. Quæ in dextro genu Sagittarij occultatur. Aegyptijs & Callippo significat. Eudemoni & Callippo varius aër; vehemens in mari tempestas.
- 25 28 Hor. 13. 30. Quæ in sequenti numero Aurigæ vespere exoritur. Aegyptijs vehementer hyematis.
- 26 29
- 37 30

Athyr.

- 28 1 Hor. 13. 30. Quæ in extrema austrina Chele duarum lucens emergit.
- 29 2 Hor. 14. Quæ in extrema austrina Chele duarum lucens emergit. Hor. 15. idem. Aegyptijs significat. Dositheo hyemat; Democrito frigus, vel pruina. Hipparcho continuus Auster.
- 30 3 Hor. 13. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens emergit. Eu&emoni & Philippo vehementis flat ventus.
- 31 4 Quæ in extrema borea Chele duarum lucens emergit. Hor. 14. Arcturus vesperi occidit. Aegyptijs Auster, vel Africus. Callippo & Eudemo-ni venti vehementes. Cæsari ac Metrodoro ven-ti. hyemat.

- Nouéber 1 5 Hor. 13. 30. Quæ in extrema borea Chele emergit.
- Hor. 14. Quæ in Genu Sagittarij occultatur. Co-noni & Eudoxo ventorum inconstantia.
- 2 6 Callippo varius ac intemperatus aëris status. Cæ-sari & Hipparcho Auster, vel gelidus Aquilo.
- 3 7 Hor. 14. Fulgens Hyadum vesperi exoritur. Aegyptijs Auster, & cum Fauonio imber. Eudoxo Aquilo, vel Auster. Metrodoro intemperatus aëris status. Eu&emoni, Philippo, & Hipparcho pluuiia.
- 4 8 Hor. 13. 30. Fulgens Hyadum vespere exoritur. Callippo pluuiæ. Eu&emoni significat.
- 5 9 Hor. 15. 30. Communis fluuij & Pedis Orionis manè occidit; Aegyptijs tempestas; imber.
- 6 10 Hor. 14. Canobus mane occidit. Aegyptijs Auster vel Fauonius. Dositheo tempestas.
- 7 11 Hor. 15. Fulgens Lyræ mane oritur. Metrodoro imber cù procella. Hipparcho frigidus Argestes.
- 8 12 Hor. 15. Arcturus vesperi occidit; & quæ commu-nis est Fluuij ac Pedis Orionis manè occidit.
- 9 13 Hor. 13. 30. Quæ in Genu Sagittarij occultatur. Aegyptijs Auster vel Eurus. Lenis diebus qua-tuor

- tuor imber. Metrodoro hyemal. Procella. Eu-
temoni pluuiæ, ac tempestas. Hor. 14. Quæ communis Fluuij & Pedis Orionis
mane occidit. Philippo, ac Eutemoni tempe-
stas. procella. hipparcho Aquilo, vel gelidus Au-
ster, ac imbræ.
- 11 15 Hor. 14. fulgida Persei mane occidit. & splendida
Coronæ boreæ vesperi occidit. Hor. 15. 30. Ful-
gens 47 Hyadū mane occidit. Aegyptijs & Hip-
parcho Hyemis principium. Metrodoro Callip-
po & Cononi significatio.
- 12 16 Hor. 13. 30. Fulgens Hyadum manè occidit. Hor.
14. 30. idem syderis aspectus. hor. 15. idem sy-
deris aspectus. Eutemoni ac Dositheo hyemal.
- 13 17 Hor. 14. Quæ communis Fluuij & Pedis Orionis
manè occidit. hor. 15. 30. Quæ est in capite
præcedentis Geminorum vespere exoritur. Eu-
doxo hyemis principium, & significatio. De-
mocrito in mari tempestas, ac in terra.
- 14 18
- 15 19 Hor. 14. 30. splendida Lyre mane exoritur. Aegy-
ptijs Auster, vel Eurus diebus quatuor. Cæsari
hyemal.
- 16 20 Hor. 13. 30. Communis Fluuij & Pedis Orionis oc-
cidit. hor. 14. Fulgida Persei mane occidit. hor.
15. 30. media Cinguli Orionis manè occidit. Ce-
sari tempestas.
- 17 21 Hor. 15. Quæ in præcedenti numero Orionis mane
occidit. hor. 15. media Cinguli Orionis mane
occidit hor. 15. 30. Arcturus vesperi occidit.
Aegyptijs Aquilo per diem totum cum pluuijs.
Cæsari tempestas.
- 18 22 Hor. 14. 30. Quæ in præcedenti numero Orionis
mane occidit.
- 19 23 Canobus manè occidit. hor. 14. fulgens Coronæ
boreæ vesperi occidit. hor. 13. Quæ in præce-
denti numero Orionis manè occidit. hor. 15.

Quæ

Quæ in capite præcedentis Geminorum vesperi exoritur. Eudoxo hyemalis mutatio.

20 24 Hor. 13.30. Quæ in summo pede dextro priori Centauri emergit. hor. 14.30. media Cinguli Orionis mane occidit. hor. 15.30. Canis mane occidit. Aegyptijs hyemalis mutatio. Eudoxo Aquilo frigidus.

21 25 Hor. 13.30. Quæ in præcedenti humero Orionis mane occidit. hor. 13.30. Antares emergit. hor. 14.30. fulgida Persei manè occidit. Eudoxo moni, & Dositheo tempestas, & pluia. Cesari aëris intemperies.

22 26 Hor. 13.30. Quæ in præcedenti humero Orionis vespertino exoritur. hor. 13.30. Extrema Fluuij vesperti exoritur. hor. 14. fulgida Lyræ matutino exoritur. hor. 14. Media Cinguli Orionis manè occidit; & Antares emergit. Eudoxo aspera tempestas.

23 27 Hor. 14.30. Antares emergit. Canis matutino occidit, hor. 15.30. Splendida Avis manè exoritur. hor. 15.30. Quæ est in sequenti humero Orionis manè occidit. Aegyptijs & hipparcho continuus Auster. Eudoxo & Cononi aër hyemalis. Callippo pluuius dies.

24 28 Hor. 14.30. Quæ in præcedenti humero Orionis vesperi exoritur. hor. 14.30. Quæ in capite præcedenti Geminorū vespertino exoritur. hor. 15.

Quæ in sequenti humero Orionis manè occidit.

hor. 15. Antares emergit. Aegyptijs modicè pluit

25 29 Hor. 13.30. media Cinguli Orionis manè occidit. hor. 15.30. Antares emergit.

26 30 Hor. 13.30. media Cinguli Orionis vesperi exoritur. hor. 14.30. Quæ in sequenti humero Orionis manè occidit. hor. 15.30. Quæ est in præcedenti humero Orionis vesperi exoritur. hor. 15.30. Quæ est in capite sequenti Geminorum vespertino oritur.

Chæc.

Chæac.

- 27 1 Hor. 14. 30. Canis matutino occidit. hor. 15. Fulgida Persei manæ occidit. Aegyptijs pluuiæ simul cum Austro. Eudoxo aëris intemperies. Dositheo significatio. Democrito turbulentus aër, & plerunq; mare.
- 28 2 Hor. 13. 30 Quæ in sequenti numero Orionis vesperi exoritur. hor. 14. Quæ in sequenti numero Orionis manæ occidit. hor. 14. 30. Fulgens Coronæ boreæ vesperi occidit.
- 29 3 Hor. 13. 30. Quæ in sequenti numero Orionis manæ occidit. hor. 15. quæ in præcedenti numero Orionis vesperi exoritur.
- 30 4 Hor. 13. Splendida Lyræ matutino exoritur. hor. 14. Quæ in præcedenti numero Orionis vesperi oritur. Aegyptijs Fauonius vel Auster. diebus quatuor pluit. Cononi hyemæt.

- Décember**
- 1 5 Hor. 13. 30. Capra matutino occidit. hor. 13. 30. Quæ in Capite præcedentis Geminorum vesperi exoritur. hor. 14. Canis mane occidit. hor. 15. 30. Quæ in præcedenti numero Orionis vesperi exoritur. Cæsari, Eucltemoni, Eudoxo, & Callippo tempestas.
- 2 6 Quæ in summo Pede dextro priori Centauri emergit. hor. 14. 30. Quæ in sequenti numero Orionis vesperi exoritur. Metrodoro hyemalis mutatio. Eucltemoni, Philippo, & Callippo inconstantes venti ac intemperati.
- 3 7 Cœmunicis Fluuij ac Pedis Orionis vespertino oritur. Quæ in Capite sequentis Geminorū vesperi exoritur. hor. 14. 30: Media Cinguli Orionis matutino oritur. hor. 15. splendida Avis mane oritur. Aegyptijs lenis imber. Cæsari, & Cononi hyemæt.
- 4 8 Hor. 15. Quæ in sequenti numero Orionis vesperi oritur. hor. 15. 30. Fulgida Persei mane occidit. Aegyptijs modicè pluit. Cæsari, Eucltemoni,

ni, & Eudoxo tempestas.

- 5 9 Hor. 13. 30. Canis manè occidit. hor. 14. Capra manè occidit, & quæ in Capite sequentis Geminorum vesperi exoritur. hor. 14. extrema Fluuij vesperi exoritur. Aegyptijs, Dositheo, & Democrito tempestas.
- 6 10 Fulgens Coronæ boreæ vesperi occidit. hor. 15. Media Cinguli Orionis vesperi exoritur. Aegyptijs Africus vel Auster. Eudoxo, & Dositheo hyemalis aër.
- 7 11 Hor. 13. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum vesperi exoritur. hipparcho multus Aquilo, & ingens Eudoxo imber.
- 8 12 Hor. 14. 30. Quæ communis Fluuij & Pedis Orionis vesperi exoritur. Cæfari dies humida & austrina. Euætemoni, Eudoxo, & Callippo hyemalis cum imbre aër.
- 9 13 Hor. 13. 30. Media Cinguli Orionis vesperi exoritur. Cæfari austrina dies & humida. Euætemoni, Eudoxo, & Callippo tempestuosus aër & pluuius.
- 10 14 Hor. 14. 30. Capra manè occidit, Metrodoro, Euætemoni, & Callippo tempestas. Mutatio. Democrito tonitrua & fulgura, cum imbre & vétis.
- 11 15 Aegyptijs Argestes gelidus, vel Auster, aut largus imber. Callippo Auster; & significatio. Eudoxo aër hyemalis.
- 12 16 Hor. 14. 30. Splendida Avis manè occidit. hor. 14. 30. Communis Fluuij & Pedis Orionis vesperi exoritur. Aegyptijs hyemat.
- 13 17 Hipparcho ingens Auster vel Aquilo.
- 14 18 Hor. 14. Quæ in dextro humero Aurigæ mane occidit. Aegyptijs imbræ cuni ventis. Eudoxo hyemat.
- 15 19 Hor. 15. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens vesperi occidit. Aegyptijs frigidus Aquilo vel Auster, & pluuiæ fiunt.

- 16 20 Hor. 15. 30. Procyon mane occidit. Cæsari hyematis.
- 17 21 Hor. 15. 30. Quæ communis Fluuij & Pedis sinistri Orionis vesperi exoritur.
- 18 22 Hor. 15. Procyon mane occidit. Hipparcho flat Auster.
- 19 23 Hor. 14. 30. Quæ in dextro numero Aurige matutino occidit. hor. 14. 30. Quæ in Pede dextro Centauri emergit. hor. 15. Splendida Aquilæ manè exoritur. Aegyptijs, Eudoxo, & Dositheo Africus vel Auster.
- 20 24 Procyon manè occidit, & extrema Fluuij vesperi exoritur. Eudoxo hyemalis aëris.
- 21 25 Hor. 13. 30. Procyon vesperi exoritur. hor. 14. Procyon manè occidit. hor. 15. Splendida Aquilæ manè exoritur. Aegyptijs significatio.
- 22 26 Hor. 14. Procyon vesperi exoritur. hor. 15. 30. Capra 48 manè occidit.
- 23 27 Splendida 49 Aquilæ occultatur. hor. 14. Procyon vesperi exoritur. hor. 14. 30. Splendida Aquilæ manè exoritur.
- 24 28 Hor. 15. Quæ in dextro numero Aurigæ manè occidit. hor. 15. 30. Splendida Piscis australis occultatur. Aegyptijs & Cæsari tempestas. Hipparcho & Metoni significat.
- 25 29 Hor. 14. 30. Procyon vesperi exoritur. Aegyptijs, Cononi, Metoni, & Callippo tempestas. Cæsari ac Metrodoro significationis intemperies.
- 26 30 Hor. 14. Splendida Aquilæ manè exoritur. hor 14. Splendida Aquilæ vesperi occidit. Aegyptijs Africus & aëris intemperies. Eudoxo & Metrodoro hyemalis aëris. Hipparcho vesperi tempestas. Tybi.
- 27 1 Hor. 14. Procyon vesperi exoritur. Eudoxo significat. Democriro mediocris tempestas.
- 28 2 Hor. 13. 30. Quæ in Capite præcedentis Geminorū manè occidit.

- 29 3 Splendida Aquilę emergit. Eu&temoni, Philippo, &
Democrito significat.
- 30 4 Hor. 13. 30. Splendida Auis manē exoritur. hor.
13. 30. Quæ in Capite præcedentis Geminorum
manē occidit. hor. 14. 30. Splendida Aquilę
vesperi occidit hor. 15. Splendida Piscis austra-
lis occultatur. Aegyptijs mare conturbatur.
Eu&temoni significat.
- 31 5 Hor. 14. Quæ in Capite præcedentis Geminorum
mane occidit. hor. 15. Quę in sequenti numero
Aurigę manē occidit.
- ~~Arius~~ 1 6 Hor. 15. 30. Quæ in Genu Sagittarij emergit. hor.
14. Quæ in Capite sequentis Geminorū mane oc-
cidit. hor. 14. 30. Canis vesperi exoritur.
- 2 7 Hor. 15. Spléndida Aquilę vesperi occidit. Dositheo
significat.
- 3 8 Hor. 14. Quæ in Capite præcedentis Geminorum
manē occidit. hor. 14. 30. Quæ in Capite sequé-
tis Geminorum mane occidit. hor. 14. 30. splé-
ndida australis Piscis occultatur. Aegyptijs vari-
us aëris status.
- 4 9 Hor. 13. 30. Fulgida Lyrę vesperi occidit. Aegy-
ptijs significat. Democrito ut plurimum flat Au-
ster.
- 5 10 Hor. 15. Canis vespertino exoritur.
- 6 11 Hor. 15. Quę in Capite sequétis Geminorum manē
occidit. Eu&temoni, & Philippo moderata tem-
pestas.
- 7 12 Hor. 14. Quæ in Genu Sagittarij emergit. hor.
15. Quæ in Capite præcedentis Geminorum ma-
tutino occidit. Hipparcho, & Eudoxo hyemat.
- 8 13 Hor. 14. 30. Splendida australis Piscis occultatur.
hor. 15. extrema Fluuij vesperi exoritur. Aegy-
ptijs Auster, vel Fauonius. in mari tempestas.
Metrodoro, Eu&temoni, Philippo, & Callippo
Auster.
- 9 14 Quæ in Capite sequétis Geminorum manē occidit

- hor. 15. 30. Fulgens hydræ manè occidit. hor.
 15. 30. Canis vespere exoritur. Aegyptijs & Eu-
 doxo ingens cum imbre Auster.
- 10 15 Hor. 15. Aegyptijs & Cæsari multus Auster & vali-
 dus. significat. Tonitrua in mari cū leni imbre.
- 11 16 Hor. 15. splendida hydræ mane occidit. hor. 15.
 30. Quæ in Capite præcedentis Geminorum ma-
 nè occidit. Eudoxo, & Dositheo Auster cum
 tempestate. hipparcho ventorum intemperies.
- 12 17 Hor. 13. 30. Splendida Piscis australis occultatur.
- 13 18 Hor. 14. Fulgida Lyræ vesperi occidit. hor. 14. 30.
 Quæ in Genu Sagittarij emergit.
- 14 19 Hor. 14. 30. Splendida hydræ mane occidit. hippar-
 cho Auster vel Aquilo ; hyematis.
- 15 20 Aegyptijs aër hyemalis.
- 16 21 Hor. 14. 30. Splendida hydræ mane occidit. hor.
 15 Cor Leonis vesperi exoritur. Hipparcho flat
 Subsolanus.
- 17 22 Hor. 13. 30. Cor Leonis vesperi exoritur, & Splen-
 dida hydræ vesperi exoritur. hor. 13. 30.
 Canobus vesperi exoritur. hor. 14. Cor Leo-
 nis vesperi exoritur. hor. 14. 30. Quæ in Pe-
 de dextro Centauri mane occidit. hor. 15.
 Cor Leonis vesperi exoritur. Cæsari venti in-
 gentes.
- 18 23 Hor. 13. 30. Splendida hydræ mane occidit. Eu-
 ctemoni, & Philippo tempestas. Metrodoro aë-
 ris inconstantia.
- 19 24 Hor. 14. Splendida hydræ vesperi exoritur. Ae-
 gyptijs pluit, vel pruina cadit. Cæsari, & Eu-
 ctemoni tempestas.
- 20 25 Hor. 14. 30. Fulgida Lyræ vesperi occidit. hor.
 14. 30. Splendida hydræ vesperi exoritur. hor.
 14. Quæ in Genu Sagittarij emergit. Aegyptijs &
 Callippo tempestas cum imbre. hipparcho flat
 Aquilo. Euætemoni & Democrito pluit.
- 21 26 Hor. 15. Splendida hydræ vesperi exoritur. Eudo-
 xo

xo mediocris tempestas.

22 27 Aegyptijs significat.

23 28 Hor. 15. Splendida hydræ vesperi exoritur. Aegyptijs pluuiosus dies. Hipparcho significatio.

24 29 Callippo & Eu&temoni pluit. Democrito mediocris tempestas.

25 30 Hipparcho flat Subsolanus.

Méchyr.

26 1 Metrodoro pluuija dies. Dositheo tempestas.

27 2 Aegyptijs moderata tempestas.

28 3 Aegyptijs Africus vel Auster. Significat.

29 4 Hor. 13. 30. Splendida Auis vesperi occidit. hor. 15. Fulgida Lyræ vesperi occidit. hipparcho Auster vel Argestes.

30 5

31 6 Hor. 13. 30. Cor Leonis matutino occidit. hor. 14. Canobus vesperi exoritur, & quæ in Genu Sagittarij emergit. Eudoxo imber.

februar. 1 7 Hor. 14. Cor Leonis manè occidit. hor. 13. Cauda Leonis vesperi exoritur.

2 8 Hor. 14. 30. Cor Leonis vesperi exoritur. Aegyptijs cum grandine Auster vel Fauonius.

3 9 Hor. 15. 30. Cor Leonis matutino occidit. Eudoxo serenus aër ac tranquillus; interdum verò & Fauonius spirat.

4 10 Hor. 14. 30. Cauda Leonis vesperi exoritur. Hor. 14. Cauda Leonis vesperi exoritur.

5 11 Hor. 15. 30. Cor Leonis matutino occidit. Aegyptijs hyemalis mutatio, vel cum ventorum intemperie copiosus imber. Dositheo tranquillitas. interdum Fauonius fatus.

6 12 Hor. 14. Splendida Auis vesperi occidit. hor. 15. 30. Extrema Fluuij occultatur. hor. 15. 30. Fulgida Lyræ vesperi occidit. Aegyptijs ventosus aëris status. Cæsari pluuius dies. Democrito Fauonius spirare incipit.

7 13 Hor. 13. 30. Cauda Leonis vesperi exoritur. Aegyptijs

- ptijs, ac Eudoxo Veris initium. Fauonius incipit, & interdum tempestas.
- 8 14 Aegyptijs & Eudoxo imbres. Hipparcho, Callippo, & Metrodoro Fauonius flare incipit.
- 9 15 Cæsari ac Metrodoro Veris initium, & Fauonius surgit.
- 10 16
- 11 17 Aegyptijs, ac Eudoxo Fationius spirat. Hipparcho Veris principium. Callippo, ac Metrodoro tempestas.
- 12 18 Aegyptijs flat Subsolanus. Hipparcho Aquilo, vel Subsolanus
- 13 19 Hor. 14. Quæ in Pede dextro Centauri mane occidit. hor. 13. 30. communis Fluuij & Andromedæ matutino exoritur.
- 14 20
- 15 21 Splendida Auis vesperi occidit. Aegyptijs venti ponunt. Hipparcho Auster spirat. Euctemoni, Philippo, & Dositheo tempestas.
- 16 22 Aegyptijs inconstantes cum largo imbre venti.
- 17 23 Hor. 14. 30. Canobus vespere exoritur.
- 18 24 Aegyptijs Fauonius, vel Auster cum grandine & pluia.
- 19 25 Hor. 14. 30. Extrema Fluuij occultatur. Hor. 15. Communis Equi & Andromedæ mane exoritur. Hipparcho gelidus flat Aquilo.
- 20 26 Aegyptijs ventosus aëris status.
- 21 27
- 22 28 Hipparcho, & Euctemoni Ornithiæ flare incipiunt frigi. & hirundo aduenit.
- 23 29 Hor. 13. Communis Equi & Andromedæ occultatur. hor. 15. Splendida Auis vesperi occidit. Aegyptijs, Philippo, & Callippo hirundines apparent; ventosus aëris status. Cononi Aquilones flare incipiunt egredi; Eudoxo adueniente hirundine imbres; atq; Aquilones Ornithiæ dicti per quatriuum spirant.

24 30 Aegyptijs Ornithiæ Aquilonij cum Argeste. Hipparcho Aquilones cum Argeste. Metrodoro hirundo apparet, ac pluit. Democrito varij Halcyonei appellati dies.

Phamenoth.

25 1 Hor. 14.30. Communis Equi & Andromedæ ori-
tur. Cæsari, ac Dositheo per diem totam hyemat.

26 2 Hor. 15.30. Communis Equi & Andromedæ oc-
cultatur.

27 3 Hor. 15. Splendida Persei matutino exoritur.

28 4 Hor. 14.30. Communis Equi & Andromedæ occidit.

artius. 1 5 Hor. 14.30. Communis Equi & Andromedæ emer-
git. hor. 15. Arcturus vespertino exoritur. Hipparcho Aquilo, vel frigidus spirat Auster.

2 6 Hor. 14. Extrema Fluuij occultatur. Aegyptijs Africus & cum grandine Auster. Hipparcho fri-
gidus spirat Aquilo.

3 7 Hor. 15. Communis Equi & Andromedæ vesperi oc-
cidit. hor. 15. Splendida Avis vesperi occidit.

4 8 Hor. 14.30. Arcturus vespere exoritur. Euctemoni frigidus spirat Aquilo.

5 9 Hor. 15.30. Fulgida Coronæ boreæ vesperi exori-
tur. Hor. 15.30. Communis Equi & Andromedæ vesperi occidit. Aegyptijs hyemat. Cæsari, Che-
lidonij flatus diebus decem spirant.

6 10 Hor. 13.30. Communis Equi & Andromedæ vesperi occidit. Aegyptijs hyemat. Cæsari Chelido-
nij flatus.

7 11 Hor. 13.30. Communis Equi & Andromedæ emer-
git. hor. 13.30. Quæ in Pede dextro Centauri matutino occidit. Aegyptijs turbulentus aëris status. Democrito venti frigidi. Ornithiæ die-
bus nouem.

8 12 Hor. 14. Arcturus vesperi exoritur. Eudoxo hirundo & Miluus apparent, ac pluit. Metrodoro, Euctemoni, & Philippo frigidus Aquilo spirat.
Hipparcho Veris principium.

- 9 13 Cauda Leonis manè occidit . Aegyptijs modicè pluit. Metrodoro ac Eu&temoni flat Aquilo. Dositheo Miluus aduenit. Hipparcho ingens Auster.
- 10 14 Hor. 15. Fulgida Coronæ boreæ vesperi exoritur. Aegyptijs & Callippo frigidus spirat Aquilo.
- 11 15 Hor. 13. 30. Arcturus matutino exoritur.
- 12 16 Hor. 13. 30. Extrema Fluuij occultatur. Callippo Aquilo moderatus spirat.
- 13 17 Hor. 13. 30. Spica vesperi exoritur . hor. 13. 30. Spica vesperi exoritur. Aegyptijs venti dominantur. Eu&temoni & Philippo Ornithiæ flare incipiunt, ac Miluus apparet.
- 14 18 Hor. 14. Cauda Leonis matutino occidit . Aegyptijs Fauonius spirat. Eu&temoni Aquilo. Dositheo Ornithiæ incipiunt. Hipparcho Aquilo vel Argestes.
- 15 19 Aegyptijs & Eu&temoni gelidus flat Aquilo.
- 16 20 Hor. 14. Splendida australis Piscis emergit .
- 17 21 Fulgida Coronæ boreæ vesperi exoritur. hor. 14. in omnibus 30. Splendida Persei oritur. Callippo flat Aquilo, & Miluus apparet.
- 18 22 Aegyptijs ac Democrito cum frigido flatu tempestas.
- 19 23 Aegyptijs venti frigidì . Vernal Aequinoctium. Hipparcho Aquilo spirat .
- 20 24 Cæsari Miluus apparet , & Aquilo spirat.
- 21 25 Hor. 14. 30. Cauda Leonis matutino occidit . Eudoxo Miluus aduenit, & Aquilo spirat.
- 22 26 Vernal Aequinoctium. hor. 14. Fulgida Coronæ boreæ vesperi exoritur .
- 23 27 Cæsari Aquilo flat. Hipparcho pluuius dies.
- 24 28 Aegyptijs tonitrua ; significatio . Philippo , Callippo & Eu&temoni pluua, aut lenis imber. Hipparcho significatio .
- 25 29 Capra matutino exoritur . Aegyptijs , Cononi ac Metoni Aequinoctium. Eudoxo flat Aquilo.
- 26 30 Hor 13. 30. Spica mane occidit . Aegyptijs Argestes

stes spirat; & Callippo imber vel nimbus.

Pharmuthi.

- 27 1 Spica mane occidit. Metoni, Callippo, & Eudoxo
imber. Eu&temoni, ac Democrito significat.
- 28 2 Hor. 13. 30. Fulgida Coronæ boreæ vesperi exori-
tur. Hor. 14. 30. Spica mane occidit. Hor. 14.
30. Canobus occultatur. Hor. 15. Cauda Leo-
nis mane occidit. Dositheo, ac Metoni imber.
- 29 3 Hor. 14. Splendida Piscis australis emergit.
- 30 4 Hor. 15. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum
lucens vespero exoritur. Aegyptijs & Cononi
pluit. Eudoxo imbre triduani.
- 31 5 Hor. 15. 30. Spica mane occidit.
- orilis. 1 6 Hor. 13. 30. Quæ in extrema austrina Chele duarū
lucens vesperi exoritur.
- 2 7 Hor. 15. Spica manè occidit.
- 3 8 Hor. 14. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum
lucens vesperi exoritur. Aegyptijs Fauonius
grandinem affert.
- 4 9 Hor. 14. Quæ in extrema borea Chele duarum lu-
cens vesperi exoritur. Aegyptijs grando & Fa-
uonius.
- 5 10 Hor. 14. Quæ in extrema borea Chele duarum lu-
cens vesperi exoritur. Hor. 15. Fulgida Lyre ve-
speri exoritur. Hipparcho Auster ventorumq;
procella.
- 6 11 Hor. 13. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum
lucens vespero exoritur. Hipparcho, & Dositheo
significat.
- 7 12 Hor. 15. 30. Cauda Leonis matutino occidit.
- 8 13 Hor. 13. Aegyptijs Auster vel Africus. Eudoxo
imber.
- 9 14 Hor. 13. 30. Fulgida Persei mane exoritur. Aegy-
ptijs ventorum intemperies.
- 10 15 Aegyptijs incertus aër cū imbre & inconstans. Eu-
ctemoni, ac Philippo ventorū intemperies. hip-
parcho pluuiæ.

- 11 16 Eudoxo Fauonius, atq; cū leni imbre intemperies.
- 12 17 Hor 14.30. Communis Fluuij ac Pedis Orionis occultatur.
- 13 18 Hor. 15. Capra matutino exoritur. hor. 15. Splendida australis Piscis exoritur. Dositheo ac Cæsari pluit.
- 14 19 Hor. 15. Fulgida Lyræ vesperi exoritur. Aegyptiis Leuconotus, tonitrua: molliter pluit.
- 15 20 Hor. 14. Canibus occultatur. Aegyptijs varij ac incerti venti. Eudoxo & Euætemoni cum grandine imbres.
- 16 21 Hor. 15. Communis Fluuij ac Pedis Orionis occultatur. Hor. 15. 30. Fulgens hyadum occultatur. Metrodoro & Callippo grando. Euætemoni, ac Philippo Fauonius.
- 17 22 Hor. 13. 30. Fulgida Persei vesperi occidit. Aegyptijs & Cononi grando, vel Fauonius. Cæsari ac Eudoxo pluuiæ.
- 18 23 Hor. 15. Fulgens hyadum occultatur. Aegyptijs lenis cum vento imber.
- 19 24 Hor. 14. 30. Communis Fluuij ac Pedis Orionis occultatur. hor. 15. Media Cinguli Orionis occultatur.
- 20 25 Aegyptiis Africus vel cum Argeste Auster; atq; varius aëris status.
- 21 26 Hor. 14. Fulgida Persei vesperi occidit. hor. 14. Fulgens hyadum occultatur. hor. 15. Splendida Avis vesperi exoritur. hor. 15. 30. Quæ in præcedenti humero Orionis occultatur. hipparcho Auster, & Septentrio frigidus.
- 22 27 Hor. 13. 30. Fulgens hyadum occultatur. hor. 13. 30. Quæ in extrema austrina Chele duarum lucens matutino occidit. hor. 15. Media Cinguli Orionis occultatur. Aegyptiis & Cæsari tempestas. Eudoxo imber.
- 23 28 Hor. 14. Communis Fluuii ac Pedis Orionis occultatur. hor. 14. 30. Fulgida Lyræ vesperi exortur

tur. Aegyptiis Africus vel Auster, seu pluuiæ.

- 24 29 Hor. 14. Quæ in extrema austrina Chele duarū lucēs matutino occidit. hor. 15. Quæ in præcedēti humero Orionis occultatur. Aegyptiis Africus, vel cum imbre Auster. Metrodoro & Callippo interdum grando. Democrito pluit.

- 25 30 Aegyptijs & Eudoxo rorat, mox pluit.
Pachon.

- 26 1 Hor. 14. 30. Fulgida Persei vesperi exoritur. Hor. 14. 30. Media Cinguli Orionis occultatur. hor. 14. 30. Media Cinguli Orionis occidit. Aegyptijs Argestes vel Fauonius, pluit. Eu&temoni & Philippo imber vel grando.

- 27 2 Hor. 14. Capra matutino exoritur. hor. 14. 30. Quæ in precedēti humero Orionis occultatur. Aegyptijs ventosus dies. Metrodoro & Callippo austrinus.

- 28 3 Hor. 13. 30. Communis Fluuij ac Pedis Orionis occultatur. hor. 13. 30. Antares vesperi exoritur. hor. 15. Canis occultatur. Aegyptijs venti. Eudoxo pluuiæ.

- 29 4 Hor. 14. Quæ in præcedenti humero Orionis occultatur. hor. 14. Media Cinguli Orionis & Antares vesperi exoritur. hor. 14. 30. Aegyptijs tranquillitas; seu austrina dies vel pluua. Cesari tempestas.

- 30 5 Hor. 13. 30. Canobus occultatur. hor. 15. Quæ in extrema austrina Chele duarum lucens matutino occidit. Aegyptijs pluit. Eu&temoni ac Philippo tranquillum cum leni imbre Celum.

- Maius. 1 6 Hor. 13. 30. Quæ in dextro Pede Centauri vesperi exoritur. hor. 15. Fulgida Persei vesperi occidit. hor. 15. 30. Quæ in sequenti humero Orionis occultatur. Aegyptijs molliter pluit.

- 2 7 Hor. 14. Fulgida Lyræ vespere oritur. hor. 15. Quæ in sequenti humero Orionis occultatur.

- 3 8 Hor. 15. 30. Quæ in extrema austrina Chele duarū lucens

- lucens mane occidit. Aegyptijs Argestes cum leni imbre, vel cum tonitruis Auster.
- 4 9 Hor 14.30. Capra matutino occidit. hor. 15. Splendida australis Piscis emergit. Aegyptijs mollier pluit. Eudoxo imbres.
- 5 10 Hor. 13. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens matutino occidit. Dositheo dies pluuiæ.
- 6 11 Hor. 14. 30. Quæ in sequenti humero Orionis occultatur. Aegyptijs venti præualent.
- 7 12 Hor. 13. Capra matutino exoritur. hor. 14. 30. Canis occultatur. hor. 15. 30. Fulgida Perseï vesperi occidit. Aegyptijs venti dominantur.
- 8 13 Aegyptijs Fauonius, Argestes, & pluuiæ dies. Eudoxo & Dositheo pluuiæ.
- 9 14 Quæ in sequenti humero Orionis occultatur. hor. 14. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens mane occidit. Aegyptijs imbres copiosi cadunt.
- 10 15 Aegyptijs Pluuiæ. Aestatis initium. Eutemon ac Philippo significat.
- 11 16 Hor. 13. 30. Arcturus manè occidit. Hor. 13. 30. Quæ in sequenti humero Orionis occultatur. Dositheo pluuiæ.
- 12 17 Hor. 13. 30. Capra vesperi occidit. Hor. 13. 30. Quæ in sequenti humero Orionis occultatur. Hor. 14. Quæ in dextro Pede Centauri vesperi exoritur. Aegyptijs Fauonius, vel Argestes. Cæsari imber. Metrodoro, Eudoxo, & Hipparcho pluit, Aestatis principium.
- 13 18 Hor. 13. 30. Antares mane occidit.
- 14 19 Hor. 14. 30. Fulgida Avis vesperi exoritur.
- 15 20 Hor. 15. Quæ in sequenti humero Aurigæ manè exoritur. Aegyptijs Fauonius, vel Africus. Significatio. Eudoxo & Cononi pluuius dies.
- 16 21 Antares mane occidit. Aegyptijs Eudoxo & Callippo significat.
- 17 22 Hor. 14. Capra vesperi occidit, hor. 15. Antares matuti-

- matutino occidit. Cæfari significatio.
- 18 23 Hor. 15. 30. Antares mane occidit. Cæfari significatio.
- 19 24 Aegyptijs Auster vel Subsolanus. Eudoxo dies pluvius. Hipparcho Auster vel Septentrio.
- 20 25 Hor. 13. Quæ in sequenti numero Aurigæ occultatur. Hor. 13. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens matutino occidit.
- 21 26 Hor. 14. Arcturus manè occidit. Aegyptijs Argestes vel Fauonius. Dositheo Auster. Cæfari hyematis.
- 22 27 Hor. 15. Splendida Aquilæ vesperi exoritur. Hor. 15. 30. Procyon occultatur.
- 23 28 Hor. 14. Quæ in sequenti numero Aurigæ vesperi occidit.
- 24 29 Hor. 15. 30. Quæ in Genu Sagittarij mane occidit. Aegyptijs ventofus aëris status. Euclemoni & Philippo significatio.
- 25 30 Hor. 14. Fulgida Anis vesperi exoritur. Euclemoni, Philippo, & Hipparcho significatio.
- Payni.
- 26 1 Hor. 13. 30. Quæ in dextro humero Aurigæ emergit. Hor. 15. Quæ in dextro humero Aurigæ vesperi occidit. Hor. 15. Procyon occultatur. Hor. 15. 30. Quæ in extrema borea Chele duarum lucens matutino occidit, Aegyptijs Aquilo vehementissimus. Callippo & Euclemoni significat.
- 27 2 Hor. 14. 30. Splendida Aquilæ vesperi exoritur. Aegyptijs significatio. Metrodoro & Callippo austrina dies & humida.
- 28 3 Hor. 13. 30. Fulgens hyadum emergit. Hor. 14. 30. Procyon occultatur. Aegyptijs ac Democrito pluuiæ.
- 29 4 Hipparcho Auster vel Fauonius.
- 30 5 Hor. 14. 30. Quæ in Pede dextro Centauri vespertino exoritur.
- 31 6 Hor. 15. 30. Capra vesperi occidit. Hor. 15. 30. Quæ in

in sequenti humero Aurigæ vesperi occidit. Cæfari flat Auster.

- Junius.**
- 1 7 Hor. 14. Fulgens hyadum emergit. hor. 14. 30. Arcturus matutino occidit. Aegyptijs Fauonius. Eudoxo, & Dositheo austrina dies & humida.
 - 2 8 Aegyptijs Argestes spirat, vel Fauonius.
 - 3 9 Hor. 14. 30. Quæ in Genu Sagittarij mane occidit. hor. 15. 30. Splendida hydræ occultatur. Aegyptijs Argestes vel lenis imber. Democrito pluua.
 - 4 10 Hor. 13. 30. Fulgida Avis vesperi exoritur. hor. 13. 30. Quæ in Capite sequentjs Geminorum occultatur. Cesari pluuius dies.
 - 5 11 Hor. 13. 30. Fulgida Aquilæ vesperi exoritur. hor. 15. Quæ in Capite sequentis Geminorum occultatur. Aegyptijs molliter pluit. Cæfari tonitrua & imbres.
 - 6 12 Hor. 13. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum occultatur. hor. 14. Quæ in Capite præcedentis Geminorum occultatur. hor. 14. Quæ in Genu Sagittarij mane occidit.
 - 7 13 Hor. 14. 30. Quæ in Capite præcedentis Geminorum occultatur. hor. 14. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum occultatur. hor. 14. 30. Fulgens hyadum emergit. hor. 15. Quæ in Capite præcedentis Geminorum occultatur.
 - 8 14 Hor. 13. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum occultatur.
 - 9 15 Hor. 13. 30. Quæ in Genu Sagittarij vesperi exoritur. hor. 13. 30. Quæ in Genu Sagittarij manè occidit. hor. 15. Fulgida hydræ occultatur. Aegyptijs Fauonius vel cum tonitruis Argestes.
 - 10 16 Fulgida Coronæ boreæ matutino occidit. hor. 15. Fulgens hyadum emergit.
 - 11 17 Aegyptijs per diem totam molliter pluit.
 - 12 18 Hor. 14. Quæ in Genu Sagittarij vesperi exoritur. hor. 15. Arcturus mane occidit.
 - 13 19 Aegyptijs Fauonius; vel cum leni imbre Argestes.

- 14 20 Hor. 14. 30. Fulgida hydræ occultatur. hor. 14. 30.
Quæ in Genu Sagittarij vesperi exoritur.
- 15 21 Hor. 13. 30. Fulgēs hyadū emergit. Quæ in præce-
dēti humero Orionis emergit. Aegyptijs rorat.
- 16 22 Hor. 15. 30. Fulgens hyadum emergit.
- 17 23 Aegyptijs æstus. Dositheo significatio.
- 18 24 Hor. 15. Quæ in Genu Sagittarij vesperi exoritur.
Aegyptijs Fauonius, vel cum ingenti calore Au-
ster.
- 19 25 Hor. 14. Quæ in præcedenti humero Orionis emer-
git. hor. 14. 30. Fulgens hyadum occultatur.
Aegyptijs pluit.
- 20 26 Aegyptijs Fauonius, humidus dies, tonitrua.
- 21 27 Hor. 13. 30. Quæ in sequenti humero Orionis emer-
git. hor. 14. Fulgida Coronæ boreæ mane occi-
dit. hor. 14. 30. Quæ in dextro Pede Centauri
occultatur.
- 22 28 Hor. 13. 30. Communis Fluuij & Pedis Orionis e-
mergit. Democrito significat.
- 23 29 Hor. 15. 30. Quæ in Genu Sagittarij vesperi exori-
tur. Hipparcho Fauonius flat vel Auster.
- 24 30 Hor. 13. 30. Fulgida hydræ occultatur. hor. 14.
30. Quæ in præcedenti humero Orionis emergit.
hor. 15. 30. Arcturus mane occidit.
Epephy.
- 25 1 Aestuum Solstitium. hor. 13. 30. Quæ in sequenti
humero Orionis emergit. Aegyptijs Fauonius
caloresq; vehementes.
- 26 2 Hor. 15. 30. Fulgida Persei vesperi exoritur.
- 27 3 Fulgida Persei vesperi oritur. Aegyptijs ac Demo-
crito Fauonius spirat.
- 28 4 Callippo ac Dositheo significatio. Democrito Au-
ster & pluuiæ; mox Aquilones prodromi diebus
nouem.
- 29 5 Hor. 14. Communis Fluuij ac Pedis Orionis emer-
git. hor. 15. Quæ in præcedenti humero Orio-
nis emergit. Eudoxo pluit.

30. 6 Hor. 13. 30. Quæ in Capite præcedentis Geminorum emergit. hor. 14. Media Cinguli Orionis emergit. hor. 14. Quæ in Capite præcedentis Geminorum emergit. Aegyptijs ventus; aërisq; intemperies.

- Iulius. 1 7 Hor. 14. 30. Fulgida Coronæ boreę manè occidit.
 2 8 Hor. 15. Quæ in Capite præcedentis Geminorum emergit. hor. 15. 30. Communis Equi & Andromedæ vesperi exoritur.
 3 9 Hor. 13. 30. Quæ in Capite præcedentis Geminorum emergit. Aegyptijs & Cæsari Auster, atq; æstus.
 4 10 Quæ in sequenti humero Orionis emergit. hor. 15. 30. Cor Leonis occultatur. Argestes ac pluvius dies.
 5 11 Hor. 14. 30. Media Cinguli Orionis emergit. hor. 15. 30. Quæ in præcedenti humero Orionis emergit. Aegyptijs Fauonius; vel cum tonitruis Argestes. Metrodoro Argestes. Callipo Fauonius. Hipparcho Auster, vel Fauonius.
 6 12 Hor. 15. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum emergit hor. 14. 30. Communis Fluuij ac Perdis Orionis emergit. Fauonius, Argestes, atq; æstus.
 7 13 Hor. 15. Cor Leonis occultatur. Aegyptijs significat.
 8 14 Quæ in Capite sequentis Geminorum emergit. Metrodoro dies humida & austrina.
 9 15 Hor. 15. Quæ in sequenti humero Orionis emergit. Aegyptijs Argestes & Fauonius. Euctemoni ac Philippo humidus dies; Prodromiq; incipiunt.
 10 16 Hor. 14. 30. Cor Leonis occultatur. Aegyptijs significat moleitus aér.
 11 17 Hor. 15. Communis Equi & Andromedæ vesperi exoritur. hor. 15. Media Cinguli Orionis emergit. hor. 15. 30. Quæ in Capite sequentis Geminorum

- norum emergit.
- 12 18 Hor. 14. Cor Leonis occultatur. Hor. 15. Fulgida Coronæ boreæ manè occidit. Hor. 15. Communis Fluuij ac Pedis Orionis emergit. Aegyptijs Prodromi flant. Metrodoro Fauonius vel Argestes.
- 13 19 Hor. 13. 30. Procyon emergit. Hipparcho venti intemperati.
- 14 20 Aegyptijs æstus. Cæsari flatus ingens. Hipparcho Aquilo flare incipit.
- 15 21 Hor. 13. 30. Cor Leonis occultatur.
- 16 22 Hor. 15. 30. Canis emergit. hor. 14. Procyon emergit. Hor. 14. 30. Extrema Fluuij emergit. Aegyptijs ventus vehemens, ac dies interdum pluvia. Metrodoro imbræ ac si venti ingentes superne repenteq; euerberantes.
- 17 23 Hor. 15. 30. Media Cinguli Orionis emergit. Aegyptijs ac Dositheo humidus dies; & calor ingens.
- 18 24 Hor. 14. 30. Procyon emergit. hor. 15. 30. Communis Fluuij ac Pedis Orionis emergit. Hipparcho Etesiæ flare incipiunt:
- 19 25 Aegyptijs Fauonius, Argestes; æstus.
- 20 26 Hor. 14. 30. Communis Equi & Andromedæ vesperi exoritur. hor. 15. Procyon emergit. Aegyptijs Argestes vel Fauonius.
- 21 27 Hor. 13. 30. Fulgida Aquilæ manè occidit. hor. 15. 30. splendida Piscis austri matutino occidit. Metrodoro, Euclemoni, ac Philipo. Etesiæ spirant. Oporæq; principium. Cæsari flant Prodromi.
- 22 28 Hor. 14. Canis emergit. Hor. 15. 30. Fulgida Coronæ boreæ manè occidit. Hor. 15. 30. Procyon emergit. Aegyptijs Fauonius per diem totam spirat. Philippo molestus aër. flant Prodromi.
- 23 29 Hor. 14. Quæ in dextro Pede Centauri occultatur. Aegyptiis Etesiæ spirare incipiunt. Metrodoro

& Callippo ventosus aëris status. Eudemoni in mari tempestas.

24 30 Eudoxo Etesiæ spirant. Metrodoro & Callippo venti prævalent.

Mesori.

25 1 Aegyptijs Fauonius, vel Auster. Eudoxo & Cæsari Auster.

26 2 Hor. 14. Splendida Aquilæ manè occidit Metrodoro & Callippo. hor. 15. Fulgida Piscis austrini matutino occidit. Cononi, Democrito, & Hipparcho Auster ac æstus.

27 3 Eudemoni & Dositheo dies austrina, & suffocans, intolerabilisq; calor.

28 4 Hor. 14. 30. Fulgida Lyræ manè occidit.

29 5 Hor. 14. Communis Equi & Andromedæ vesperi exoritur. Aegyptijs æstus. Eudoxo dies humida & austrina; Oporæq; principium. Dositheo Etesiæ incipiunt.

30 6 Hor. 14. Fulgida Aquilæ manè occidit. Aegyptijs Argestes vel Fauonius, & ingens calor. Eudoxo Etesiæ spirant.

31 7 Cæsari flat Auster.

Augustus. 1 8 Hipparcho æstus.

2 9 Hor. 14. 30. Fulgida Aquilæ mane occidit. Canis emergit.

3 10 Hor. 15. 30. Capra vesperi exoritur; & fulgida Aquilæ matutino occidit. Cæsari significatio. Eudoxo & Dositheo dies humidus.

4 11 Hor. 14. Fulgida Persei vesperi exoritur. Extrema Fluij emergit. Eudoxo æstus ingens.

5 12 Hor. 13. Splendida Piscis austrini manè occidit. Aegyptijs æstus. Dositheo calor intolerabilis, & mox Etesiæ.

6 13 Hor. 13. 30. Communis Equi & Andromedæ vesperi exoritur.

7 14 Hor. 14. 30. Fulgida Lyræ manè occidit.

8 15 Canis exoritur. Aegyptijs Argestes; atq; magnus suffo-

- 42

9 16 Aegyptijs Argestes vel Auster : nebulosusq; aēr.
10 17 Aegyptijs calor vehemens & suffocans.
11 18 Hor. 13. Cor Leonis emergit. Aegyptijs tonitrua.
Eudoxo maximus ventus. Hipparcho turbulenti
flatus.
12 19 Autumni initium. ac Splendida austrini Piscis ve-
speri exoritur. & Cor Leonis emergit. Aegyptijs
æstus.
13 20 Hor 15. Cor Leonis emergit. Cæsari pluit.
14 21 Cæsari calor cum imbre suffocans.
15 22 Hor. 13. 30. Cauda Leonis occultatur , & fulgens
hydræ emergit.
16 23 Hor. 13. 30. Quæ in dextro Pede Centauri occul-
tatur; & Cauda Leonis occultatur. Cæsari ss peri-
stasis.
17 24 Hor. 14. 30. Fulgida hydræ emergit. Eudoxo pluit.
18 25 Hor. 15. 30. Cauda Leonis occultatur.
19 26 Hor. 13. 30. Fulgida Piscis austrini vespertino
exoritur . Aegyptijs Auster , vel Fauonius. De-
mocrito cum imbre & ventis 34 significat.
20 27 Hor. 14. Fulgida hydræ emergit. Aegyptijs æstus; &
nebulosus dies.
21 28 Hor. 14. 30. Fulgida Persei vesperi exoritur.
22 29 Fulgida hydræ emergit. Aegyptijs ac Cæsari signi-
ficat. molestus aēr. Eudoxo tonitrua esse con-
sueuere..
23 30 Hor. 15. 30. Quæ in sequenti humero Aurigæ vespe-
ri exoritur. Aegyptijs Fauonius.vel Argestes.
Dies qui supersunt seu intercalares.
24 1 Hor. 15. 30. Fulgida Lyræ matutino occidit. splen-
dida hydræ emergit. Eudoxo & Metredoro si-
gnificat.
25 2 Hor. 14. 30. Canobus emergit. Fulgida austrini
Piscis vesperi exoritur. Aegyptijs æstus. Eu-
doxo & Cæsari significat. Hipparcho Auster; &
ponunt Etesiæ.

- 26 3 Hor. 13. 30. Spica occultatur. Hor. 15. 30. Cauda Leonis emergit. Hipparchus ventorum concensus.
- 27 4 Hor. 14. Cauda Leonis emergit. Callippo significat.
- 28 5 Hor. 15. 30. Fulgida Avis manè occidit. Aegyptijs Fauonius, Argestes.

EIVSDEM PTOLEMÆI.

Breue igitur hoc descriptum à nobis, facilitatis gratia, apparitionum compendium, huiusmodi ordinem obtinet. Cæterum incongruum non erit, inerrantia in collectis apparitionibus sydera summatim recensere; ut si prætermissum aliquod fuerit, facile cognoscere, & si quis error in scribendo contigerit, cum corrigere valeamus. Quin etiam præclarissimorum Virorum regiones, in quibus ipsi hasce apparitiones obseruarunt, subiçere opereprærium erit; ut s' locis, quæ circa eiusdem sunt paralellum, similes ferè, iam præfinitis habitationibus, obseruationes aptemus.

57 Stellæ primæ magnitudinis.

Sunt autem stellæ primæ magnitudinis numero quindecim. Capra; Fulgida Lyrae; Arcturus; Cauda Leonis; Fulgens Hyadum; Procyon; Quæ in sequenti Humero Orionis; Spica; Communis Fluij & Pedis Orionis; Canis; splendida Piscis austri-

austrini; Extrema Fluuij; Canobus. Quæ in dextro pede Centauri; Cor Leonis.

¶ Stellæ secundæ magnitudinis.

Reliquæ secundæ magnitudinis. Fulgida Persei; Quæ in sequenti Humero Aurige; Fulgida Avis; fulgens Coronæ boreæ; quæ in Capite præcedētis Geminorum; Quæ in Capite sequentis Gemini; Communis Equi & Andromedæ; Fulgida Aquilæ; Quæ in præcedenti Humero Orionis; Splendida Hydræ. Quæ in extrema borea Chele duarū lucens; media Cinguli Orionis; Quæ in extrema austrina Chele duarum lucens; Antares; Quæ in Genu Sagittarij. Harum autē stellarū vnaqueq; in quibus paralellis oritur, ac occidit, ¶ quatuor in anno facit apparitiones; quāquā contingit ⁶⁰ Canobū; & eā, quæ in summo Pe de dextro Centauri est, ex quinq; positis paralellis; in tribus prioribus tantū ortus efficere & occasus: extremā vero Fluuij splendidā in quatuor tantum primis; reliquas autem stellas vi-

ginti septem in omnibus quinq; paralellis . ut iam ⁶¹ apparitionum omnium numerus esse colligatur 580. harumq; significations notaui, ac in ordinem retuli secundum Aegyptios, Dositheum, Philippum, Callippum, Eucltemonem, Metonem, Cononem, Metrodorum, Eudo-

xum,

xum, Cæsarem, Democritum, & Hipparchum;
horumq; Aegyptij obseruarunt apud nos: Do-
sitheus in Co. Philippus in Peloponesso, Lo-
cride & Phocide. Callippus in Hellesponto. Me-
ton & Euclæmon Athenis; Cicladibus & in Ma-
cedonia, Thraciaq; Conon, ac Metrodorus in
Italia, ac Sicilia: Eudoxus in Asia, Sicilia, Italiaq;,
Hipparchus in Bithinia. Democritus in Mace-
donia & Thracia, quamobrem potissimum ali-
quis aptare poterit Aegyptiorum significatio-
nes regionibus illis, quæ eodē paralelo subia-
cent; nimirum vbi maximus dies horarum est
quatuordecim. Dosithei vero, ac Philippi signi-
ficationes, vbi maximus dies horarum est qua-
tuordecim cum semisse. Democriti, Cæsaris &
Hipparchi, vbi maximus dies æquinoctialium
horarum est quindecim. Callippi demum Eu-
clæmonis, Metrodori & Cononis; communi-
ter ab eo paralelo, in quo dies maximus æqui-
noctialium horarum est quatuordecim cum se-
misse, ad illum vñq;, in quo dici magnitudo ad
horas 15. extenditur.

F I N I S.

COLVSELLA DE INERRANTIVM
SYDERVM SIGNIFI-
CATIONIBVS.

IANVARIVS.

- 1 Cal. Ian. Dies incertus.
- 3 iij. Non. Ian. Cancer occidit, tempestas varia.
- 4 Prid. Non. Ian. Media hyems, Auster multus, interdum pluuaia.
- 5 Non. Ian. Fidis exoritur mane; tempestas varia.
- 8 vi. Id. Ian. Auster, interdum Fauonius.
- 12 Prid. Id. Ian. Incertus status Cœli.
- 13 Idib. Ian. Ventosa tempestas &, incertus status.
- 15 xvij. Cal. Feb. Tempestas incerta.
- 16 xvij. Cal. Feb. Sol in Aquarium transit. Leo mane incipit occidere. Africus, interdum Auster cum pluuaia.
- 17 xvi. Cal. Feb. Cancer definit occidere, hyemat.
- 18 xv. Cal. Feb. Aquarius incipit oriri, ventus Africus tempestatem significat.
- 22 xi. Cal. Feb. Fidicula vespere occidit. dies pluuius.
- 24 ix. Cal. Feb. Ex occasu pristini syderis significat tempestatem; interdum etiam tempestas.
- 27 vi. Cal. Feb. Leonis quæ est in pectore clara stella occidit; nonnunquam significatur hyems bipartita.
- 28 v. Cal. Feb. Auster, aut Africus hyemat, pluuius dies.
- 30 iij. Cal. Feb. Delphinus incipit occidere. Item Fidicula

dicula occidit.

- 31 Prid. Cal. Feb. Eorum, quæ supra sunt syderum occasus tempestatem facit: interdum tantummodo significat.

FEBRVARIVS.

- 1 Cal. Feb. Fidis incipit occidere. vetus Eurinus, & interdum Auster cum grandine est.

- 3 iii. Non. Feb. Fidis tota, & Leo medius occidit. Corus aut Septentrio; nonnunquam Fauonius.

- 5 Non. Feb. Mediæ partes Aquarij oriuntur. ventosa tempestas.

- 7 vii. Id. Feb. Calisto sydus occidit. Fauonij spirare incipiunt.

- 8 vi. Id. Feb. Ventosa tempestas.

- 11 iii. Id. Feb. Eurus.

- 13 Idib. Feb. Sagittarius vespere occidit; vehementer hyemat.

- 14 xvi. Cal. Mart. Vespere Crater oritur. Venti mutatio.

- 15 xv. Cal. Mart. Sol in Pisces transitum facit. nonnunquam ventosa tempestas.

- 17 xiiij. Cal. Mart. Fauonius, vel Auster cum grandine & nimbis.

- 18 xii. Cal. Mart. Idem quod supra.

- 20 x. Cal. Mart. Leo desinit occidere. Venti Septentrionales, qui vocantur Ornithiaæ per dies triginta esse solent, tum & hirundo aduenit.

- 21 ix. Cal. Mart. Arcturus prima nocte oritur. Frigidus dies Aquilone vel Coro; interdum pluia.

- 22 viii. Cal. Mart. Sagitta crepusculo incipit oriri. variaz tempestates. Halcyonei dies vocantur. in Atlantico quidem mari summa tranquillitas notata est.

23 vii.

23. vii. Cal. Mart. Vento sat tempestas : hirundo conspicitur.
- 1 Mart. Africus interdum cum grandine.
- 2 vi. Non. Mart. Vindemiator apparet. quem Græci τρυγής dicunt; septentrionales venti.
- 4 iiiij. Non. Mart. Fauonius interdum Auster, hyematis.
- 7 Non. Mart. Equus manè oritur, fatus Aquilonius.
- 13 iiij. Id. Mart. Piscis Aquilonius definit oriri: septentrionales venti.
- 14 Prid. Id. Mart. Argonautis exoritur. Fauonius, aut Auster, interdum Aquilo.
- 15 Idib. Mart. Nepa incipit occidere, significat tempestatem.
- 16 xvii. Cal. April. Nepa occidit, hyematis.
- 17 xvi. Cal. April. Sol in Arietem transitum facit; Fauonius vel Corus.
- 21 xii. Cal. April. Equus occidit mane, Septentrionales venti.
- 23 x. Cal. April. Avis incipit exoriri, pluuius dies, interdum ningit.
- 24 ix, & viij. Cal. April. & Aequinoctium Vernum tempestatem significat.

APRILIS.

- 1 Cal. April. Nepa occidit mane: tempestatem significat.
- 5 Non. April. Fauonius, aut Auster cum grandine: nonnunquam hoc idem pridie.
- 6 viij. Id. April. Vergiliæ vespere celantur; interdum hyematis.
- 7 vii. Id. April. Austri & Africi. tempestatē significat.
- 8 vi. Id. April. Idem quod supra.
- 9 v. Id. April. Idem quod supra.
- 10 iiiij. Id. April. Sole oriente, Libra occidere incipit:

- interdum tempestatem significat.
- 12 Prid. Id. April. Succulæ celantur. hyemat.
- 13 Idib. April. Libra occidit. hyemat.
- 14 xvij. Cal. April. Ventosa tempestas, & imbræ, nec hoc constanter.
- 17 xv. Cal. Mai. Sol in Taurum transitum facit; pluuiam significat.
- 18 xiiij. Cal. Mai. Succulæ se vesperi celant; pluuiam significat.
- 21 xi. Cal. Mai. Ver bipartitur. pluit, & nonnunquam grando.
- 22 x. Cal. Mai. Vergiliæ cum sole oriuntur. Africus vel Auster, dies humidus.
- 23 ix. Cal. Mai. Prima nocte Fidicula apparet. tempestatem significat.
- 28 iiij. Cal. Mai. Auster ferè cum pluia.
- 29 iiij. Cal. Mai. Mane Capra exoritur; austrinus dies, interdum pluuiæ.
- 30 Prid. Cal. Mai. Canis se vespere cœlat. tempestatem significat.

M A I V S .

- 1 Cal. Mai. Hoc triduo sol vnâ dicitur tenere particulam.
- 2 vi. Non. Mai. Succula cum sole exoritur. Septentriонаles venti.
- 3 v. Non. Mai. Centaurus totus apparet, tempestatem significat.
- 5 iiij. Non. Mai. Idem sydus pluuiam significat.
- 6 Prid. Non. Mai. Nepa medius occidit, tempestatem significat.
- 7 Non. Mai. Vergiliæ exoriuntur manè: Fauonius.
- 9 vii. Id. Mai. Aestatis initium. Fauonius, aut Corus. interdum etiam pluuiæ.
- 10 vi. Id. Mai. Fauonius, aut Corus interdum pluuię.
- 13 iiij. Id. Mai. Fidis manè oritur; significat tempestatem.

15 Idib.

- 15 Idib. Mai. Fidis manè exoritur; Auster, aut Euronotus, interdum dies humidus.
- 16 xvii. Cal. Iun. Idem quod supra.
- 17 xvi. Cal. Iun. Euronotus vel Auster cum pluia.
- 18 xv. Cal. Iun. Idem quod supra.
- 19 xiiiij. Cal. Iun. Sol in Geminos introitum facit.
- 21 xii. Cal. Iun. Succulæ exoriuntur, septentrionales venti: nonnunquam Auster cum pluia.
- 22 xi. Cal. Iun. Arcturus mane occidit; tempestatem significat.
- 23 x. Cal. Iun. Idem quod supra.
- 25 viij Cal. Iun. Capra manè exoritur, septentrionales venti.
- 26 vii. Cal. Iun. Idem quod supra.
- 27 vi. Cal. Iun. Idem quod supra.

IVNIVS.

- 1 Cal. Iun. Aquila exoritur, tempestas ventosa & interdum pluia.
- 2 liij. Non. Iun. Idem quod supra.
- 7 vii. Id. Iun. Arcturus occidit; Fauonius aut Corus.
- 10 iiiij. Id. Iun. Delphinus vespere exoritur; Fauonius, interdum rorat:
- 13 Idib. Iun. Calor incipit.
- 19 xiiij. Cal. Jul. Sol introitum in Cancrū facit; tempestatem significat.
- 21 xi. Cal. Jul. Anguifer, qui à Græcis dicitur ἡφιοῦχος manè occidit, tempestatem significat.
- 24 viii.
- 25 vii. } Cal. Jul. Solstadium: Fauonius & calor.
- 26 vi.
- IVLIVS.
- 1 Cal. Jul. Fauonius vel Auster, & calor.
- 4 iiiij Non. Jul. Corona occidit mane.

- 6 Prid. Non. Iul. Cancer medius occidit. Calor. ibid. 23
- 8 viii. Id. Iul. Capricornus medius occidit.
- 9 vii. Id. Iul. Cepheus vespere exoritur. tempestatem significat. ibid. 24
- 10 vi. Id. Iul. Prodromi Hale incipiunt. v. 81
- 15 . Idib. Iul. Procyon exoritur mane. tempestatem significat. ibid. 25
- 20 xiii. Cal. Aug. Sol. in Leonem transitum facit. Fau-nius. ibid. 26
- 24 ix. Cal. Aug. Leonis in pectore clara stella exor-tur. interdum tempestatem signi-ficat. ibid. 27
- 25 viii. Cal. Aug. Aquarius incipit occidente clare: Fau-nius vel Auster. ibid. 28
- 26 vii. Cal. Aug. Canicula apparet. Caligo æstuosa. ibid. 29
- 27 vi. Cal. Aug. Aquila exoritur. ibid. 30
- 29 iiiij. Cal. Aug. Leonis in pectore clare stelle exorium-
tur: interdum tempestatem signifi-cat. ibid. 31
- 30 iii. Cal. Aug. Aquila occidit. significat tempesta-
tem. ibid. 32
- A V G V S T V S.
- 1 Cal. Aug. Etesia æquinoctialis. ibid. 33
- 4 Prid. Non. Aug. Leo medius exoritur. tempestatem si-gnificat. ibid. 34
- 7 vii. Id. Aug. Aquarius occidit medius: nebulosus æstus. ibid. 35
- 12 Prid. Id. Aug. Fidis occidit mane, & Autumnus inci-pit. ibid. 36
- 13 Idib. Aug. Delphini occasus tempestatem signi-ficat. ibid. 37
- 14 xix. Cal. Sept. Eiusdem syderis matutinus occasus té-pestatem significat. ibid. 38
- 20 xiii. Cal. Sept. Sol in Virginem transitum facit. Hoc & sequenti die tempestatem significat. interdum & tonat. Hoc eodem die Fidis

- Fidis occidit.
- 23 x. Cal. Sept. Ex eodem sydere tempestas plerumq;
oritur, & pluuiia.
- 26 vii. Cal. Sept. Vindemiator exoritus manè, & Ar-
cturus incipit occidere; interdum
pluuiia.
- 30 iii. Cal. Sept. Hameri Virginis exoriuntur. Etesiaz
definunt flave: & interdum hyemat.
- 31 Prid. Cal. Sept. Andromeda vesperi exoritur, interdū
hyemat.

SEPTEMBER.

- 1 Cal. Sept. Calor.
- 2 iiiij. Non. Sept. Piscis austrinus definit occidere. Ca-
lor.
- 5 Non. Sept. Arcturus exoritur. Fauonius vel Co-
rus.
- 7 vii. Id. Sept. Piscis Aquilonius definit occidere. &
Capra exoritur. tempestatem signi-
ficat.
- 11 iii. Id. Sept. Fauonius aut Africus. media Virgo e-
xoritur.
- 13 Idib. Sept. Ex pristino sydere nonnunquam tem-
pestatem significat.
- 17 xv. Cal. Oct. Arcturus exoritur. Fauonius aut Afri-
cus. interdum Eurus, quem quidem
Vulturum appellant.
- 18 xiiij. Cal. Octob. Spica Virginis exoritur. Fauonius
aut Corus.
- 19 xiiij. Cal. Oct. Sol in Libram transitum facit. Crater
matutino tempore apparet.
- 21 xi. Cal. Oct. Pisces occidunt mane. item Avis occi-
dere incipit. Fauonius, aut Co-
rus: interdum Auster cum imbri-
bus.
- 22 x. Cal. oct. Argonautis occidit tempestatem signifi-
cat; interdum etiam pluuiam.

- 23 ix. Cal. Oct. Centaurus incipit manè oriri; tempestatem significat, interdum & pluuiam.
- 24 viij. } Cal. Oct. Aequinoctium Autumnale. Pluuiam si.
25 vii. } gnificat.
26 vi. }
- 27 v. Cal. Oct. Hædi exoriuntur. Fauonius: nonnunquam Auster cum pluuiia.
- 28 iiij. Cal. Oct. Virgo desinit oriri. tempestatem significat.

OCTOBER:

- 1 Cal. Oct. Interdum tempestatem significat.
- 2 vi. Non. Oct. Idem quod supra.
- 4 iiij. Non. Oct. Corona incipit exoriri. Significat tempestatem.
- 6 Prid. Non. Oct. Hædi oriuntur vesperè. Avis medius occidit. Aquilo.
- 8 viij. Id. Oct. Coronæ clara stella exoritur.
- 10 vi. Id. Oct. Vergiliæ exoriuntur vespere. Fauonius, & interdum Africus cum pluuiia.
- 13 iii. Id. Oct. Corona tota manè exoritur. Auster hybernus, & nonnunquam pluuiia.
- 14 Prid. Id. Oct. Idem quod supra.
- 15 Idib. Oct. Et sequenti triduo. interdum tempestas. nonnunquam rorat.
- 19 xiiij. Cal. Nou. Sol in Scorpionem transitum facit.
- 20 xiii. Cal. Nou. Solis exortu Vergiliæ incipiunt occidere, tempestatem significat.
- 21 xij. Cal. Nou. Idem quod supra.
- 22 xi. Cal. Nou. Tauri Cauda occidit. Auster: interdum pluuiia.
- 25 viij. Cal. Nou. Centaurus exoriri mane desinit. tempestatem significat.
- 26 vii. Cal. Nou. Nepæ frons exoritur. tempestatem significat.

- 28 v. Cal. Nou. Vergiliæ occidunt. hyematis cum frigore & gelidijs.
 29 iiiij. Cal. Nou. Arcturus vesperè occidit. Ventosus dies.
 30 iiij. Cal. Nou. Cassiopè incipit occidere. tempestatem significat.
 31 Prid. Cal. Nou. Idem quod supra.

NOVEMBER.

- 1 Cal. Nou. Et postridie Caput Tauri occidit. pluuiam significat.
 3 iiij. Non. Nou. Fidicula mane exoritur; hyematis & pluit.
 6 viii. Id. Nou. Idem sydus totum exoritur. Auster vel Fauonius hyematis.
 7 vii. Id. Nou. Stella Clara Scorpionis exoritur. significat tempestatem. hyematis, vel Vulturnus interdum rorat.
 8 vi. Id. Nou. Vergiliæ manè occidunt, significat tempestatem. hyematis.
 9 v. Id. Nou. Hyemis initium. Auster, aut Eurus interdum rorat.
 13 Idib. Nou. Dies incertus, sàpius tamen placidus.
 16 xvi. Cal. Dec. Fidis exoritur manè. Auster, interdum Aquilo magnus.
 17 xv. Cal. Dec. Aquilo, interdum Auster cum pluuiia.
 18 xiiij. Cal. Dec. Sol in Sagittarium transitū facit. Succulæ mane oriuntur. tempestatem significat.
 20 xii. Cal. Dec. Tauri Cornua vesperi occidunt. Aquilo frigidus & pluuiia.
 21 xi. Cal. Dec. Succula mane occidit. hyematis.
 22 x. Cal. Dec. Canicula occidit solis exortu hyematis.
 30 Prid. Cal. Dec. Totæ Succulæ occidunt. Fauonius aut Auster; interdum pluuiia.

DECEMBER.

- 1 Cal. Dec. Dies incertus, sàpius tamen placidus.
 6 viij.

- 6 viij. Id. Dec. Sagittarius medius occidit, tempesta-
tem significat.
- 7 vii. Id. Dec. Aquila mane oritur. Africus, interdum
Auster, irrorat.
- 12 iiij. Id. Dec. Corus vel Septétrio. interdum Auster
cum pluuiā.
- 13 3. Idib. Dec. Scorpio totus mane exoritur. hyemāt.
- 17 xvi. Cal. Ian. Sol in Capricornū transitum facit.
Brumale Solstītium vt Hipparcho
placet. Itaq; tempestatem significat.
- 18 xv. Cal. Ian. Ventorum commutationem significat.
- 23 x. Cal. Ian. Capra occidit manē, tempestatem si-
gnificat.
- 24 ix. Cal. Ian. Brumale Solstītium sicuti Chaldei ob-
seruant, significat.
- 27 vi. Cal. Ian. Delphinus incipit oriri manē, tempe-
statem significat.
- 29 iiij. Cal. Ian. Aquila vespere occidit. hyemāt.
- 30 iiij. Cal. Ian. Canicula vespere occidit, tempestatem
significat.
- 31 Prid. Cal. Ian. Tempestas ventosa.

F I N I S.

PLINIA-

PLINIANA ANNI DIVISIO IN
PARTES OCTO.

ATQVE INERRANTIVM SYDERVM PER
EAS SIGNIFICATIONES.

A R D O temporum quadripartita anni distinctione constat per incrementa lucis; augetur hæc à Bruma, & æquatur noctibus verno Aequinoctio diebus xc. horis tribus. Deinde supra noctes ad solstium diebus xciii. horis xii. vsq; ad Aequinoctium Autumni ; & tum æquata die procedit. ex eo ad Brumam diebus lxxxix. horis iij. horæ nunc in omni accessione æquinoctiales , non vniuersaliusq; diei significantur. omnesq; ex differentiæ fiunt in octauis partibus signorum . Bruma Capricorni ad viij. Cal. Ianuarij ferè : Aequinoctium Vernalis Arietis . Solstium Cancri : alterumq; Aequinoctium Libræ : qui & ipsi dies raro non aliquos tempestatum significatus habent. Rursus hi cardines singulis etiamnum articulis temporum diuiduntur , per media omnes dierum spatia . Quoniam inter solstitium & Aequinoctium autumni, Fidiculæ occasus autumnum inchoat die xlj. ab Aequinoctio eo ad Brumam Vergiliarum matutinus occasus hyemem die xliij. Inter Brumam , & Aequinoctium die xl flatus Fauonij vernum tempus . Ab Aequinoctio verno initium æstatis die xliii. Vergiliarum exortus matutinus .

a

IANVÆ

IANVARIVS.

Pars Prima Anni.

A Bruma in Fauonium Cæsari nobilia sydera significant.

3 iii. Non. Ian. Matutino Canis occidens. quo die Atticæ & finitimiis regionibus, Aquila vesperi occidere traditur.

4 Prid. Non. Ian. Cæsari Delphinus matutino exoritur; & postero die Fidicula; quo Aegypto Sagitta vesperi occidit.

8 vi. Id. Ian. Eiusdem Delphini vespertino occasu continui dies hyemant Italix.

17 xvi. Cal. Feb. Sol in Aquarium sentitur transire. idem quod supra.

25 viij. Cal. Feb. Stella regia appellata Tuberoni in pectori Leonis occidit matutino.

FEBRVARIVS.

4 Prid. Non. Feb. Fidicula vesperi occidit.

Pars Secunda Anni.

8 vi. Id. Feb. Fauonius incipit.

A Fauonio in Aequinoctium vernum Cæsari significat.

14 xvi. Cal. Mart. Triduum varie.

22 viij. Cal. Mart. Hirundinis visu idem quod supra.

23 vii. Cal. Mart. Arcturi exortu vespertino idem quod supra.

MARTIVS.

5 iij. Non. Mart. Cæsar Cancri exortu id fieri obseruit. Maior pars autorum Vindemiatoris

toris emersu.

- 8 viij. Id. Mart. Aquilonij Piscis exortu, & posterò die Orionis, idem quod supra. In Attica Milium apparere obseruatur.
- 13 Id. Mart. Cæsar ferales sibi annotauit Scorponis occasu.
- 18 xv. Cal. April. Italiæ Miluum ostendi.
- 21 xii. Cal. April. Equum occidere matutino.

Pars Tertia Anni.

25 viij. Cal. April. Aequinoctium Vernum.

Ab Aequinoctio verno ad Vergiliarum exortum matutinum Cæsari significant.

APRILIS.

- 1 Cal. April.
- 3 iiij. Non. April. In Attica Vergiliæ vesperi occultantur.
- 4 Prid. Non. April. Vergiliæ in Bœotia vesperi occultantur.
- 5 Non. April. Vergiliæ Cæsari, & Caldeis vesperi occultantur. Aegypto Orion & Gladius eius incipiunt abscondi.
- 8 vi. Id. Apr. Cæsari significatur imber Libræ occasu.
- 16 xvi. Cal. Mai. Succulæ occidunt vesperi. Sydus vehementis, & terra mariq; turbidum.
- 17 xv. Cal. Mai. Cæsari. continuoq; triduo significat.
- 18 xiiij. Cal. Mai. Aegypto.
- 20 xij. Cal. Mai. Assyrię.
- 24 viij. Cal. Mai. Cæsari notatur dies.
- 25 vii. Cal. Mai. Aegypto Hædi exoriuntur.
- 26 vi. Cal. Mai. Bœotiæ & Atticæ Canis vespere occultatur. Fidicula mane oritur.

- 27 v. Cal. Mai. Assyrię Orion totus absconditur.
29 iii. Cal. Mai. Assyrię Canis absconditur.

MAIVS.

- 2 vi. Non. Mai. Cæsari Succulæ matutino exoriuntur.
3 viij. Id. Mai. Capella pluvialis. Aegypto autem eodem die Canis vesperi occultatur.

Quarta Pars Anni.

- 10 vi. Id. Mai. Vergiliarum exortus.

A Vergiliarum exortu significant Cæsari.

- 11 v. Id. Mai. Arcturi oecasus matutinus:
13 iiij. Id. Mai. Fidiculæ exortus.
21 xii. Cal. Iun. Capella vesperi occidens. & in Attica Canis.
22 xi. Cal. Iun. Cæsari Orionis Gladius occidere incipit.

IVNIVS.

- 3 iiij. Non. Iun. Cæsari & Assyrię Aquila vesperi exortur.
6 viij. Id. Iun. Arcturus matutino occidit.
8 vi. Id. Iun. Italizæ Delphinus vesperi exoritur.
10 iiij. Id. Iun. Idem Syderis aspectus.
15 xvii. Cal. Jul. Gladius Orionis exoritur. quod Aegypto post quatriduum.
21 xi. Cal. Jul. Eiusdem Orionis Gladius Cæsari occidere incipit.

Quinta Pars Anni.

- 24 viij. Cal. Jul. Longissimus dies totius Anni; & nox breuissima Solstitione conficiunt.

A Solsti-

A Solstitio ad Fidiculæ occasum.

26 vi. Cal. Iul. Cæsari Orion exoritur.

IVLIVS.

- 4 iiij. Non. Iul. Zona Orionis Assyriæ exotitur. Aegypto verò Procyon matutino æstuosus.
- 5 iij. Non. Iul. Chaldeis Corona occidit matutino. Atticæ Orion totus eo die exoritur.
- 14 Prid. Id. Iul. Aegyptijs Orion definit exoriri.
- 16 xvij. Cal. Aug. Aegypto Aquila occidit matutino. Etesiarumq; Prodromi flatus incipiunt.
- 17 xvi. Cal. Aug. Assyriæ Procyon exoritur. Dein postridie ferè vbiq; cōfessum inter omnes Sydus indicans, quod Canis ortum vocamus, sole partem primam Leonis ingresso. Hoc fit post Solstictium xxij. die. Sentiunt id maria & terrę multę vero ferę, ut suis locis diximus; neq; est minor ei veneratio, quam descriptis in Deos stellis: acceditq; solem, & magnam æstus obtinet causam.
- 23 x. Cal. Aug. Cæsar sentire Italiam Prodromos estimauit. Aquila Atticæ matutino occidit.
- 30 iij. Cal. Aug. Regia in pectore Leonis stella matutino Cæsari immergitur.

AVGVSTVS.

6 viij. Id. Aug. Arcturus medius occidit.

Pars Sexta Anni.

ii iij. Id. Aug. Fidicula occasu suo Autumnum inchoat; vt

at, vt Cæsar adnotat; sed vt vera ratio id fieri inuenit. vi. Id. eiusdem.

A Fidicula occasu ad Aequinoctium significant.

32 Prid. Id. Aug. Atticæ Equus oriens vesperi. Aegypto & Cæsari Delphinus occidens.

32 xi. Cal. Sept. Cæsari & Assyriæ stella, quæ Vindemiator appellatur exoriri mane incipit; vindemiæ maturitatem promittens. Eius argumentum erunt acini colore mutati.

27 v. Cal. Sept. Assyriæ Sagitta occidit, Etesiæ desinunt.

SEPTEMBER.

5 Non. Sept. Vindemiator Aegypto exoritur. Atticæ Arcturus matutino: & Sagitta occidit mane.

9 v. Id. Sept. Cæsari Capella oritur vesperi.

12 Prid. Id. Sept. Arcturus medius oritur vehementissimo significatu terra mariq; per dies quinq;, ratio eius hæc traditur. Si Delphino occidente imbræ fuerint non futuros per Arcturum: signum orientis eius syderis seruetur hirundinum abitus. namq; deprehensæ intereunt.

16 xvi. Cal. Oct. Aegypto Spica, quā tenet Virgo, exoritur matutino, Etesiæq; definunt.

18 xiiij. Cal. Oct. Cæsari hoc idem.

19 xiij. Cal. Oct. Assyriæ significant.

21 xi. Cal. Oct. Cæsari Comissura Piscium occidens significant.

Pars Septima Anni.

24 viii. Cal. Oct. Ipsum Aequinoctij sydus significant. Ab Aequi-

Ab Aequinoctio ad Vergiliarum occa-
sum significant.

- 28 iiij. Cal. Oct. Capella matutino exoriens ; quam ho-
die exoriri consentiunt, quod est ra-
rum, Philippus, Callippus, Dosithe-
us, Parmeniscus ; Conon, Chriton,
Democritus, Eudoxus, Ion.
29 iij. Cal. Oct. Hædi matutino exorsuntur ijsdem con-
sentientibus.

OCTOBER:

- 2 vi. Non. Oct. Atticæ Corona exoritur mane.
3 v. Non. Oct. Heniochus occidit matutino.
5 iij. Non. Oct. Corona Cæsari exoriri incipit ; & po-
stridie 63 Hædi vesperi.
8 viij. Id. Oct. Cæsari Fulgens in Corona stella ori-
tur.
13 iij. Id. Oct. Vergiliæ vesperi oriuntur.
15 Idib. Oct. Corona tota vesperi exoritur.
27 vi. Cal. Nou. Succulæ vesperi exoriuntur.
31 Prid. Cal. Nou. Cæsari Arcturus occidit, & Succulæ
exoriuntur cum sole.

NOVEMBER.

- 2 iiij. Non. Nou. Arcturus occidit vesperi.
9 v. Id. Nou. Gladius Orionis occidere incipit.

Pars Octaua Anni.

- 31 iij. Id. Nou. Vergiliæ occidunt. Hyemis initium.
Ex occasu huius Syderis de hyeme
augurantur, quibus est cura infidi-
andi negotiatoris auaritia. Nubilo
occasu pluuiosam hyemem denun-
ciant. statimq; augent Lacernarum
prætia. Sereno asperam.

A Ver-

АТОНИЯ

AVergiliarum occasu ad Brumam, quæ sydera Cæsari significarent Plinius non posuit.

DECEMBER.

Pars Prima Anni.

a; viii. **Cal. Ian.** Solstitium brumale. Democritus tam futuram hyemem arbitrabatur, qualis fuerit brumæ dies, & circa eum terni: item Solstitio æstatem. Circa Brumam plerisq; bis septem halcyonum fœtura ventorum quiete mollius Cælum.

F I N I S.

UMBRA.

Id. Nov. Oceania Opere occidetis incipit.

Pars Organus Anni.

Nov. Vergiliae occidunt. Hæmis intitulum ex occidit pueris. Secundis ob placita summa sunt, dupla est contra iugantes. Nupilio occidit pluvialium hyemem denuo ciuitate. Tertius; sive secundus. Tercius est in primis. Secundo spectat.

Acta.

ANNOTA-

ANNOTATIONES IN LIBRVM
PTOLEMÆ I.
DE INERRANTIVM SYDERVM
SIGNIFICATIONIBVS

NERRANTIVM stellarum)
Libellum hunc inter Ptolemæi
Commentarios esse recipien-
dum nemo est qui dubitare
possit; nam & stylus, & dog-
matum grauitas, quæ in eo
docentur, id latissimè pro-
bant. Confectum tamen ab
eo scriptumq; post magnæ
constructionis opus esse reor:
enim uero eo in loco Cap. 6.
Lib. 8. de apparitionibus, &

occultationibus Fixarum agens autor nullā de hoc opuscu-
lo facit mentionem; quin potius ab huiusmodi labore tunc
, sibi esse supersedendum scribit his verbis. Nam cum genus
, huiusmodi predictionum variū multiplexq; inueniatur, non
, solum penes regionum diuersitates & Zodiaci declinationes
, penè innumerā; verum etiam penes stellarum multitudinē.
, Cumq; præterea in ipsis etiani apparitionibus stellarum in-
, tellectu difficile tum propter cernentes, tum propter aërem
, locorum, inæquale atq; incertum primæ apparitionis atq;
, occultationis tempus fiat: ut à nobis periculo & obserua-
tionum

„ tionum diuersitate compertum est, & ad hæc quoniam pro-
 „ pter Fixarum Sphære progressum permanere quidem in sin-
 „ gulis Climatibus coortus locationesq; simul in medio Celi
 „ atq; occasus non possunt ijdem cum his, qui modo numero-
 „ rum demonstrationibus supputarentur: recusauius impre-
 „ sentiarum longum huiusmodi atq; iniuste negotium: suf-
 „ sicere putantes, quod vel ex his, quæ in superioribus con-
 „ scripta sunt, vel ex ipsa Sphæræ conscriptione, propinque
 „ quotidie possent inueniri. Cum autem pulchra hæc de iner-
 · rantium stellarum apparitionibus cōtemplatio duas habeat
 · partes; quarum prior calculum omnino complectitur decli-
 nationum, ascensionum rectarum, obliquarum, punctorum
 ortus & occasus, atq; solis sub terris distantiæ, cum ante il-
 lius ortum, tum post occasum, quam recentiores apparitio-
 nis matutinæ, occultationisq; vespertinæ interuallum vo-
 cant: posterior, apparitionum tempora, & significationes:
 de vtraq; commentarios Ptolemæum adidisse satis constat.
 nam priorem tractatum eum confecisse, ipse met testatur in
 hac prælectione, eum modo σύντοξιν vocans, modo αναγκαῖον
 in quo differentias causasq; apparitionum tradidisse, item
 coortus, Celi mediationes & occasus Fixarum primæ & se-
 cundæ magnitudinis, emersionum occultationūq; interualla
 per singula Clima scribit. posteriorem vero Libellus hic
 continet, cuius lectio potissimum ob tria maxime utilis vi-
 detur; nimirum propter elegantem hanc prælectionem, in
 qua apparitionum natura, & usus pulcherrimè docetur. Se-
 cundo quia facile hinc colligere possumus, qua methodo sū-
 mas artifex Ptolemæus in venandis apparitionibus usus
 sit, & quos nam arcus, ut appellant, visionum stellas prime
 & secundæ magnitudinis requirere censuerit. Tertio ob
 veterum observationes, quas recenset; ad perquirendas aë-
 ris mutationes nostro seculo congruentes in similibus stella-
 rū fixarum apparitionibus, dixerim penè cognitu necessa-
 rias. sed mirum profectò, Theonem in Cōmentarijs Octauij
 libri Magnæ constructionis, de elegantissimis hisce Ptole-
 mæi Libellis, dum locum illum explicaret, quem attulimus,
 non commemorasse. Hoc etiam nō prætereundum, opuscu-
 lum

lū huiusmodi ad diurnas aëris mutationes indicādas pertinere; seu ut verius dixerim cū Ptolemēo, ad mutationū ipsarū diurnas intētiones ac remissiones: enim uero, vt nos annot. 4. in librū de signis Pluuiarū eiusdem Ptolemaī auctoritate ostendimus; stellarum inerrantium apparitiones, ortus videlicet apparentes & occasus diurnas aëris mutationes efficiunt. Inquit autem autor disputationis huius initio, apparitionum differentias, differentiarumq; causas in alio opere, quod hunc Libellum præcedit, ab eo fuisse explicatas, quoniam, vt citato Octauī Magnæ constructio-
nis capite docemur, apparitionum interualla solisq; sub terris ab horizonte distātiæ; neq; in omnibus neq; in jisdē stellis vbiq; locorum æquales sunt; triplicemq; habent diffe-
rentiam ob causam triplicem: quod totum his verbis Theon in Commentarijs eleganter complexus est, ἀλλ' οὐτε inquit,
„ ἐφισε κατὰ τρέχεις τρέχων γίνεσθαι τάς φάσιςι δίαφορὰς, πάρα
„ τε τὰ μεγέθη τῶν αστέρων, καὶ πάρα τὰς οὐκτάς πλάκτος αὐτῶν ἀπο-
„ σάσεις, καὶ ταξὶ τὰς ἐγκλίσεις τοῦδε μέσου πάρος τὸν δρίζοντα. &
„ c. quod est vt ego interpretor. Sed quoniam dixit tribus mo-
„ dis apparitiones differre, & magnitudinis stellarum ratio-
„ ne, & distantiæ ipsarum secundum latitudinem respe&tū, &
„ ratione declinationum Zodiaci ad horizontem, & c. quan-
doquidem, vt Ptolemaeus docet, arcus hic, emersionum oc-
cultationumq; interuallum maius minus vè fit hisce tribus
de causis. nam stella maior minorem arcum, minor maiore
requirit, licet æqualiter secundum latitudinem à sole ambo
distent, æqualemq; Zodiacus ad horizontem habeat incli-
nationem, vt idem probat. causaq; manifesta est, quam nos,
cap. 6. 2. Apologiæ tetigimus; nempe magnitudo stellæ
luxq; subinde maior, quæ in maiore solis lumine cerni po-
test; & ex consequenti, in minore ab horizonte solis ipfius
distantia. Rursus stellæ, quæ magis à sole secundum latitu-
dinem distant, quamquam æqualis sint magnitudinis, Zo-
diacusq; eandem habeat ad horizontem inclinationem mi-
norem arcum hunc expostulant; quoniam, vt inquit Ptole-
maeus, in eadē solis sub terris distantia, lux, quæ apud ip-
sum Zodiacum solemq; fit, maior est; vnde stella soli pro-

ximior ingentiore solis luce obruta, cerni non poterit, à sole remotior poterit. Demum tametsi stellæ eandem habeant magnitudinem, eandemq; ad solem distantiam, nihilominus quanto maior ad horizontem Zodiaci declinatio fuerit, eo maior solis sub terris distantia, arcusq; prædictus maior esse debet; quæ omnia ab artis principe Ptolemaeo citato loco demonstrantur. Verum, ut ad nostra redeamus, hæ sunt apparitionum differentiæ differentiarumq; causæ, de quibus in alio opere, quod syntaxim appellat, (quasi dixeris parvam constructionem ad magnę differentiam) uberrimè egisse scribit; quod tamen maxima Astrologicæ facultatis iactura amissum esse iniuria temporum credimus.

2 Singulæ stellæ vbiq; simul in medio Cæli.) Dicit vbiq;, ταῦταχκ, quoniam meridianus circulus vbiq; terrarū rectæ sphæræ situm imitatur; quia, vt horizon rectus, ita quilibet etiam meridianus, vt inter ceteros præcept. 16. & 22. Tabularum Directionum tangit Rheinhodus, per polos æquinoctialis circuli describitur, nec est ullus meridianus, quin aliquorum sub æquinoctiali habitantium rectus etiam horizon existat; unde qui Eclipticæ arcus dato æquinoctiali arcui competit in recto horizonte, idem etiam vbiq; terrarum competit ei in circulo meridiano. quoniam autem in declivi seu obliqua sphæra multiplex horum ortuum varietas existit, propterea addit autor, καὶ συναπτέλλει, καὶ σύγχρονος καθ' ἐκάστη τὰν ὄπεισεν.

3 Adhuc quot partibus). Duorum cirkusorum facit autor mentionem scilicet Zodiaci, quem de more, cirkulum per medium signorum appellat, & Verticalis, qui per solis centrum transit, quem γραφούντον μεγίστου κύκλου, nisi fallor, vocat propter visionis arcum, qui in circulo verticali numeratur, atq; propter apparitionis interuallum, quod in Zodiaco sumitur: quodq; Ptolemaeus Cap. 6.8. Magnę Constructionis, τὴν τοῦ κλίου τετραγωνικήν, & Διαστόν αὐτέχνετος ὑπὸ γῆν τοῦ ὄγκοντος. & cap. 7. lib. 13. stellarum ἐπὶ τοῦ εἰδώματος τῶν ζῳοτόνων κύκλου Διασάσιν τρόπον κλίον videtur appellasse.

4 In proprio quodam) Hoc est opus illud, quod libellum hunc

hunc præcedit; nempe parua Constru^{tio}, differentias, differentiarumq; causas explicans apparitionum.

5 Per Syenem) Adeo hoc in loco deprauatum est exéplar, quod ad nostras manus peruenit, vt nulla ratione locorum nomina intelligere potuerimus per quæ Ptolemæus Clima- ta scripta esse inquit; ex capite tamen 6. 2. lib. Magnæ Constructionis facile fuit ea percédere: septimus namq; ibi paralellus per Syenem scriptus, primi Climatis finis ac secundi initium, & diem maximum habere horarum 13. 30. ponitur, & ab Aequinoctiali distantiam, seu quod in idem redit Poli eleuationem p. 23. 51. quam tamen Rheinoldus in noua parallelorum Tabula ab eo condita, ponit g. 24. 11. ; ob mutatam solis maximam declinationem ipsam parallelorū rationem ad veterum descriptiones non amplius congruere admonens. Noni paralelli, qui secundi Climatis finis tertijq; initium est, per Aegyptum inferiorem scripti, vbi dies maximus horarum est 14. ponitur Eleuatio Poli esse p. 30. 22. apud Rheinoldum p. 30. 48. Undecimi paralelli per Rhodum transeuntis, vbi maximus dies horarum est 14. 30. qui Climatis quarti initium est, eleuatio Poli ponitur esse part. 36. apud Rheinoldum verò part. 36. 30. Tertijdecimi qui Climati quinto dat principium, per Hellespontum scripti, vbi maximus dies horarum est 15. Eleuatio Poli part. 40. 56. apud Rheinold. 41. 23. Quintidecimi, qui Cli- ma quintum terminat, per medium Pontum scripti, vbi maxi- mus dies horarum est 15. 30. Eleuatio Poli ponitur part. 45. 1. apud Rheinold. part. 45. 31.

6 Tempora ipsa apparitionum) Vox hæc φάσις, id est apparitio, de qua nonnulla infra dicemus, emersionem comprehendit hoc loco atq; occultationem; tametsi capite sexto 8. Almag. φάσις opponatur τῇ κρίψῃ emersionem tan- tum dicens, proinde. Ptolemæus de apparitionibus disturus occultationum quoq; tempora in hoc libello docet; atq; infra, quemadmodum & 8. Almag., occultationem vocat occa- sum vespertinum apparentem. cum enim quatuor sint apud græcos autores voces, ἀνατολὴ, θύεσις, ἐπατολὴ, κρίψις. quod est, ortus, occasus, emersio, occultatio; proprie cum ortum dici-

dicimus & occasum veros intelligimus aspectus, cum emersionem & occultationem apparentes; vespertinos occasus tamen & ortus matutinos: ideoq; hasce configurationes apparitiones vocamus: de qua re nos plura cap. 4. & 5. p. lib. Apologiæ, & quinto cap. tertij: quanquam inter ortum matutinum apparentem & emersionem aliqua differētia est, vt infra dicemus. Fit autem emersio cum abscessu solis profert se stella: occultatio cum eiusdem aduentu conspici desinit. vnde occultatio apparitio verè appellari potest, quia tunc stella, cum articulus instat occultationis, apparere definit. Tempora autem apparitionum docemus, cum dies in quibus sunt, notamus, dieiq; partes, matutina scilicet an vespertina apparitio sit indicantes. Rem hanc totam sic dñe & eleganter Plinius complexus est, cap. xxv. lib. 18.

„ Exortus, inquit occasusq; binis modis intelliguntur. Aut „ enim aduentu solis occultantur stellæ & conspici desinunt, „ aut eiusdem abscessu proferunt se. Emersum hoc melius, „ quam exortum consuetudo dixisset, & illud occultationem „ potius, quam occasum. Alio modo quo die incipiunt appa- „ rere, vel desinunt, oriente sole aut occidente, matutini „ vespertiniè cognominati, prout alterutris eorum mane „ vel crepusculo configit.

7 Significationibus) Quid Græcis sit τὸ ἐπισημάνειν, & ἐπισημάνσια, id est significatio, Aristotelis autoritate definitum à nobis est annot. postrema in libellum de Tranquillitatis & Serenitatis signis. itaq; eodem significatu hoc in loco vocem hanc Ptolemæum accipere non dubito. cum enim sydera hisce aspectibus mutationem aliquam alterationemq; in aëre adducant; atq; hanc quidem vel eadem aspectus die, vel paulo ante, vel paulo post, vt Theophrasti, Ptolemæi, Theonis, aliorumq; autoritate cap. vij. 2. lib. Apologiæ demonstrauimus. Veteres Græci id totum επισημάνειν dixerunt; id est significare; aëris videlicet mox futuram mutationem. Vnde apud Ptolemæum ita cap. 12. se- „ cundi Apotelesinaton legimus, καταρχούμενος ὡς ἐπίσημον τὴν κα- „ τὰ τὴν ἐπισημασιὰν εὐλογούστες, ταῦθε τριῶν μερῶν, ἐνιστεῖτε „ κούμετα τρεῖς. id est ut verbum verbo reddamus: incipien- te qui-

„ te quidem alteratione secundum significationem, ante tres
 „ dies; interdum vero post tres: quo loco videmus mutationem
 „ alterationemq; à significatione se iungi; quo etiam sen-
 „ su dixit fortasse Columella. Eorum quæ supra sunt syde-
 „ rum occasus tempestatem facit: interdum tantummodo si-
 „ gnificat: nimisrum quia nulla tempestas secuta est, sed illo-
 „ rum syderum occasu tempestatis tantum significatio, &
 „ fortasse leui quadam aëris alteratione tempestatis vmbra:
 „ vel saltem non eadē aspectus die secuta est, quanquam &
 „ sèpissime significatio pro ipsa mutatione sumitur; ex
 „ quo & ipse Ptolemæus in hoc libello die decimasexta men-
 „ sis Mesori scripsit splendidam austrini Piscis vespertino
 „ exortu *τελευταίνειν υπέρτιμην αὐγήν*; imbris scilicet &
 „ ventis significare.

8 Nonnulla de apparitionibus ipsis ac de &c.) Duo sibi
 „ in disputatione hac agenda proponit Ptolemæus: primo,
 „ naturam ordinemq; apparitionum explicare; quo modo sci-
 „ licet in stellis quæ in Zodiaco sunt fiant apparitiones;
 „ quoque modo in australibus, ac borealibus. Secundo
 „ usum ipsarum apparitionum docere. quæ duo subtilissimè
 „ exequitur. ac omnino se huius disciplinæ principem ostendit.

9 Apparitionem igitur). Apparitio est stellæ apparens
 „ ad solem & horizontem accepta prima vel ultima configura-
 „ tio. Pulchra quidem apparitionis definitio & Ptolemæi in-
 „ genio digna; cum qua & alia definitio paulo infra tradita
 „ coniugenda est: apparitio definitè simulq; apparentis con-
 „ figurationis manifestatio est. Cōfiguratio loco generis po-
 „ nitur, reliqua omnia loco differentiæ: dicitur .n. apparens
 „ ad differentiam verarum configurationum. ad solem & ho-
 „ rizontem; propter cœli mediationes, ortus occasusq; me-
 „ ridianos; de quibus latè cap. 4. p. Apologiæ à nobis fuit
 „ disputatum. prima, vel ultima; quoniam tunc propriè ap-
 „ paritio inuenta est, cum locus solis definitus est; ut ipse in-
 „ fra subtiliter declarat; quo constituto, quisnam sit primus,
 „ quis ultimus ortus; quis primus & ultimus occasus facile
 „ tenemus.

10 Sed solis quoq; loca). Loca inquit, non locum; quoniam tum in sole , tum in stella duplē locum consideramus cum veros ortus & occasus definimus ; horizontis videlicet, ac pū&i Eclipticæ quocū stella mergitur, vel emerget; quē tenere solē necesse est. vnde rectè subdit , in hisce aspectibus solem pariter ac stellā in ipso horizōte reperiri .

11 Iam apparitio dicenda erit) Res maximè notanda; quanquam secundum diuersa solis infra horizontem existentis interualla, stella & ante solis ortum & post illius occasum oriri possit & occidere; ita vt facile à nobis per plures etiam dies cerni possit ; attamen nulla harum configurationum nomen meretur apparitionis: propterea quod ad constituendam apparitionem non satis est stellam siue orientem siue occidentem oculis notari , sed locum solis omnino definitum esse oportet; nimirum Ecclipticæ punctum, in quo cum ipse extiterit, iam stella dicitur facere apparitionem ; qui solis locus, inuento apparitionis occultationisq; interuallo , statim habetur. itaq; non pluribus diebus, sed vna tantum die apparitio absoluetur . atq; hoc est quod eleganter inquit Ptolem̄us; apparitionem definiti simulq; apparentis aspectus esse manifestationem: definitus enim in ea est , non stellæ tantum , sed solis quoq; locus ; eiusq; ab ipso horizonte , ac punto quocum stella exoritur vel occidit distantia .

12 In veris quidem tempora ipsa latent) Obscura verba, quorum tamen hanc arbitror esse sententiam . in veris configurationibus tēpora ipsa , apparitionum videlicet, latere; quoniam stellam tunc ob maximum solis lumen cernere non possumus : in apparentibus vero solis loca ; quoniam solem sub terris existentem non videmus.

13 Verum primos tum in ortu) Cum iam definitus fuerit solis locus acceptaq; à punto ortus stellæ distantia, tunc primos, tum in ortu , tum in occasu aspectus , & ultimos habebimus . siquidem hoc est , quod supra numero 9. aiebat Ptolem̄us , apparitionem esse primam vel ultimam apparentem configurationem ad solem acceptam & horizontem . nimirum, vt ipse infra declarat ; primum & ultimum

stellæ

stellæ ortum, primum & ultimum occasum.

* In expositis Climatibus.) Hic & superior locus aste-
risco identidem notatus adeo deprauati sunt, adeo quibus-
dā insolitis abbreviationū notis inuolucrisq; obscuri, vt in
priore vox vna reliquenda nobis fuerit; in posteriore hoc
quid reponendum, diuinare omnino oportuerit. Aloysius
tamen Lollinus, quem consuluius, vir græcarū literarum
scientissimus, omnibusq; artibus ornatus, in priore exeso
loco legendum esse ἀπειρονόμην scripsit; ita vt sententia sit,
omnesq; ipsius partes numerare: in posteriore περισταλλάν.
cuius sententiam tanquam maxime probabilem omnino
sequendam credimus.

14 Primus apparentium aspectuum ortus.) Locum hunc
doctos viros expendere maximè cupio. Satis nāq; clarum
est Ptolemæum, ortum matutinum apparentem, seu emer-
sionem primum ortum esse appellandum hīc admonere;
ortum vespertinum, ultimum ortum: itē occasum matuti-
num, primum occasum: vespertinum occasum, seu dixeris
occultationem, occasum ultimum: quas sanè appellationes
vetustissimis autoribns fuisse vītatas Aristoteles cap. 15.
octauī libri de Animalium historia testis est locupletissi-
mus; vbi ita scribit, de Thunnis sermonem habens. Capi
„ incipiunt Vergiliarum ab ortu ad Arcturi occasum ultimū.
„ reliquo tempore quiescunt latentes. quo in loco, his quæ
hīc docet Ptolemæus, mirificè consentiens, occasum Arcturi
vespertinum ultimum appellat. Oriebantur enim Aristo-
telis aetate ortu vero matutino Pleiades, vt cap. 5. p. lib.
Apologiæ ostendimus, sole g. 19. 37. V. occupante; ortu
apparente g. 23. 39. ♂. tenente; enim uero de hoc aspectu
loquitur Philosophus. ortus nāq; earum vespertinus tam
verus quam apparet autumno siebat; qua de re non pote-
rant Thunni ab hoc exortu ad occasum Arcturi ultimū capi:
ita enim hyeme non laterent, quod tamen affirmat Aristo-
teles. Arcturus vero in Athenarum horizonte cum part. 15. o.
mergebatur. cuius occultationis interuallum à punto
occasus auferendum, vt locus solis in vespertino occasu ha-
beatur, erat part. 13. 1. quod sublatum ex part. 15. o. .

ostendit, sole part. 1. 59. ~~et~~. tenente, tunc vespertinum, Arcturi occasum apparentem contigisse, quo tempore ferè hyems occasu Vergiliarum incipiebat. Sole nimirum pau-
so post ad part. 15. 45. ~~et~~. deicto, ut verissimè dixerit Ari-
stoteles reliquo tempore, nempe ab occasu Arcturi vltimo,
hyeme scilicet Thunnos latere. nam & se condere præaltis
gurgitibus hyeme superius admonuit. quamobrem mirum
omnino est quo modo Sueßanus Astrologiæ alioqui scien-
tissimus Aristotelis locum explicans afferere potuerit, aspe-
ctum hunc in æquinoctio autumnali euenisce: quandoqui-
dem hoc pacto, cum subdat Aristoteles reliquo tempore
Thunnos quiescere latentes, sequeretur autumno quoq;
illos latere, Icum tamen hyeme tantum se condere ipse scri-
bat. Occasus autem matutinus Arcturi tunc sole 28. 1.
Taur. possidente efficiebatur, nempe paulo post Ver-
giliarum ortum matutinum, quare non potuit nisi occa-
sum Arcturi vespertinum intelligere. Quæ omnia quan-
quam vero sunt maxime consentanea, valde nihilominus
dubium videtur qua ratione matutinus exortus apparens,
primus; vespertinus exortus, vltimus dici queat; itidem
matutinus occasus, primus; vespertinus occasus, vltimus.
enimuero, ut de stellis nunc loquamur, quæ in Zodiaco sunt,
de quibus totum id pronunciassè videtur Ptolemæus; in
his, clarum est, si quod generatione & tempore primum di-
citur attendamus, occasum vespertinum apparentem reli-
quos præcedere aspectus: quod fulgentis Hyadum exemplo
clarioris doctrinæ gratia est nobis ostendendum. Erat stel-
la huius Ptolemæi ætate, qui 140. Annis post Christum
Dominum floruit, in Zodiaco longitudo grad. 12.40. Taur.
lat. 5.10. austrina, declinatio à Ptolemæo inuenta g. 11.0.
borealis, ascens. recta part. 41. 46. diff. ascensionalis ad
eleuationem Poli g. 45. part. 11. 13. ascensio obliqu. p. 30.
33. descensio ob. p. 52. 59. punctus ortus part. 23. o. Taur.
punctus occasus 9. 53. Taur., emersionis interuallum p. 27.
16. Interuallum occultationis part. 13. 39. His positis, cla-
rer ortum matutinum apparentem fulgentis Hyadum tunc
fuisse cum sol part. 20. 16. II. perlustraret; ortum vesper-
tinum,

tinum, cum idem part. 25. 44. Lib. possideret. occasum matutinum, eodem part. 23. 32. tenente. occasum vespertinum sole p. 26. 14. V. occupante : atq; hæc omnia secundum neotericorum dogmata à nobis inuenta definitaq; sunt ; licet solis loca , cum his quæ Ptolemæus in hoc libello tradit de huius stellæ aspectibus, non omnino consentiant ob causam quam infra explicabimus . Itaq; perspicuum est, quemadmodum præcedere stella astronomica consuetudine intelligitur ea, quæ vel ab æquinoctio, vel à prima stella V. vel ab alio quopiam principio in consequētia minus distat, quām altera cui comparatur , ita & afferendū esse vespertino occasum reliquos aspectus præcedere, mox matutinum ortum sequi , deinde ortum vespertino, demum matutinū occasum ; quia sol part 26. 14. V. tenens , minus distet ab æquinoctio , priusq; locum hunc, mox reliqua alterum post alterum vt posuimus attingat . Quod si principium aliud excogites; hosce aspectus pro stellarum loci varietate principijq; ratione variare , ita vt modo hic , modo ille prior sit , omnibus arbitror esse compertissimum . Eademq; nos vrgent difficultates , si harum configurationum ordinem in australibus borealibusq; stellis consideremus ; cum in illis quæ ad Austrū declinant apparet occasus vespertinus ortum matutinum, apparet occasus matutinus vespertinum ortum præcedat; in illis, quæ vergunt ad Aquilonem, ortus vespertinus, occasum matutinum ; ortusq; matutinus occasum vespertinum antegrediatur ; quemadmodum ex Ptolemæo infra admonebimus . Quid ergo dicemus? sanè nos hęc potius doctis viris considerāda proponimus, quām aliquid ad has tollendas difficultates habeamus : Fortasse prioritate dignitatis, (quod non semel, natura prius vocavit Aristoteles) Ptolemæus atq; ante illum autores matutinum exortum apparentem , in stellis quæ in Zodiaco collocatæ sunt, vespertinum exortum, matutinum occasum, vespertinum occasum anteuertere existimarunt , itavt ab eo tanq; à digniore, reliquisq; omnibus, quod pertinet ad stellarum significationes efficaciore , sit inchoandum . Verum neq; hoc tollit difficultatem, nam sic in omnibus stellis ortus matutinus

cutinus primus esset aspectus dicendus, cum tamē, vt cetera nunc pr̄termittam, paulo infra Ptolemæus in australibus occasum vespertinū præcedere matutinum dicat exortum. itaq; vt aliorum studia promoueamus, excitemus ingenia, dicere audebimus, hosce aspectus priores & posteriores duplii posse ratione appellari. genere nimirū & specie. enim uero vel genus quærimus, atq; hoc adhuc dupliciter, nimirum vel aspectum simpliciter priorem quærimus, ita vt inter omnes vnius stellæ apparitiones & aspectus, quis nā sit absolutè prior, primusq; efficiatur inquirimus: vel aliorum aspectuum respectu s; quo modo ortum occasui, & è contrà indistinctè comparamus: vel speciem tantum perquirimus quo pacto speciem cum specie, vt occasum cum occasu, ortum cum ortu conferre oportet; & quis primus inter illos fiat inuestigare. Si queratur primum, id à principio, vt arbitror, pendet, à quo nobis proponimus Zodiaci loca esse numeranda; quod si Vernalm æquinoctium astrologico more esse constituamus; illum aspectum simpliciter priorē per se sumptum, non cum alijs comparatum, esse dicemus, qui minus submoto sole ab accepto principio efficitur; atq; hoc tātum modo primos, & ultimos, præcedentes ac succedentes aspectus hoc in loco appellasse Ptolemæum, nequaquam crediderim. Si queratur secundum & tertium, quia potissimum ratione primos & ultimos aspectus autor definiuit, illum arbitror primum & præcedentem aspectum hoc loco à Ptolemæo appellari, qui cum altero comparatus ab eo per signorum successionem minus semicirculo distat: Leum ultimum, & sequentem, cuius ab altero distantia semicirculum transcendit. quo sensu si verba Ptolemæi accipiamus, iam statim veritas sententia illius elucebit. enim uero si in fulgenti Hyadum aspectus omnes ordine digeramus, manifestum erit, quę à Ptolemæo dicta sunt cum veritate consentire. clarioris igitur doctrinę gratia hac tabella stellæ huius apparitiones legentium oculis contemplendas subiçimus.

Apparitiones Fulgentis Hyadum.

Occasus Vesp. App. Sole. in p. 26. 14. V.

Ortus

Ortus Mat.	App.	Sole in p. 20. 16. II.
Ortus Vesp.	App.	Sole in p. 25. 44. Ω.
Occafus Mat.	App.	Sole in p. 23. 32. ☽.

His positis, patet, aspectum simpliciter genere priorem per se sumptum esse occasum vespertinū, quia sol aspectus huius tempore minus à principio videlicet à Verno æquinoctio distat. Rursus perspicuum est aspectum hunc ortum matutino esse priorem; si de generis prioritate secundo modo accepta intelligamus; locus namq; solis in eo minus à principio submotus ab altero loco minus etiam semicirculo distat. nec dicas falsus itaq; Ptolemæus, qui occasum vespertinum ultimum occasum appellauit; quandoquidem prius & posterius secundum speciem subtilissimus vir, cum id protulit, quæsiuit, quo modo luce meridiana clarus est occasum matutinum, primum occasum esse dicendum, occasum vespertinum ultimum: quoniam solis locus in occasu matutino minus semicirculo distat ab altero loco, quem occasus vespertini tempore possidet. è contra vero locorum eiusdem distantia ab occasu vespertino ad occasum matutinum semicirculum transcendit. quod idem in ortu matutino, & vespertino locum habere nemo non videt. quare meritò hic ultimus, ille primus ortus à Ptolemæo dictus fuit. Quod si ad tempora vetustiora hos aspectus in stellis, quæ in Zodiaco sunt, expendamus; eundem ordinem illos retinere inueniemus: quandoquidem borei termini Vergilarum apparitionum ordo Theophrasti ætate, qui annis ferè quingentis ante Ptolemæum floruit, ut ex Apologia eliciamus, ita se habet.

Occafus Vesp.	App.	Sole in p. 13. 16. V.
Ortus Mat.	App.	Sole in p. 23. 30. ♀.
Ortus Vesp.	App.	Sole in p. 22. 28. ♂.
Occafus Mat.	App.	Sole in p. 15. 45. ☽.

Verum satis fuerit Artis huius studiosis rem indicasse.

15 Cum oriuntur apparent, non cum occidunt.) Cum ordinem aspectum in stellis, quæ in Zodiaco sunt, Ptolemæus aperuerit, atq; ortum matutinum apparentem, primum esse docuerit, vespertinum ortum, ultimum &c. in presentia

sentia stellarum earundem narrat affectiones quasdam, quæ illis contingunt dum hos aspectus conficiunt, seitu necessariis, ut apparitionum naturam teneamus. Inquit ergo huiusmodi stellas à matutino exortu, quem primum esse dixerat, ad vespertinum vñq; ortum cum oriuntur apparere, non cum occidunt: ratioq; aperta est; oriuntur .n. ante solis exortum, vnde cerni possunt; occidunt vero ante illius occasum; ex quo & splendore ipsius obrutæ penitus celantur. Id totum vero summè esse consentaneum fulgentis Hyadum exemplo facile monstratur. cum enim hæc stella in eleuatione Poli 45. Ptolemæi ætate cum part. 23. o. Taur. horizontem concenderet; patet, ipsa horizontem attinente orientalem, solem part. 20. 16. dodecatemorij Geminorum possidentem adhuc sub terris fuisse, itaq; oriens apparebat. Rursus cum occideret cum g. 9. 53. Taur. clarum identidem est, cum ipsa mergebatur, solem fuisse supra terram, vt nulla ratione occidens cerni posset; atq; in hac versabatur affectione, donec vespertinum exortum conficeret. patet enim quod sole ad sequentia translato, nempe ad 50. Leon. vñ. & 2. hoc idem ei contingebat.

16 Sed neq; orientes neq; occidentes) Hæc est secunda affectio; ab exortu vespertino huiusmodi stellæ ad occasum matutinum apparent quidem, non tamen cum oriuntur vel occidunt. quod itidem fulgentis Hyadum exemplo fit manifestum. Sole enim part. 25. 44. 2. possidente stella hæc in ortu existens cum part. 23. o. Taur. cernebatur; erat enim in ortu vespertino apparente; in occasu cum part. 9. 53 eiusdem dodecatemorij non apparebat. Verum hoc confecto aspectu, cum iam sol Scorpionem possideret, atq; ad sequentia properaret, neq; oriens neq; occidens cerni poterat. animatum quia oriente stella & occidente sol oppositum ferè in horizonte locum obtinebat; moxq; semper exstebat supra terram; vt cum Sagittarium, Capricornum, Aquarium & reliqua dodecatemoria perlustrabat; quamobrem stella, cum ferè tantum medium cœlum percurrebat; oculis notabatur; oriens vel occidens nequam.

17 A vespertino occasu) Tertia affectio explicatur, quæ omnino clara est; à vespertino enim occasu, huiusmodi stellæ, quia iam articulus instat occultationis, ab aduentante sole teatæ, ad matutinum usq; exortum apparentem latent; videlicet, usq; ad emersionem: quod cap. v. primi lib. Apologiarum Vergiliarum exemplo nonnulla Hesiodi carmina explicantes planum fecimus. atq; hoc rursus loco fulgentis Hyadum exemplo confirmari potest; quam stellam, clarum est, part. 26. 14. V. à sole confectis, solares radios iam ingressam, donec idem part. 20. 16. Gem. attingeret, latuisse. quod est à vespertino occasu, ad exortum matutinum, ut testatur Ptolemæus.

18 κολοβοίξεδοις dicimus) Nomen aperit secundæ affectionis; nam tertiam dixerat paulo supra vocari occultationem & emersionem; ac stellas, quæ in ea versantur, occultantes sese, ac emergentes appellari; de prima nullum fecit verbum. Inquit ergo huiusmodi stellas, cum apparent quidem, sed neq; orientes, neq; occidentes, dici κολοβοίξεδοις; quæ vox composita ex κολοβὸς, quod est mutilus, truncatus, mancus, & διέξεδος, quod est iter, via, & transitus; perbellè secundæ affectionis naturam exprimit: cum enim quædam sint stellæ, ut infra ex Ptolemaeo admonebimus, quæ exorientes & occidentes totumq; quod supra terram est hemisphérium pertransentes, apparent, quæ οὐκτισθεῖσεδοις vocantur, has quidem perfectum & absolutum iter habere dicendum est, quia semper ab ortu ad occasum cerni possunt, illisq; opponi κολοβοίξεδοις; quoniam è contra hæ mutilum & truncatum iter habere videantur, cum neq; orientes neq; occidentes appareant, sed in medio tantum itinere; quamobrem κολοβοίξεδοις dixeris mutilum ac truncatum iter habentes.

19 Occasum quidem vespertinum) Vide quo modo de prioritate originis, atq; (ut loqui Philosophus solet) generationis, ac temporis, quam & generis prioritatem dicere possumus sermonem habens Ptolemæus, in australibus stellis inquit occasum vespertinum præcedere matutinum exortum; cum alioqui supra exortum matutinum primum

esse

„ esse decreuerit aspectum . enim uero legendum est , ~~η~~
 „ ἐστεγία δύος τριητού προχρονού τῆς ταῖς αὐτολήσις
 „ emendaui ; non ut perperam legitur in exemplari . ~~η~~
 „ ἐστεγία δύοις σημείεται πολύχρονος τῆς αὐτολήσις , quæ ora-
 tio falsa est , & manca , nullusq; ex ea sensus , qui quadret ,
 erui potest . Sententia autem huius loci est , in australibus
 borealibusq; à circulo per medium signorum stellis enar-
 ratum ordinem partim varietatem aliquam recipere ; par-
 tim obseruari eundem . quod pertinet ad australes ; hasce
 stellas in tertia affectione cum Zodiaci stellis conuenire ,
 cum occultationem faciant , & emersionem ; quod nequa-
 quam possent efficere , nisi occasus vespertinus tempore ma-
 tutinum exortum anteiret . atq; hinc notabit lector occul-
 tationē , & emersionē non solū in Zodiaci stellis locū habe-
 re ; verum etiam in illis , quę positione australes inueniuntur ,
 nimirum quia in his quoq; occasus vespertinus ortum præ-
 cedit matutinum . Hoc Syrij seu Caniculae exemplo clario-
 ris doctrinæ gratiam planum faciemus . erat stellæ huius
 · longitudo ætate Ptolemæi p. 17. 40. Gem. lat. 39. 10. au-
 strina , declinat. p. 15. 45. austr. à Ptolemæo inuenta .
 ascensio recta p. 80. 7. differentia ascensionalis in eleuatione
 Poli p. 45. 1. p. 16. 23. ascensio obl. p. 95. 30. descensio
 ob. p. 63. 44. punctus ortus p. 27. 5. 69. punctus occasus
 p. 18. 0. Taur. emersionis interuallum à nobis inuentum p.
 12. 47. occultationis interuallum p. 14. 4. quibus positis
 apparentes aspectus ita veniunt disponendi .

Apparitionum ordo in Syrio.

Occasus	Vesp.	Sole in p. 3. 56.	ꝝ.
Ortus	Mat.	Sole in p. 9. 52.	Leon.
Occasus	Mat.	Sole in p. 2. 4.	ꝝ.
Ortus	Vesp.	Sole in p. 14. 18.	ꝝ.

Verum ex his satis constat occasum vespertinum tempore
 esse exortu matutino priorem , cum sol prius Taurum , quām
 Leonem attingat ; ideoq; Syrio & reliquis huius nomencla-
 turæ stellis occultationem competere , & emersionem , ut
 docet Ptolemaeus .

20 Matutinum verò occasum è contra .) In stellis , quæ in Zodiaco sunt , vt supra annot. 14. quisq; videre potest , vespertinus exortus matutinum occasum antegreditur . ex quo & secunda affectio illis conuenit : ab exortu .n. vespertino ad occasum vsq; matutinum cernuntur quidem , sed neq; orientes , neq; occidentes . at in australibus stellis res contrario modo euenit , orientes enim apparent & occidentes , atq; matutinus occasus in illis , vt docet Ptolemæus , tēpore vespertinum exortum præcedit . enim uero , vt in Syrij apparitionibus paulo supra positis videmus , sol prius ad tertiam Sagittarij partem peruenit , quam ad decimam quintam Capricorni . itaq; australes stellæ cum illis , quæ in Zodiaco sunt , sicuti in tertia affectione consentiunt , ita dissentire in secunda , ac penitus aduersantur .

21 Quæ vocantur *νυκτιδιέροι*) Australes stellæ , ob causam superiori annotatione allatam *καλοβοστίξοις* , id est multilum habentes iter dici nequeant ; quoniam apparent cum oriuntur & cum occidunt , toto eo tempore quod ab occasu matutino est ad exortum vsq; vespertinum : quin etiam & in toto itinere cernuntur ; nimirum donec hemisphériū decurrent vniuersum . itaq; & perfectum , non multilum iter habentes dici debent , & quod in idem redit , *νυκτιδιέροις* , quod est , noctu iter agentes : quo tempore , vel pueris notum est , perpetuo illas cerni posse . oriuntur .n. vt inquit Ptolemæus , post solis occasū , atq; ante ortū ipsius occubūt . Quod totū Syrij exēplo fatis liquet ; oriente .n. ipso cū par. 27. 5. ☽ quia part. 27. 5. ☿ erant in occasu , sol iam lapsus sub terris in part. 2. 4. ↗ versabatur . item occidente ipso cum part. 18. o. ☽ quia part. 18. o. ☾ in horizonte erant orientali , sol part. 2. 4. ↗ tenens nondum consenserat angulum orientis . atq; in hac eadem Syrium fuisse affectione , donec sol ad vespertini exortus locum peruenisset , videlicet ad part. 14. 18. ☿ omnibus arbitror esse compertissimum .

22 Ex contrario vespertinus exortus) Cum australium stellarum affectiones exposuisset , atq; in quo cum Zodiaci stellis conuenirent , dissentirentq; ostendisset ; nunc ad bo-

realium affectiones se confert explicandas; dicens primum
has cum Zodiaci stellis in secunda affectione conuenire, cū
in ipsis quoq; exortus vespertinus prioritate generis secú-
do modo accepta matutinū occasum antecedat; vnde & ~~λαβούσεις οὐδεὶς~~ dicuntur, quoniam toto intermedio tempore,
quod inter ortum vespertinum & occasum matutinum in-
teriacet, apparent quidem; sed neq; orientes, neq; occiden-
tes; vt mutilem imperfetumq; omnino iter efficere ab ortu
ad occasum videantur. quod totum exemplo Arcturi borea-
lis stellæ docere possumus. Arcturi Ptolemæi ætate longi-
tudo erat p. 27. o. mp . lat. 31. 30. borealis. declinatio 29.
50 borealis à Ptolemæo inuenta. ascensio recta. 192. 9.
différentia ascensionalis 34. 57. ad eleuationē Poli p. 45.
nempe vbi maximum diem ponit Ptolemæus horarum 15.
30. ascensio obliqua 157. 12. descensio obl. 227. 1. punctus
ortus 12. 45. mp . punctus occasus 13. 21. \rightarrow . emersionis
interuallum 12. 59. occultationis interuallum 22. 11. qui-
bus ita constitutis, apparitionum ordo ita se habet.

Arcturi apparitiones.

Octasus	Mat.	App.	Sole in p. 5. 32. ο .
Ortus	Mat.	App.	Sole in p. 25. 44. η .
Occasus	Vesp.	App.	Sole in p. 21. 10. ε .
Ortus	Vesp.	App.	Sole in p. 29. 46. ω .

Verum hic satis patet ortum vespertinum præcedere occa-
sum matutinum; cum solis in eo locus, à loco altero minus
semicirculo distet: occasumq; matutinum posterius fieri;
quia solis in eo locus, à loco quem ortus vespertini tempo-
re tenet, magis distet, quām semicirculi sit quantitas; vt
cuiq; loca solis inter se conferenti est notissimum. semi-
circulus n. à punto p. 5. 32. ο . incipiens terminatur pū-
cto opposito, scilicet p. 5. 32. η . quem locum p. 29. 46. ω .
transcendere, vel pueris est clarum. Quod vero toto eo
tempore, quod ab ortu vespertino est ad occasum matutinū
mutilem iter haberet Arcturi stella, (quod borealium quoq;
proprium esse hoc loco inquit Ptolemæus) satis etiam
patet. enim uero sole Piscium dodecatemorion perambu-
lante,

Iante, iam amplius Arcturus in ortu existens cum g. 12.45. nō cerni non poterat; quia sol aut nondum lapsus ferè erat, aut oppositum locum perlustrabat, moxq; ultimas Piscium partes obtinens & sequentia signa, oriente Arcturo, omnino erat supra terram. Quod verò eadem hac labente stella cum part. 13. 21. →. sol pisces tenens supra nostrum hemisphērium existeret, omnibus (ut reor) est manifestum. itaq; cernebatur quidem Arcturus, sed neq; oriēs, neq; occidens, ut inquit Ptolemæus.

23 At matutinus exortus.) Superior tabella Arcturi apparitionum clare ostēdit matutinum exortum apparentem vespertino occasu esse priorem; quandoquidem distantia vtriusq; loci solis semicirculum non ēquat; transcendit verò si ab occasu vespertino ad matutinum ortum eam metiamur. quamobrem boreales stellæ à Zodiaci stellis in tertia affectione dissentunt; quin etiam & quod ad hanc rem pertinet. ab ipsis australibus: ex quo(ut Ptolemæus animaduertit) emersionem & occultationem non efficiunt. enim uero nullum sydus, ut s̄pius diximus, in quo occasus vespertinus matutinum non antegreditur, occultari propriè potest & emergere; quæ res maxima animaduersione digna est, tanquam vetustioribus fortasse incompta; cum Hippocrates libello de Aëre Aquis & Locis; Aristotelis 3. Prob. primę sectionis Arcturo ἐπιτολήν tribuant, id est emersionem; ortum apparentem matutinum, emersionem indistinctè appellant; quorum autoritatem nos in Apologia & alibi secuti sumus. Hinc Ptolemæus de borealibus stellis loquens in hoc libello nunquam eas ἐπιτελλειν, aut ἐργάστεσθαι, ait, sed tantum αὐτέλλειν & ἀντεῖν..

24 Quæ ἑναυτοφανεῖς appellantur.) ἑναυτοφανεῖς id est per annum seu anno toto apparentes dicuntur hæ stellæ, quia non patiuntur occultationem; & in omnibus aspectibus apparent: conueniunt enim aliquo pacto in hac affectione cum australibus, quarum etiam proprium esse annot. 21. dictum est, cum oriuntur, & occidunt, apparere: verum in causa dissentunt affectionis; illæ .n. ab occasu matutino ad exortum vñsq; vespertinum id perpetiuntur, & hac de causa quo-

niam in illis matutinus occasus vespertinum exortum antecedit; boreales vero ab exortu matutino ad occasum vespertinum, & quoniam matutinus exortus vespertinum occasionum antegreditur. sole. n. vltimas Virginis partes & Libram tenente oriebatur Arcturus in eleuat. Poli part. 45. cum g. 12. 45. ^η. quamobrem sol adhuc sub terris versabatur; ideoq; Arcturus oriens apparebat; occidebat vero cum g. 13. 21. itaq; & post solis occasum; vnde & occumbens cernebatur. Notandum tamen est maximam esse adhuc inter australes borealesq; stellas hac in re differentiam; enim australes non solum cum oriuntur & occidunt apparent, sed toto tempore, quod ab exortu est ad occasum; vnde & ~~υπτιδίξος;~~ ut annot. 21. dictu est, vocantur; huiusq; causa est, quoniam sol loca ferè opposita possidet, quemadmodum in occasu matutino vespertinoq; exortu est necesse: ex quo & cum stella superius ac nostrum decurrit hemisphaerium sol per inferius fertur. Verū in borealibus multo alter contingit; cum enim affectionem hanc ab exortu matutino ad vespertinum occasionem perpetuantur, satis liquet, post illarum ortum non multo post solem exoriri, atq; aliquo tempore ante illarum occasum nondum esse lapsum; itaq; ab ortu ad occasum non perpetuo cernuntur, idcircoq; ~~υπτιδίξος;~~ vocati nequeunt.

25 ~~ἀμφιφύεις.~~) Interpretor ego, vtroq; tempore apparet, nimirum & cum oriuntur & cum occidunt, non tamen perpetuo; i.e. in toto itinere, ab ortu videlicet ad occasionem quemadmodum australes.

26 In ipso commentario.) Hæc est Syntaxis; atq; opus illud, quod libellum hunc præcedit, de quo annotat. 1. dictum est.

27 Quæ dicuntur emergere.) Hoc proprium stellarum est, quæ occasionem vespertinum ante matutinum exortum efficiunt; quod Zodiaci stellis & australibus conuenit.

28 Quæ vero simpliciter matutinum exortum.) Hoc proprium borealium est; cernuntur .n. orientes & occidentes, sed post ortum atq; ante occasionem oculos fallunt; non apparent perpetuo ab ortu ad occasionem. vnde ad australium diffe-

um differentiam vocantur ἐνικφτοφάνεια, & ἀκφίφανεια, & dicuntur à Ptolemaeo ortum matutinum, & occasum vespertinum simpliciter efficere ; quo loco vox illa simpliciter omnino ponderanda est ; inquit enim græcè autor , τὸις
Διδυκτέλλειν ἔσθιν αὐτάς καὶ οὐκέτι σπεριαν , τῶν ἐνικφτοφάνειων
τε καὶ ἀκφίφανειν .

29 Quæ vespertinum exortum ante .) Id Zodiaci stellarum & borealium proprium est, ut annotat . 22. explicauimus .

30 Quæ vero è contra occasum matutinum .) Hoc peculiare est australibus , in quo penitus Zodiaci stellis ac borealibus aduersantur , ut annotat . 20. di&um fuit : atque hic prima pars elegantissimæ huius disputatiuncula finem habet ; in qua apparitionum naturam docere , explicareq; sibi proposuerat Ptolemaeus , quod totum mirabiliter executus est : nosq; sequenti tabella breuiter comprehensum clarioris doctrinæ & memoriæ gratia oculis legendum contemplandum subijcimus .

Ordo apparitionum in Stellis Zodiaci .

- 1 Σ Occasus vesp. appar. Σ Primus . Σ Prioritate generis :
 Σ Ortus mat. appar. Σ Ultimus . atq; ab occasu vespertino ad ortum matutinum penitus se celant . vocanturq; se se occultantes , ac emergentes ; ortusq; emersio , occasus occultatio .
- 2 Σ Ortus matut. app. Σ Primus . Σ Prioritate speciei :
 Σ Ortus vespert. app. Σ Ultimus . atq; ab ortu matutino ad ortum vespertinum apparent cum oriuntur tantum , non cum occidunt . hocq; proprium est stellarum Zodiaci , in quibus etiam solis euenit , quod ortus ortum occasus occasu sequatur , ac species speciem . non alterni , ac vicissitudine quadam succedant ; ortus nimirum occasum , occasus ortum .
- 3 Σ Ortus vespert. app. Σ Primus . Σ Prioritate generissi :
 Σ Occasus matut. app. Σ Ultimus . atq; ab ortu vespertino ad occasum matutinum apparent ; sed neq; orientes neq; occidentes ; unde κόλοβοι οὐραῖοι dicuntur .

¶ Occasus

4 § Occasus matut. app. § Primus. § Prioritate speciei;
 § Occasus vespert. app. § Ultimus. in qua sint autem
 affectione stellæ, dum hos aspectus conficiunt, Ptole-
 mæus nullum verbum.

In stellis Australibus.

1 § Occasus vespert. app. § Primus. § Prioritate generis;
 § Ortus matut. app. § Ultimus. in quo penitus cū
 primo stellarum Zodiaci membro conueniunt, easdemq;
 perpetiuntur affectiones.

2 § Occasus matut. app. § Primus. § Prioritate generis:
 § Ortus vespert. app. § Ultimus. atq; in hoc aduer-
 santur tertio membro stellarum Zodiaci. cernuntur enim
 orientes, & occidentes; perpetuoq; dum nostrum hemi-
 sphérium decurrunt, ab ortu ad occasum apparent; vnde
~~Ιακτιστιξοδοι~~ appellantur.

In stellis Borealibus.

1 § Ortus vespert. app. § Primus. § Prioritate generis;
 § Occasus matut. app. § Ultimus. atq; in hoc cū ter-
 tio stellarū Zodiaci mébro conueniunt, à secundo austra-
 lium disentiunt; vocanturq; ob id ~~κελοβολίξοδοι~~.

2 § Ortus matut. app. § Primus. § Prioritate generis:
 § Occasus vespert. app. § Ultimus. atq; in hoc à pri-
 mo membro stellarum Zodiaci; à primoq; identidem au-
 straliū omnino dissident. cum secundo autem australiū
 aliquatenus consentiunt, aliquo vero pacto discre-
 paat; ex quo neq; occultationem efficiunt, neq; emersio-
 nem. cernunturq; tantum cum oriuntur & occidunt;
 post ortum atq; ante occasum absconduntur; Vnde non
~~Ιακτιστιξοδοι~~ vt atrales, sed ~~Ιακυτοφαιεις~~ tantum & ~~αμφι-~~
~~φαιεις~~ dicuntur.

31 Ambientis aëris significationes.) Hæc est secunda di-
 sputationis huius pars, in qua obseruationum usum appar-
 tionumq; ipsarum docet elegantissimè Ptolemæus. Επισκ-
 ριονταςq; hoc loco τεῦ περιχόρτος, dicere aëris mutationes
 nulli dubium esse potest; quemadmodum & apud eundem

auto-

autorem lib. 2. Quadripart. cap. 13. τὸ ἐπίσημον dicit mutationem aëris, itatumq; ipsius ab uno ad alterum lunarem aspectum. ita enim eo loco scriptum inuenitur. nam singulæ (lunæ, scilicet configurationes) usq; ad proximas significare consueuerunt. Interea tamen hic notare debemus, horas in hoc libello positas, ut initio quoq; disputatio-
nis dictum ab eo fuit, Clima ipsa designare. vnde per ho-
ras 13. 30. primum Clima intelligendum est, per hor. 14. se-
cundum; per hor. 14. 30. tertium; per hor. 15. quartum;
per hor. 15. 30. quintum. propterea si aliquando tantum hor. 13. scriptas inuenimus, ut tertia die Phaothi siue tri-
gesima Septembris videmus, inendum subesse intelligendū
est; ac pro hor. 13. reponendum hor 13. 30. quanquam nos græcum secuti exemplar, verba, ut in ipso corrupta erant,
transtulimus. Sic cum dicit paulo post die septima Phao-
thi hor. 13. 30. Spicam emergere, aspectum hunc in primo
contigisse Climate sciās, atq; in eleuatione Poli partium
23. 51. intelligafsq; , ut annot. 5. monitum est, his potius ho-
ris Climatum horum fines & extremas partes, quam aut me-
dias, aut primas indicari.

32 Ac sine illa varietate.) Οὐκ ὡς ἀπαρχαλλάχτες habet græcum exemplar; voxq; & sententia ipsa Ptolemaeo visita. sic enim diuinus vir in calce libri octauī Magnæ con-
structionis. καὶ γὰρ οὐκ τὰς ἀπὸ τῶν φάσεων, οὐ κρίψεων ή-
σσι νομένας περὶ τὰς κατασκήνωτας τῶν φέρων ἐπισηματίας, ταν-
ταὶ ταῖς καὶ μὴ τδισ τοῦ ζωμικοῦ τύποις προσάρτη τὶς τὴν αἰτί-
αν, δρόμεν σχεδίῳ τὸ συνεγγὺς αἴτιον, καὶ τὸ μὴ τεταγμένον μη-
δὲ τὸ ἀπαρχαλλάχτεν συντηρεύσας, ὡς τὶς αἰτίας κατὰ τὸ ὄλο-
σχερέσερον αἰσθοτελουμένης, καὶ μὴ οὐ ταῖς οὐδὲ αὐτῶν τῶν προ-
τῶν κατὰ τὰς προτάτας φάσεις, οὐ κρίψεις ἀσίρφειοι σχηματισμέ-
νης, ἀς οὐδοτε τῶν καθ' ὄλας μικτήματα λαμβάνομέν ταῦς τὸν
ἥλιον σχηματισμόν, καὶ τῶν εὐ αὐτοῖς ἐπὶ μέρους τῆς σελήνης
προσονεύσεων. Quod est, ut ego interpretor. Enimvero &
significationes ab emersionibus occultationibusq; circa aë-
ris statum factas (si quis modo in ipsas & non in Zodiaci lo-
ca causam referre velit) videmus ferè quod proximum est
semper conseruare, non ordinatum & incommutabile; tan-
quam

quam causa ipsa quod vniuersale magis est perficiat, & cōfes-
 , quatur; neq; ita valenter agat in ipsis primis primarū stella-
 rum emersionibus occultationibusq;, quemadmodum in cō-
 , figurationibus ad solē per vniuersa interualla acceptis, atq;
 , in particularibus lunæ configurationum tempore inclina-
 , tionibus. quamobrem & sic Theon in Comentarijs ὅτε μὲν
 , γὰρ ἐπισκοπήνει χειμῶνα οὐδεῖσθαι, οὐδὲ λαλεῖν τὴν ἡμέ-
 ,ραν τῆς φάσεως, ὅτε δὲ προστον. ὅτε δὲ οὔσεῖσθαι. id est inter-
 , dum quidem significant tempestatem vel pluuiam, aut ali-
 , ud aliquid eadem apparitionis die futurum, interdum au-
 , tem prius; interdum verò posterius. quanquam & in eo ab
 ipso Theone dissentio, quod τοῦ σχηματίσμου πρὸς τὰ
 πλανήτα, vel syderū inerrantiū ad solē, vel planetarū reliquorum
 trigonos, tetragonos, exagonosq; radios interpretatur,
 προστένετεis vero lunæ ad solem configurationes, addens in
 his quoq; ordinatum & incommutabile non obseruari. cum
 Ptolemæi sententia potius esse videatur, stellarum apparitio-
 nes per se sumptas non tantum habere virium in producen-
 dis significationibus, quantum nanciscuntur, si cum lunari-
 bus consentiant aspectibus, atq; cum eiusdem lunæ ad Au-
 strum seu ad Aquilonem declinationibus; qua de re σχημα-
 τίσμοις ego lunæ ad solem configurationes interpretor,
 προστένετεis vero, eius septentrionales seu meridianas lati-
 tudines; ex quo & cap. 12. 2. Apotel. legimus, præterea in
 quem ventum latitudine sua inclinet luna in obliquitate
 Eclipticæ. nam & hoc est quod hoc loco mox infra subdit,
 non omnem euentus causam in hæc stellarum cōfiguratio-
 nes esse referendā, sed cēsendā esse lunā, quia significationes
 ab apparitionum diebus addies transfert propriarū cū sole
 configurationū, maximopere ad futuras aëris mutationes
 producendas conferre; nimirum quia tunc causa ἐπισκοπή-
 σιμεῖη, id est multo efficacius agens inueniatur, ut citato
 octavi Magnæ constructionis loco affirmabat. Itaq; mirum
 non est si hic admonet autor hæc propterea significatio-
 nes ut plurimum esse expectandas, non semper, ita ut sa-
 tis eae videatur, si propinquè apparitiones habeātur, quemad-
 modum ad finem octavi Magnæ constructionis dictū fuit.

33 Quoniam ut plurimum significaciones.) Horum verborū sententia in superiori annotatione explicata est; quæ tanquam maximi momenti maximopere etiam venit obseruanda. si .n. exempli gratia apparitio alicuius stellæ duobus diebus ante vel post nouiluniū ac pleniluniū seu quadraturas fiat, pluuias aut ventos nuncians; significationem hanc mutationemq; in ipsis potius aspectum diebus plerunq; expectandam esse, videlicet nouilunij, seu plenilunij, & quadraturæ die, admonet diuine autor; memoriaq; repetendum est, significaciones aëris innerrantibus stellis annotatas ad quintam temporum differentiam pertinere; ac diei tantum vnius futuram monstrare constitutionem, vt nos Schol. 29. in proemium Opusculi de Pluuiarum Signis latè ex Ptolemaei mente docuimus. ita enim notatū reliquit cap. 12. secundū libri de Astrorum Iudicijs summus artifex. *Αὐτῷ δέ τούτῳ τῶν κατὰ μέρος ποιοῦτά τον, εἰ καθ' ἡμέραν ἴσαιτάσεις οὐδεοις ἐπιτελεῖνται, μάλιστα μὲν ὅταν τὸν αἰσθανθόν λαμψρότεροι, καὶ εἰρηνικωτεροι φάσεις ἔχουσιν ἐστεγίας, ἀντολικὰς οὐδικαὶ ποιοῦται πρὸς τὸν ἥλιον.* quod est vt ego interpres. Huiusmodi autem particularium qualitatum intensiones ac remissiones existunt potissimum quidem, cum inerrantes stellæ splendidiores potentioresq; matutinas aut vespertinas apparitiones orientales seu occidentales erga solem efficiunt; vertunt enim ut plurimum particulares constitutiones in suas ipsarum naturas. Itaq; luna significaciones apparitionibus annotatas, siue, ut verius dicamus, significationum effectus ad dies transfert propriarum cum sole configurationum. stellæ vero significaciones ipsas ac mutationes, quas lunares configurationes portédunt, ad suas ipsarum transferunt naturas, intendentes illas plurimum ac remittentes. vnde si exépli gratia nouilunio ob dominum alicuius planetæ imbræ nunciantur, proxima inerrantis syderis cuiusdam apparitio, quod cum ipso planetana natura consentiat, significationem hanc plurimum augebit; si dissentiat, non parum remittet; quin etiam fortasse in propriâ naturâ penitus mutabit. Sol nāq; & luna, ut cap. 8. a de Astrorū Iudicijs admonemur, qualitates effectus non

operantur, sed ut principes omnium imperium & editionē penes se habent, autores effectionum & dominationis ius errantibus stellis ac inerrantibus comittunt; ipsarumq; illarū aut vires augent, aut imminuunt. Sed nec illud prætereundum est, ex citatis Ptolemæi verbis satis constare, matutinos vespertinoſq; ortus tantum & occasus apparentes in mutationibus aëris præuidendis locum habere; meridianos ortus & occasus, seu matutinas, meridianas, vespertinasq; cœli mediationes nequaquam.

34 Qui propriarum temperamentis naturarum.) Quid errores quinque efficiant in apparitionibus his verbis docet Ptolemæus; atq; vt iam promiserat, diuinè ipsarum apparitionum docet vñum. Qualitates effectuum, ut diximus superiori anno. pendent à dominatibus Planetis, ac stellis inerrantibus; vnde cap. 12. 2. lib. de Astrorum Iudicijs ita scriptum de Planetis inuenimus; itemq; aspectus stellarum errantium; nam de horum natura consequenter mutationis proprietas deprehenditur. Itaq; si Planeta consentit cū stella, cuius apparitio consideratur, eo certior spes est futuri effectus; atq; hoc est quod hoc loco inquit Ptolemæus, quinq; errores ad eos producendos effectus cooperari, qui temperamentis respondent propriarum naturarum. si enim plenilunij die Martia stella emergat, configurationisq; dominium Mars obtineat, siccitates caloresq; ingentes erunt expectandi: Mars nanq; οὐνεγχεῖ, vt inquit Ptolemæus. Quod si contrariæ naturæ Planeta dominetur, remitti effectum necesse erit. quanquam plus posse inerrantem stellam censendum est, nisi Planeta sit maxime potens, quoniam diurnas constitutiones efficiunt ipsæ inerrantes, ac moderantur. atq; hic notandum est, cum duo obseruanda in apparitionibus præcipiat autor, & lunares ad solem aspectus, & Planetarum radios; aspectus quidem lunæ nil ad qualitatem ipsam effectus, intensionemq; & remissionem illius operari; sed tantum quod oxyus seu tardius effectus producatur efficere. Planetarum vero radios effectum ipsum omnino intendere aut remittere; augereque ac minuere.

35 Interdum quidem properare.) Pulcherrimum astrologicæ facultatis arcanum; ac dignum quidem, ut ab artis principe promatur. Quotidie obseruamus quatuor anni tempora plurimum variare, hyeme inq; interdum asperam, interdum clementem; aliquando maximis perflatam ventis, aliquando ab omni aura silentem; ver pluuium interdum frigidumq;, siccū aliquando & serenū; æstatem, solito calidiorem; autumnum frigidorem ad nos redire. quæ res, cū sol temporum quatuor causa autorq; eundem semper sitū teneat, eadēq; signa lustret, doctis viris magna fuit occasio dubitandi. Ego, ne longius quām par sit protrahatur oratio, quid in tribus sectis Græca, Araba, Latina primarij senserint, Alexander, Auerroes, D. Thomas, tantum affe-ram; alio loco rem totam vbertime explicaturus. Alexander Aphrodisiensis 2. Meteoron Com. 14. illam Philosophi sententiam enarrans; vaporosa & sicca exhalatione admixtis, cum in nubem & aquam concreuerint, aliquam semper huius facultatis copiam vna comprehendendi necesse esse, & rursus cum pluuiia deorsum ferri; idq; semper ordine quodam fieri, quoad ea, quæ hic sunt ordinem possunt partici-pare. ita scribit quæstionē hāc attingēs. Et hoc semper fieri secūdū quēdā ordinē, ut tamē cōtingere habet ordo in istis naturalibus generalib⁹ & corruptibilib⁹: nō enim omnino determinatus est, ac intransgressibiliis, sicuti diuinis acci-dit corporib⁹, sed secūdū totū quidē similis, vt in illis est, secundum partes vero non omnino exactus. Hyems enim & æstas secundum quamlibet periodum ex necessitate quidem erunt, quod autem vel pluviosa sit hyems vel serena, vel ci-tius, aut tardius desinat, vel incipiat; non admodum or-dinatum est. materia nanq; sicuti alibi declarauimus, hu-iusce irregularitatis est causa, quippe quæ huiusmodi ex-aetiorem, ac rectum ordinem suscipere nequit. Videturq; huiuscē sententiæ patronum habere Alexander præcepto-rem; qui 2. de ortu & interitu tex. 58. in materiæ ἀρεμάτικη in calce lib. 4. de ortu Animalium in eiusdem ἀριστίκη om-nem rerum sublunarium inordinationem videtur retulisse; præclarum illud proferens axioma ‘ βούλεται μὲν οὐκ ἡ φύσις

„ τὰς τούτων ἀριθμὸς ἀριθμὲν τὰς γένεσις καὶ τὰς τελεύτας.
 „ οὐκ ἀκριβὲς δὲ μίκτη τῆς ὑλῆς αργίστεν. Quod est. vult qui-
 „ dem igitur natura hisce numeris generationes corruptio-
 „ nesq; mensurare. at nō potest exactè ob materiæ indefinitio-
 „ né. quæ secū ipse Cardinalis Cötarenus cōsiderans illustris
 Aristotelis alumnus primo lib. de Elementis notatū reliquit,
 multa in hac sublunari plaga contingere à casu & præter
 ordinem naturalium agentium, quæ non possunt verè refer-
 ri ad aliam causam, præter quam ad priuationem & non ens:
 in quo est abyssus illa multitudinis & inordinationis ;
 priuatio nanq; materiæ annexa incertitudinis, inæqualita-
 tis, indefinitiōnisq; omnis illius causa est ; id verò omnis
 inordinationis . Idcirco admonet vtendum nobis in pluri-
 mis hac causa esse, quam, diuinatores cum ignorent, pu-
 tant se ex cœlesti corpore posse adferre omnium effectuum,
 qui hic producuntur, causas & rationes ; quam etiam, cum
 posteriores nonnulli Peripatetici in reddēndis causis effe-
 ctuum prætermiserint, coacti sunt fateri omnia euenire ex
 necessitate propter cœlestes ac superiores causas necessari-
 as ; indeq; ait vir hic eruditissimus natam esse Astrologiam
 diuinatricem cæterasq; huiusmodi innanes artes. Auerroes
 sicet sydera omnia eiusdem esse speciei crediderit, idq; mor-
 dicus tueri conatus sit ; nonnulla tamen cap. 4. primi Me-
 teoron de pluuiarum causis differens scribit, ex quibus non
 est difficile colligere, quatuor temporum varietates ex ipsi-
 us sententia posse aliquando ex cœlesti corpore dependere.
 „ ita enim citato loco locutus est. Declarata igitur est ex hoc
 „ sermone causa generationis pluuiæ ; & sunt causæ, quæ se
 „ habent loco differentiarum in definitione eius . declarabi-
 „ tur etiam cum hoc quare sua generatio est secundum cir-
 „ culum recte . nam maior pars istorum sequitur à motu so-
 „ lis, quamvis etiam apparet, quod luna habet in hoc intro-
 „ itum parvum , cùm diminuitur lumen eius . & ideo multi-
 „ plicantur pluuiæ in illa hora secundum plurimum id est in
 „ fine mensium. nam propter paucitatem luminis eius acci-
 „ dit aëri etiam in illa hora frigiditas intensior cum hoc
 „ quod illa frigiditas est conueniens, vt fiant ex ipsa pluuiæ
 & pro-

et propter hoc dicitur; quod natura lunæ est frigida & humida. & simile huic videtur accidere soli, cum est cum aliqua stella, seu cum habet certum aspectum ad certam stellaris, id est quod cuncte fit quædam habitudo, ex qua causatur multitudo pluuiarum, & è cetero, sicuti dicitur de combustione Veneris & aliarum. Item cap. p. 2. eiusdem operis de causa falsedini maris sermonem habens insignia mutationum, quæ hic eueniunt, causas in cœlestia corpora vis detur retulisse. Causæ autem, inquit, remotæ sunt motus solis in suo circulo obliquo, & motus aliarum stellarum. nam sicuti hæc sunt causæ ultimæ in termino omnium generationum & corruptionum (nam ut diximus causa in corruptione multorum entium est propter remotionem eorum, & propinquitas eorum est causa in augmentatione, seu generatione eorum) ita est dispositio in corruptione partium terræ, & marium & in generatione eorum. D. Thomas Albertum Præceptorem secutus, & 2. sent. Dist. xv. & in Comment. super libros de Cœlo passim inculcat, sydera omnia tunc errantia tunc inerrantia specie differre, & speciales propriasq; habere virtutes in hæc inferiora, ab eisq; rerum varietatem prouenire: ut non calorem tantum, (quem communem esse per lumen & motum cœlestium corporum effectum, omnes statuunt,) sed frigus etiam & humorem, & siccitatem aliaq; huiusmodi stellas efficere posse velit. quamobrem præcitato loco in primo scripto Art. 2. argumentum illud profligaturus, quo modo (si ubi eadem causa est, idem & esse effectus debet, corpora vero cœlestia communiter motum & lucem habent; ex quo & eundem tantum effectum causare omnia posse videntur) fieri nihilominus queat, ut infrigidare etiam & exsiccare eorum aliqua valeant; ita respondet. Ad quintum dicendum, quod lux quantum est de se semper est effectiva caloris, etiam lux lunæ; unde dicit Philosophus in lib. de Animalibus, quod noctes plenilunij sunt calidiores: sed præter naturam lucis, quæ communis est omnibus corporibus cœlestibus, qualibet stella habet virutem determinatam consequentem suam speciem: ratione cuius lux eius & motus habet vel infrigidare, vel humectare:

, & stare: & sic de alijs: sicuti etiam & præter motum commu-
 , nem, qui est motus diurnus, quilibet orbis habet motum
 , proprium. atq; in eandem sententiam loquitur in 2. scri-
 pto eadem xv. Dist. quæst. vñica Art. p. in resp. ad p. & pri-
 ma parte Summæ q. 70. Art. p. in resp. ad 2. Proinde libro
 secundo de Cœlo lectione xvi. Auerroem reprehendens, qui
 astra eiusdem esse speciei asserebat, præter alias rationes
 , hâc eandé affert, ita scribens. Dicit autem Auerroes in suo
 , cômétario quod omnes stelle sunt eiusdē naturæ in specie;
 , quod quidem manifeste est falsum; primo quidem quia si
 , essent eiusdem speciei, haberent easdem specie operationes,
 , & eosdem effectus, sicut patet in omnibus rebus naturali-
 bus eiusdem speciei. atq; hanc eandem opinionem Scotus,
 cateriq; postea omnes secuti sunt in scholaistica disciplina
 illustres, qui ex horum fontibus hortulos suos irrigauere.
 omnibus 2. sentent. vñanimiter afferentibus, quarta die De-
 um opt. max. dum orbem conderet, speciales syderibus vir-
 tutes indidisse, quibus tam multa variaq; in eo producan-
 tur. Sequitur autem ex his solem non esse solum quatuor
 anni temporum, varietatisq; eorum autorem, ac modera-
 torem, verum pro vario reliquorum syderum influxu & af-
 flatu annum variare; quod quidem D. Thomas animaduer-
 tens, ita in secundo scripto Dist. xv. 2. sentent. quæst. vni-
 ca, Art. p. in resp. ad 3. de causis varietatis quatuor anni té-
 porum statuit. Ad tertium (ait) dicendum, quod licet so-
 lis proprium sit dilinguere diem à nocte, annos tamen &
 quatuor anni tempora, quantum ad esse eorum & quantum
 ad eorum dispositionem, est etiam aliorum luminarium.
 Nam si solus sol esset, omni anno ver & æstas, & alia tempora
 essent eiusdem dispositionis in calore & frigore. accidit
 autem in eis varietas propter alia luminaria. Quod idem p.
 parte Summæ q. 70. Art. 2. in resp. ad 3. his verbis confir-
 mavit. Sed speciales distinctiones dierum & temporum,
 secundum quod dies est calidior die, & tempus tempore,
 & annus anno, fiunt secundum speciales motus stellarum,
 qui possunt intelligi quartadie incepisse. Verum satis mo-
 do: nos enim imprentiarum tanq; Sceptici hac in re assen-
 sum su-

sum suspendimus, alio loco dicturi, quæ nam fuerit de hac
obscurissima quæstione mens præceptoris; & utrum suppo-
sita luminis tantum, ac motus in astris communi proprie-
tate, varietas tamen ex ipsis effectuum possit emanare, quæ
sensum fide quotidie experitur: de qua re nonnulla etiam
schol. 22. in proemium opusculi de pluuiarum signis teti-
gimus. enim erò, vt Ptolemæus p. lib. Quadripartiti cap. de
Planetarum viribus inquit; quinq; errorum vires de obser-
uatione configurationum, quos cum sole & luna efficiunt,
inuentæ sunt: cum hos quidem uno modo, illos vero alio,
lumina ipsa aspicientes, secundum magis & minus ambien-
tis aëris statum mutare videamus. quamobrem cum fre-
quenti, & diurna experientia animaduersum sit, ex ali-
qua Saturni cum sole, aut luna configuratione aërem ad fri-
giditatem, ex aspectu Iouis ad calorem, ex Veneris radijs,
aut Martis ad pluuias, & siccitatem permutari, veteres A-
strologi atq; inter illos magnus Astrologiæ pater Ptolemæ-
us vires similes singulis impartiueret. quam profectò expe-
rientiam si negare volumus, artium omnium scientiarumq;
principium ortumq; tollere cogimur, ac labefactare. Hac
igitur fretus diuinus artifex, vt vnde digressa est eo redeat
oratio, inquit hoc loco quatuor anni tempora interdum
quidem properare, interdum vero remorari ob Syzygiarum
solis & lunæ interualla & qualitates, quæ ob Planetarum
configurationes intenduntur plurimum & remittuntur.
quam sententiam cap. 10. secundi Quadripartitæ tractatio-
nis sic expressit, de præuidendis quatuor anni temporum
temperamentis agens. Sed conuenientius mihi ac natura-
lius videtur ad annuas inspectiones quatuor principia
constituere, obseruatis proximè præcedentibus Syzygijs
solis & lunæ cū interlunij tūm plenilunij, atq; imprimis rur-
sus defeciuis. atq; ita de V. principio iudicium facere de
statu veris. De æstate à ☽. de autumno à ☾. de hyeme à
☽. Nam ipse sol quidem vniuersales temporum constituo-
nes & modos facit, vnde & penitus imperiti Mathematum
futura prænoscunt. Sed & proprietates signorum ad signi-
ficationes ventorum & generalium naturarum assumenda.

Tem-

„ Temporalium autem mutationū incrementa & diminutio-
 „ nes indicabunt vniuersaliter quidem vicinæ prædictis pun-
 „ &is Syzygiæ & erga has stellarum errantium configuratio-
 „ nes. Et cap. 12. infra. Vna est ratio generatis respectu qua-
 „ drantum signiferi qua, ut diximus, obseruanda sunt proxime
 „ antecedentia æquinoctiales, ac tropicas significations in-
 „ terlunia, ac plenilunia, horumq; vtrorumlibet in unoquoq;
 „ proposito Climate cardines, tanquam genituræ tempore,
 „ constituendi, tum cognoscendæ dominatrices stellæ cum
 „ interluniorum, tum pleniluniorū loci, & sequentium hunc
 „ cardinum, sicut supra in deliquiorum doctrina exposuimus,
 „ atq; ita vniuersalia de proprietate quadrantum exquirere;
 „ sed intentiones & remissiones de dominantium stellarum
 „ natura, cuiusq; modi, ac constitutionis effectionem illæ ha-
 „ bent perdiscere oportet. Hæc ille, ex quo loco facile col-
 ligimus Ptolemæum huius quoq; opusculi fuisse autorem,
 cum vtrobiq; eadem eodem ingenij acumine doceantur.
 Erit igitur secundum Ptolemæi dogmata proximè præce-
 dens cardinalia puncta nouilunium, seu plenilunium con-
 siderandum, atq; ex alterius horum distantia, planetarumq;
 dominio de sequentis temporis statu decernendum; quod
 ad secundam, ex temporum sex differentijs, quas ex eodem
 Ptolomæo Schol. 29. in proæmium de Pluuiarum signis re-
 censuimus, pertinere, nemo non videt. Sed non leuis oritur
 dubitatio, quo videlicet pacto veritatē habeat quod inquit
 autor, de celeritate tarditateq; temporum anni ex lunari-
 bus hisce ad solem aspectibus esse iudicandū: cum enim non
 possit maior esse quām dierum 13. vel 14. à cardinalibus
 punctis nouilunij distantia, vel plenilunij, non videtur ci-
 tius posse incipere futuri temporis temperamentum: tardi-
 us autem initium facere non poterit, cum Ptolemæus proxi-
 mè præcedentem semper obseruandam præcipiat configu-
 rationem. atqui non semel obseruatum fuit multo ante,
 aut post, ipsas tempestates temperationis initium interdum
 sumere. Respondeo duo esse in Ptolemæi verbis confide-
 randa & τὰς ὀλογάετις Syzygiarum, & τὰς ζωότητας. distan-
 tiā nanq; nouilunia, seu plenilunia à Zodiaci parte, in quā
 cadunt

cadunt, nanciscuntur; quam, certū est, dierum circiter quatuordecim spatio maiorem esse non posse; ita ut distantiae huius ratione tempora ipsa totidem diebus non pluribus anticipare queant: qualitates verò à dominantibus planetis recipiunt, quorum ratione, tempus vnum alterius naturam, ac temperationem facile induit, propriamq; amittit; vt idcirco tempore multo longiore properare, aut remorari valeat. etenim proximè præcedat exempli gratia æquinoctium vernum nouilunium, cuius dominium Mars & Iupiter habeant; ver calidum erit & siccum, vnde transbit in æstatis temperamentum, atq; ætas propterea ipsa multo ante solstitium incipiet: declinante enim vere iam exactam æstatis temperiem vigere necessum erit. Rursus æstiuum solstitium diebus quatuordecim plenilunium anticipet; dominatrixq; stella sit Saturnus. clarū est; quamquam distantiae ratione diebus 14. ante solstitium temperamentum æstatis initium facere deberet, fore nihilominus, vt diutissimè incipiatur ob Saturni dominium, qui frigidorem reddet æstatem: subindeq; multo tardior erit æstus. quamobrem non distantiae tantum lunarium aspectuum, sed qualitates præsertim ipsæ attendendæ sunt, quarum ratione Ptolemæi sententia veritatem maximè habet.

36 Vel ob aliquam regionis proprietatem.) sententia maxima digna animaduersione. regionis enim proprietas plurimum intendere potest, aut remittere, quin etiam & fortasse impedire apparitionis, quæ in ea fit, significationē. De locorum autem proprietate sic Ptolemæus cap. 3. lib. secundi Quadrip. Ut enim in prædictis constitutionibus aëris, & ijs quos generaliter calidos, frigidos, temperatos esse perhibuimus, certorum quædam sunt proprietates locorum ac regionum, vbi illa generalia intenduntur remittuntur ve, vel ob positus sui naturam, vel altitudinem, vel humilitatem, &c. de qua sane regionum proprietate mirè Hippocrates libello de Aere, Aquis, & Locis differuit. Sit igitur humilis regio, à ventisq; tecta exempli gratia orientibus; etsi apparitio subsolanum vehementer promittat, ventum hunc tamen plerung; non sentiet.

37 Proximorum solis ac lunæ.) Omnia quæ hic docentur maximi momenti sunt, totumq; usum obseruationum, apparitionumq; complectuntur. quæ commode quinq; posse capitibus explicari credimus. Primum apparitiones ipsas stellarum inerrantium ad propositū Clima cōstituere oportet. Secundo animaduertere, quæ apparitiones proximæ sint diebus lunariū aspectuum, sed tetragoni radij potissimum, coitus, & plenilunij, maximeq; diebus, qui proximè nouilunia & plenilunia antecedunt. inquit enim diuinus viri, καὶ τὰς τοῦ οὐρανοῦ μάλιστα καὶ περίληπτα. Tertio, Planetarū configurationes & dominia in ipsos aspectus animaduertēda sunt, futurę enim significationis qualitatem ostendunt. Quarto apparitionum diebus sol in duodecim signa transitus obseruandi. Quinto peculiaris natura regionis & proprietas consideranda.

38 Veneris quidem stella.) Aut locus hic omnino corruptus est, aut Ptolemæus sibi ipsi contrarius. nam lib. primo Quadripart. cap. de Planetarum viribus, ita de Veneri idem autor scribit. stella Veneris eosdē habet effectus, quod quidem ad temperationem attinet, quos stella Iouis. sed ratio est diuersa: nam quod vicina est soli, non nihil calidifica est, sed multo vehementius humectat, quemadmodū & luna, propterea quod ingenti luce prædita attrahit exhalationem humidā ē proximis terræ locis. itaq; Veneris stella, contra quām hic adstruitur, humidas, non calidas constitutiones in aëre producit. vnde & pluuiarum mater pafsim Venus ab Astrologis vocatur.

39 Iouis humidas.) Et de Iouis stella eadem est in Ptolemy dictis contrarietas. enim uero sic citato loco de Ioue decernitur. stella Iouis temperatæ naturæ est. Media enim fertur inter frigidificā Saturni & astuosam Martis. Calefacit autē & humectat, sed quia calefaciédi vis præcellit, ideo fæundi ab ea venti excitantur. Quamobrem Iupiter non humidæ constitutionis, vt hic sibi ipsi contrarius afferit Ptolemæus, sed calidæ erit omnino autor.

40 Mercurij demum humidas ac ventosas.) Etrursus de Mercurio eadem est dissensio; quādoquidem sic de eo pre-

CITATO

„ citato capite. Mercurij stella vt plurimum a refacere, & aqua-
 „ literq; humores absorbere reperitur ; propterea quod non
 „ valde longè à sole recedat . Aliquando tamen & humectare
 „ deprehendit, cum superposita sit terræ proximo orbi lu-
 „ nz. Vnde si magis a refaciendi vim habet quam humectan-
 „ di ; siccias potius quam humidas in aëre constitutiones cau-
 „ fabit . In eandemq; sententiam videtur locutus 2. lib. cap.
 8. vbi de Mercurio sic : græca nāq; adducam, vt clariora ; ἀργεῖς
 „ οὐτε τὸ μεγίσχον μικλὸν ξηρὸς εἴη . &c. quod est . In aëre ma-
 „ gis siccitatis est autor . De Ioue . εὔκρατον οὐ τὴν τὴν κε-
 „ ρῶν κατασκούν καὶ θυμενήν , καὶ πιεντόσθιν καὶ θυγάτην &c.
 „ id est & in aëre temperatam constitutionem operatur , salu-
 „ brem, ventosam, & humidam . Demum de Venere ἀργεῖς οὐ τὴ
 „ τοῦ αἰρετού πιεντότων καὶ θυμέρων καὶ θεωτικατάτων
 „ κατασκούεις , εὐαερίας τε καὶ αἰρετούς , καὶ θολώτων γενίμων θαψί-
 „ λεις ιππομβρίας . id est In aëre ventos ciet temperatos, hume-
 „ & stantes, maximèq; nutrientes, aëremq; ipsum placidum ac
 „ serenum reddit , fæcundisq; imbris abundantem . Quid
 ergo in tanta difficultate dicendum ? subesse .n. mendum
 pugnantes tanti viri sententiæ facile suadent . At è contra
 quod in tribus stellis contrarietas hæc notetur , id autori
 potius quam scriptori videtur tribuendum . esto enim quod
 librariorum incuria unus tantus locus mendis scateret ; tri-
 pliciter quidem uno aut altero interieō verbo librarios
 fuisse lapsos , longe videtur à ratione alienum . sed & lon-
 gius ab ea abhorrens quod tantus vir Ptolemæus adeo tur-
 piter sibi ipfi in re præsertim tam graui aduersetur . Ego
 quidem, veram doctis Viris nodi huius dissolutionem relin-
 quens , dicere tamen pro ingenij mei tenuitate audeam (vt
 aliorum studia promouam) aliter esse de horum trium pla-
 netarum viribus , quod pertinet ad diurnas brevioriesq;
 constitutiones causandas , fortasse decernendum , aliter si
 eos per se & tamquam diutinarum longiorumq; mutationū
 autores consideremus . Ptolemæus experientia duce atq;
 magistra in deliquiorum dominio , atq; in quatuor anni
 temporum temperamento ex lunaribus aspectibus consti-
 tuendo , fortasse obseruauit Mercurium siccitatis magis

Iouem caloris esse autorē, Venerem humiditatis, ideoq; in Quadripartito vbi & naturam planetarum per se expendit, eosq; tanquam longiorum mutationum causas contemplatur, Ioui, Veneri, & Mercurio vires iam expositas impartit. At in hoc opusculo, vbi illos veluti diurnæ & breuissimæ mutationis effe^tores accipit, Ioui è contra humectandi, Veneri calefaciendi, Mercurio rursus humectādi tribuit facultatem: nimirum quia expertus fuerit, si apparitionis die cū lunari aspectu vel cū stella cōsentiant, similes in aëre eos caufare mutationes: quod quidem non caret fortasse omnino ratione. enim uero Venus ideo humida positur à Ptolemaeo, quia exhalationes luminis efficacitate è terra haurit. at qui in tam breui temporis spatio, quātum nox est vel dies, paucas euocabit; quas idcirco luminis sui copia, cūm sydere præsertim inerrante & sole cōsentiens, facile absumet; propterea in diurna aëris constitutione caliditatem magis & siccitatem luminis copia operabitur, quām humiditatem. è cōtra Jupiter, tanquam imbecilliore lumine præditus, exhalationes, quas elicit, & commouet, absumere nō poteris, idcirco in diurno statu humiditatis potius erit autor. idq; cum eo consentit, quod de Ioue & Venere cap. 8. 2. lib. Quadrip. dictum est, humidas ipsum constitutiones operari, Venerem serenas; quarum altera pluuias assecetas habet, altera calorem. Demum Mercurius humiditatis ponitur in diurna constitutione nō abs re molitor; quoniam ut ex pri. Quadrip. probatum est, humiditatem efficit, quātenuis lunæ est proximior: at qui in apparitionibus cum lunari aspectu plerūq; ipsum consentire necesse est. Verum experientia potius quām ratio ipsa, de quæstionis huius veritate nos faciet certiores; qua frētum Ptolemaeum hæc monumentis mandat e reor.

41 Quarundam apud Veteres illustrium stellarum.) loc
cus hic cogit me vt credam, multo aliter Ptolemaei verba
capitis 12.lib.2. Quadrip. esse interpretanda, quām fecerim
annot. 3. in Proæmium opusculi de Pluuiarum signis. Ver-
gilius enim, Hædi, Vindemistor, ac Delphinus, et si quæ alii
huiusmodi sunt κατεργάσθαι, quemadmodum hic inquis
Ptole-

Ptolemaeus, ut potè à Veteribus obseruatæ dici possunt, sed
λεγούσθετεραι, seu ἀρχικότεραι nequam, ob magnitudinis
luminisq; exiguitatem; itaq; eo quoq; in loco stellas primæ
tantum, ac secundæ magnitudinis Ptolemaeus intellexit.

42 Quarum magnitudinem.) Verba maximè notanda.
quibus se insignem peripateticæ philosophiæ sectatorem o-
ffendit Ptolemaeus; omnem stellarum actionem in earum lu-
men referens, ut propterea obscurissimo lumine præditas
omnino rejicit. Itaq; de illius sententia omnem in aëre
mutationem alterationemq; sydera lumine non occulto in-
fluxu causabunt, luminisq; ob motum varietate. apper-
tissimè namq; hoc loco affirmat, fulgentem Hyadum, Ca-
præ, similesq; primæ & secundæ magnitudinis stellas ob ma-
gnitudinem earum; & quod in idem redit, ob ingentem lu-
cem aërem alterare posse, cum apparitiones efficiunt, ratio-
ni esse consentaneum.

43 Thoth.) Lilius Gregorius Gyraldus Ferrariensis in
opusculo de Annis & mensibus sic de Anno & mensibus Ae-
gyptijs, anniq; principio. Sunt & Aegyptiorum menses hi,
quos obseruauimus. τέβη, μεχείρ, φαμενός, φαρμενός, θε-
ού, χάρη, ταύρος, vel vt alij ταῦροί, επιφέρη, μεσωφή, θετη, ταφή, vel
vt alia est lectio, φαρού, εθύνη, χυρρη, vel vt alij χιλαχ, vel po-
tius χολαχ. Certe hos Aegyptiorum menses Iacius ægypti-
us, & Aetius medicus viri doctissimi, qui Alexandriæ ver-
sati sunt, hoc modo commemorant: ille in demonstratione
quam, & alibi citauimus, hic in duodecimo suæ medicinæ
volumine. Sic à Septembri exordientes, Thot, Phaophi,
Athyr, Chæac, Tybi, Mechir, Phamenoth, Pharmuthi, Pa-
chon, Payni, Epiphi, Mesori. Quo eodem modo & Bedas
vir multæ lectionis, qui & ipsos nostris mensibus coaptat.
Aegyptij, inquit, propter oxyorem lunæ discursum, men-
sem ad solis cursum reduxerunt. Toth. inquit. iiiij. Cal.
Septem. Phaophi iiiij. Cal. Octob. Athyr iiiij. Cal. Nouemb.
Chæac v. Cal. Decemb. Tybi vj. Cal. Ianuar. Mechyr. vij.
Cal. Februar. Phamenoth. v. Cal. Mart. Pharmuthi vj. Cal.
April. Pachon vj. Cal. Maij. Payni vij. Cal. Junij. Epephi vij.
Cal. Jul. Mesori vijj. Cal. Augusti. Quem x. Cal. Septemb.
die

„ die terminant; ressidiuosq; quinq; dies ἡμέραις, vel inter
 „ calares, siue additos vocant. Quibus etiam quarto quoq;
 „ anno diem sextum, qui ex quadrantibus conficitur, annec-
 „ tunt; & hæc consonant his, quæ ante de Intercalatione do-
 „ cuimus. Porrò si accuratè hanc Bedæ descriptionem obser-
 „ ues, facile quædam emendabis, quæ sunt in Epistola D. Am-
 „ brosij ad Aemiliæ Episcopos de ratione Paschatis, vbi &
 „ perperam inuersa sunt nomina quædam mensium ægyptio-
 „ num, & alterum pro altero. Græca etiam Arati Commen-
 „ taria aliquando parum rectè respondent, vt cum scribunt
 „ Epephy Augustum esse, cum alibi Iulium tradiderint. ex-
 „ tat vero græcum Epigramma incerti autoris, in quo hoc mo-
 „ do mensium nomina referuntur, & quid quoq; mense apud
 „ Aegyptios agatur, duodecim versibus declaratur; quod lib.
 „ p. Epigrāmatum legitur ἀγετοὶ μῆνες. sic autem habet, vt
 „ meis versibus referam: incipit verò a Septembri.

Primus Thoth docuit falces inferre racemis.

Capturamq; Phœphy dabit pifcantibus amplam.

Pleiadum sed Athyr vergentia tempora monstrat.

Chæac cultarum segetum mox germina pandit.

Tybiq; purpureum consultum vestibus ornat.

Nauigijsq; Mechyr signat percurrere marmor.

Ostendit Phamenoth duri fera prælia Martis.

Sed Pharmuthi rosis vernis prænuncius extat.

Florentesq; Pachon campos iam falcibus vrget.

Nuncius autumni, & fructus solet esse Payni.

Vuam pampineus retinens maturat Epephi.

At Nili Mefori fæcunda exuberat vnda.

Hæc Giraldus ex cuius eleganti disputatione satis constat,
 qua ratione in hoc libello primus dies mensis Thoth diei
 29. Augusti respondeat; Alexandrini enim Aegyptijq; à iiiij.

Cal. Septembri id est à 29. Augusti Annum auspicabantur;
 at primus anni mensis Thoth erat apud illos; itaq; necessa-
 rio primus dies Thoth Augusti 29. respondet. q; etiam Pau-
 lus Migdelburgus Forosempsoniensis Episcopus mathema-
 ticusq; insignis tertio lib. de recta pasche celebratione nota-
 cum reliquit; scribens Alexandinos primum diem anni à

quarto

quarto Calendas Septembris auspicari. Verum difficilis o-
ritur dubitatio; ijdem enim hi menses ægyptij, quorum
idem auctor Ptolemæus in libris Magnæ constructionis tam
sæpe mentionem facit, neq; his, qui hoc loco commemo-
rantur; neq; illorum dies, nostrorum mensium diebus re-
spondent. Ptolemæus nasq; lib. 3. illius operis cap. 2. de
magnitudine anni temporis agens, testatur se vernale æ-
quinoctium Alexandriæ septimo die Pachon obseruasse. ita
enim inquit. In 463. anno ab Alexandri morte æquinoctium
vernale nos inuenimus septimo die Pachon post meridiem
vna proxima hora. Solstitium vero æstivale die xi. Mesori.
Nos autem, vt, in dicto 463. anno ab Alexandri morte ex-
actissimè computauimus vndecima die Mesori post medium
noctem, quam duodecima sequebatur, proximè factum. Cæ-
terum in hoc libello, vernum æquinoctium die 26. Phame-
noth esse notatur. æstiuum solstitium prima die Epephy.
Itaq; cum satis constet Ptolemæi ætate vernum æquinocti-
um fuisse circiter diem 22. Martij; æstiuum solstitium circi-
ter 24. & 25. Iunij; qua ratione diei 22. Martij modo Pa-
chon septima, modo 26. Phamenoth. diei vero 25. Iunij, mo-
do vndecima Mesori, modo prima Epephy dies respondere
possint, non est facile videre. Augetur dubitatio, quoniam
ex sexto præcepto Prutenico, (quo loco Erasmus Rheinol-
dus Mathematicus insignis docet, dato annorum numero à
Christo porrò vel retro, datum diem anni Aegyptij ad quē
diem quadret anni Iuliani inuenire) habetur septimam diē
Pachon ad 22. Martij, vndecimam Mesori ad 24. Iunij qua-
drare. quod sic ostendo: floruit Ptolemæus post Christū
dominum ann. 140. quibus per 4. diuisis exit 35. quem nu-
merum interea adseruo. inde in area Canonis quæsiti dies
septem Pachon iuxta se exhibent 116. dies collectos ab ini-
tio anni, à quibus ablati 35. quoniam dati anni sunt post
Christum, relinquunt dies 81. Hi iam in area Canonis inuen-
ti extra in sinistro marginæ monstrant 22. diem Martij, qui
scilicet mensis in capite Canonis adscriptus est. Similiter
dies vndecim Mesori exhibent 210. dies collectos, à quibus
ablati 35, relinquunt 175. dies, quibus respondent dies 24.
Iunij.

Iunij, cum tamen si Aegyptium annum à die 29. Augusti incipiamus, ut inchoandū esse à Gyraldo adducta testimonia probant, libelliq; huius cogit autoritas, dies septima Panchon ad secundam Maij, vndeclima Mesoriad quartam Augusti quadrent; æquinoctiumq; vernum, ut diximus, die 26. Phamenoth, æstiuum solstitium prima Epephy die consideretur. Diuersitas hęc (fateor) diu multumq; me torsit; ceterum, cum in memoriam tandem venisset, antiquos Aegyptios ab exortu Caniculæ seu Syrij primum anni diem inchoasse, statim inuenta veritate difficultas omnis sublata est. Aegyptium vero annum olym ab exortu Caniculæ principium habuisse, ideoq; κύκλον fuisse dictum, satis clare, uti alios nunc taceam, Rheinholdus quarto præcepto Prutenico testatur. de qua re Gyraldus quoq; citato opusculo ita scripsit. Sunt ad hęc qui annum inchoent à Vergiliarū exortu; alij ab earundem occasu, ut Censorinus docet, & pleriq; rerum rusticarum scriptores; alij à Canis ortu, ut antiqui Aegyptij, qui stellam ipsam σέληνην vocabant, & ab eius exortu qualis futurus eo anno rerum euentus edoceriputabant, qua de re & alia ab Horo Aegyptio proditæ sunt. quē profectò morem, quod pertinet ad futuros euentus ex Caniculæ ortu prædiscēdos, Cęos quoq; habuisse annot. 38. in Opusculum de Tempestatum signis Marci Tullij autoritate ostendimus. quin etiam & Pierius Valerianus libro 39. commemorat per Isidis effigiem Aegyptios annum suum indicasse, Idem vero in cælestibus astrum esse Sothis. Aegyptiaca lingua nuncupatū, Ἀσέρων Greca, quasi astros canem dixeris, nempe Syrium & Caniculam. Simpliciter vero stellam hanc in Isidis honorem Aegyptios coluisse, quod ortu suo ingentes apud ipsos pluuias concitare solet, quibus Nilus crescat, vnde sibi victui necessaria comparabant; annumq; ex hieroglyphico huiusmodi intellixisse, quod annum ab istius syderis ortu auspicabantur. Ex quo & apud Ptolemaeum legimus cap. 10. lib. 2. Quadripart. Solstitium longissimum diem edit, & Aegyptijs inundationem Nili, ac ortum Caniculæ significat. Cum autem Alexandrini poscea annum à die 29. Augusti inciperent, hinc varietas omnis

nis ortum duxit. Ptolem̄us igitur veteres secutus Aegyptios in magnæ Constructionis libris annum ab exortu Caniculae auspicatus est. Vnde cap. 3. septimi non semel videmus mensibus verba hęc, secundum Aegyptios, eum addidisse; siquidem scripsit, Athir secundum Aegyptios die vigesimonono, & mox Tybi secundum Aegyptios die quinta; deinde Thot secundum Aegyptios septimo, & sępe alibi:qua additione non ociosè facta, monet aliter de mensibus secundum veteres Aegyptios; aliter secundum recentiores Alexandrinos esse iudicandum. Cæterum Canicula Ptolemai ætate circiter diem 19. Iulij Alexandriæ oriebatur; ex quo & in hoc libello paulo post scilicet die 23. Iulij emersum illius annotatum inuenimus in Climate eo, in quo dies maximus horarum est quatuordecim, quod Alexandrino horizonti ferè conuenire satis est clarum. quamobrem tunc dies primus primi mensis anni, Thoth videlicet, ad diem 19. Iulij quadrabat; ac subinde alijs in mensibus æquinoctia & solstitia incidebant hoc accepto principio; in alijs Alexandrinorum supposito initio: vnde nulla est contrarietas, diversitas nulla. inter diem enim 19. Iulij & diem 29. Augusti intersunt dies 41. quos si mensum Aegyptiorum diebus in hoc opusculo digestis perpetuo addas; dies anno Cynico Ptolemai ætate respondentes habebis. Exempli gratia positum est supra die 26. Phamenoth æquinoctium vernum fieri consueuisse; atq; hoc quidem ducto à die 29. Augusti anni initio; si igitur à die 26. Phamenoth dies 41. numerabis; in diem 7. mēsis Pachon eos terminare compries: quamobrem pronunciandam erit die 7. huius mensis, anno scilicet Cynico, qui à Canis exortu initium sumit, æquinoctium vernum fuisse; & de reliquis eodem modo. quandoquidem autumnale æquinoctium die 28. Mensis Thoth in hoc opusculo fuisse ponit; vnde si addas dies 41. hoc dierū interuallum in 9. diem mensis Athyr incidere inuenies: qua die se autumnale æquinoctium Alexandriæ obseruasse cap. 2. lib. tertij Magnæ constructionis testatur Ptolem̄us. Verum de duplice anni Aegyptij principio, deq; dierum in mensibus Aegyptijs ordine satis dictum; qua comperta differentia,

ferentia, multa difficultia autorum loca illustria reddi non dubitamus: hoc tantum studiosorum bono consulentibus prætereundum nobis in huius Scholij calce non videtur; ex mensium dierumq; Aegyptiorum serie nostris mēsibus diebusq; in hoc Opusculo à Ptolemæo coaptata, facile ea corrigi in Epistola diuī Ambrosij 83. ad Episcopos per Aemiliam cōstitutos de celebritate Paschatis lib. x, quæ doctè Gytaldus superioribus verbis inuersa corruptaq; legi innuit. enim uero duo sunt in ea loca, quæ emendatione egent. in reliquis nulla omnino vel exigua differentia est. Primo loco ita scribitur. Deniq; in futurum Iudei duodecimo, non pri mo mense, celebraturi sunt Pascha, hoc est tertio Kalendas Aprilis secundum nos: secundū Aegyptios autem vigesimo quarto die Phamenoth mensis. at hic constat legēdū esse quarto die Pharmuthi pro vigesimo quarto phamenoth; etenim, ut ex hoc libello pater, ad tert. Cal. April. scilicet ad diem 30. Martij quadrat dies quartus Pharmuthi mēsis; quæ emendatio ex ipsomet diuō Ambrosio comprobatur, qui paulo supra dixit. Celebrauerunt Pascha quinta die Pharmutij mensis, quæ est pridie Cal. Aprilis. ut iam necesse sit, si prid. Cal. April. respondet quintæ diei Pharmuthi; tert. Cal. April. necessario quarto eiusdem mensis Pharmuthi respondere. Alter locus est vbi sic legitur. Nam tunc vigesimo octauo die Pharmutij mensis, qui est septimo Kalendas Maij dominicam Pasche celebrauimus: restituendum namq; constat nono Cal. Maij, qui dies in hoc opusculo, nempe 23. Aprilis, quadrat ad diem 28. Pharmuthi; idq; totum eiusdem Ambrosij autoritate probatur, qui supra ita scripsit; Ergo secundum Aegyptios primo mense celebraturi sumus dominicam Paschæ: hoc est septimo Kal. Mai, qui est dies trigesimus Pharmutij mensis. Verum de his haec tenus.

44 Hipparcho ventus.) Multis in locis huius libelli, nō in hoc tantum, inuenimus scriptum, *ιαωσων*; nec dubitamus subesse mendūm, atq; *ιαωσεχω* esse restituendum; Ippon enim nullus percensetur à Ptolemæo in cathalogo Mathematicorum; qui in huius libelli calce habetur. quorum observationes hac trastulisse ipse inquit.

45 Hoc:

45 Hor. 15. 30. Arcturus mane exoritur.) Die 23. Septembris, siue 26. mensis Thot notat Ptolemæus ætate sua Arcturi matutinum ortum apparentem hor. 15. 30. siue dictas in quinto Climate, atq; ubi polus eleuatur g. 45. 1. extitisse; dicitq; ἐν τοις ἀνατέλλαι; non ἐπιτέλλαι, quoniam, ut supra annot. 23. ex eiusdem sententia ostendimus, boreales stellæ ut plurimum neq; emersionem efficiunt, neq; occultationem. Cæterum, ut Ptolemei mentem facilius attingamus, singulæ Arcturi apparitiones ad eandem Poli elevationem nobis expendendæ sunt, unius seu alterius stellæ exemplo satis, quantum in nobis est, reliqua docuisse ratis, quæ ad rem hac pertinent.

Arcturi apparitiones.

27	0 $\frac{m}{w}$	Longitude Arcturi Ptolemæi ætate.
31	30	Latitudo Borealis.
29	50	Declinatio Borealis à Ptolemæo Sept. Magnæ Constructionis posita cap. 3.
192	9	Ascensio Recta.
34	57	Diff. Ascensionalis ad Eleuationem Poli part. 45. 1. auferenda pro obliqua ascensione ha- benda; addenda pro obliqua descensione, quia declinatio sit borea.
157	12	Ascensio obliqua.
227	6	Descensio obliqua.
12	45 $\frac{m}{w}$	Punctus ortus.
13	.21 \leftrightarrow	Punctus occasus.
12	59	Interuallum emersionis matutinæ.
22	.11	Interuallum occultationis vespertinæ.

His positis, quæ omnia secundū neotericorum dogmata ac regulas supputauimus, facile cuiq; modo erit solis loca inuenire, in quibus cum ipse existebat, huius stellæ apparitiones contingebant. ubi tamen antea nouus rudisq; in hac disciplina miles has quatuor regulas memoriaz mandauerit.

Pro ortu matutino apparente habendo interuallum apparitionis matutinæ puncto ortus stellæ adijciendum est.

Pro ortū vespertino apparente constituendo, interuallū apparitionis matutinæ subtrahendum est à loco opposito, ipsi ortus veri puncto.

Pro occasu matutino apparente decernendo, interuallum occultationis vespertinæ adiiciendum est puncto opposito; puncto veri occasus stellæ.

Pro occasu vespertino statuendo, interuallum occultationis vespertinæ à puncto veri occasus stellæ subtrahendū.

Si igitur emersionis interuallum p. 12. 59. puncto veri ortus Arcturi scilicet part. 12. 45. ᄀ. adiiciamus; habebimus sole g. 25. 44. ᄀ. tenente Ptolemæi ætate Arcturū è solaribus radijs exeuītē apparuisse in alt. Poli 45. Atqui idē autor ponit die 23. Septembris hunc fuisse aspectum, quā die obtinebat sol (vt rem hanc modo crassa minerua decernamus) partem circiter 27. ᄀ. itaq; valde exigua differentia inuenitur inter calculum nostrum ac Ptolemæi supputationem. interea tamen nota interuallum apparitionis paulo longius maiusq; à Ptolemæo supponi, nempè partiū circiter 14. Rursus si interuallum occultationis vespertinæ part. 22. 11. à puncto veri occasus scilicet ex grad. 13. 21. ♃. auferamus. habebimus sole grad. 21. 10. ☽. tenēte aspectum hunc accidisse. at Ptolemaeus die 21. Athyr. nempe 17. Nouembris fuisse scribit; ubi item animaduertendum, ipsum non ~~χειρατεται~~ dixisse, sed ~~σωματιος ολυμπιος~~; nimiram quia proprie Arcturus non facit occultationem, cum occasus vespertinus in illo matutinum exortum nō anteuerat. die vero 17. Nouemb. sol in 22. part. ☽. versabatur vel circiter; itaq; occultationis interuallum à Ptolemæo acceptum cum nostro planè consentit. Quod si puncto opposito scilicet p. 13. 21. II. interuallum occultationis adiiciamus, iam solis locum occasus matutini tempore præfinitū habebimus, qui esset p. 5. 32. ☽. Sed Ptolemaeus trigesima die Payni fuisse hunc aspectum ponit, hoc est 24. Iunij; quā die vel sequenti æstiuū solsticium seculo illo contigisse satis ex 3. lib. Magnæ constructionis, atq; ex hoc opusculo constat; quare ex Ptolemæi calculo, sole initium ☽. ingrediente Arcturus in eleuat. Poli 45. i. matutino occidebat; quo mo-

do oc-

do occultationis interuallum, pro indagando occasu matutino ab eo inuentum, fuisse partium circiter 17. quod cū in alijs stellis obseruatū ab eo fuisse animaduertissem, cognoui tandem Ptolemaeum, in ortu matutino, & occasu vespertino decernēdo, longiora apparitionis occultationisq; interualla ac subinde arcus visionū maiores constituere; in exortu autem vespertino & occasu matutino venando, breuiora interualla, arcusq; minores. Quod totum mirūm in modum cū ratione consentire, nemo est, qui non videat: cum maiorem distantiam requirat stella soli ferè iuncta, nimirum in ortu matutino, in occasuq; vespertino; tanquam longe illūs luci proximior; quam soli opposita, vt potè ab eius splēdore remotissima; videlicet in ortu vespertino & occasu matutino. quod quidem tanquam maximi momenti huius artis studiofis propono considerandū: hæc nanq; varietas in causa est, vt apparitiones calculis nostris inuentæ cum apparitionibus à Ptolemaeo constitutis, vt superius annot. 14. tetigimus, exquisite non quadrent. Supereft exortus vespertinus indagādus, de quo nil Ptolemeus, qui plerosq; alios reliquit aspectus, vt annot. 61. infra dicemus; vnde nec nos aliquid. Ceterum video lectorem hoc in loco Arcturi apparitiones seculo nostro congruentes mirifice desiderare, cuius desiderio nos vt quadam ex parte morem geramus, hæc subijcimus.

18 16 51 ☈ Longitudo vera Arcturi seculo nostro congruens.

31 30	Latitudo borea.
21 53	Declinatio borea.
186 52	Ascensio recta.
22 23	Differentia ascensionalis ad eleuat. Poli Vrbini 43. 30. auferenda, quia declinatio sit borea.
186 52	Ascensio obliqua.
5 13	ꝝ Punctus veri ortus.
12 48	Interuallum apparitionis matutinæ.

His ita cognitis. Cum Eclipticæ punctum, cum quo se se Arcturus attollit in horizonte Vrbini, nimirum in lat. Poli

43. 30. sit 5. 13. Δ . clarum est hanc stellam die 29 Septembris verum confidere ortum, sole nimirum tunc temporis punctum ortus illius occupante, apparentem vero die 12 Octobris, quoniam sol tempore illo partes 18. I. Δ . lustrat, quæ apparitionis matutinæ interuallum 12.48. à punto ortus numeratum, terminant. Quod si horam huius aspectus scire volumus, hac via progrediendum est.

166 18	Arcus diurnus loci solis s. part. 18. I. Δ .
83 14	Arcus semidiurnus.
193 32	Arcus nocturnus.
96 46	Arcus seminocturnus.
186 52	Ascensio obliqua puncti ortus.
203 21	Ascensio obliqua loci solis.
243 31	Reliquus arcus differentiæ, qui cum sit maior arcu diurno solis, patet Arcturum nocte exoriri.
96 46	Arcus seminocturnus addendus.
440 17	Aggregatum ex quo Circulus est abijciendas.
360 0	Circulus integer.
80 17	Reliquus arcus qui cum sit minor semicirculo, commutatus in horas 5. 21. 8. ostendit tot horis præteritis à medio noctis Arcturum exoriri; nimirum hor. 17. 21. 8. post Meridiem diei xi. Octob. vel hor. 11.48. 12. Horologij diei currentis duodecimi. Est autem Crepusculi matutini initium ea die hor. 4. 53. post medium noctis; totaq; illius quantitas hor. 1. 34. ergo transactis ab initio Crepusculi hor. 0. 28. oritur Arcturus, nempe hor. 1. 8. ante solis ortum. Quibus omnibus ita explicatis. Clarum est Arcturum ætate nostra, nempe annis 1452. præteritis à Ptolemaei seculo, diebus 19. tardius aspectum matutinum confidere: tot enim sunt à die 23. Septembris ad Octobris duodecimam, ut sæpe Cardanum Astrologiæ <u>alioqui scientissimum demiratus</u> sim, qui Com. 57. 2. Quadripart. litteris mandauit, quinq; diebus post seculo nostro stellarum apparitiones à Ptolemaeo traditas contingere, quod rursus, postquam occasio fert, in Canicula planum facere aggredior. Syrj

Syrii seu Canicula emersus seculo nostro con-
gruentis epilogismus.

8 57	ω	Longitudo vera Caniculæ.
39 10		Latitudo austrina.
15 55		Declinatio austrina.
97 11		Ascensio recta.
15 42		Differentia ascensionalis ad eleuata. Poli Vrbini.
112 53		Ascensio obliqua.
8 36	Ω	Punctus ortus.
43 44		Interuallum apparit. à vero loco stellæ numerandum ex. prop. 61. Primi mobilis Regiomontani.
His positis, quoniam Canicula cum part. 8. 36. Ω. orientalem plagam sub lat. Poli 43. 30. concendit: ergo die prima Augusti vel secunda cum sole exoritur, tunc enim sol huiusmodi locum ingreditur. Quodsi apparitionis interuallum secundum Regiomontani modum inuentum vero loco Caniculæ adjiciamus; videbimus ortum heliacum parentem illius, emersionem videlicet, confici sole part. 22. 41. Leon. occupante: quandoquidem hic Zodiaci locus interuallum partium 43. 30. terminat, à vero loco Caniculæ numeratum. Pronunciandum igitur, cum sol partes 22. 41. Leon. tenet Caniculam emergere, quod seculo nostro die 17. Augusti efficitur; at Ptolemæo in simili ferè parallelo diem circiter secundam Augusti emergebat; atq; dies 15. ferè intersunt; ut Cardani regula omnino nutabunda apparet. Cæterum & Caniculæ emersus horam in hunc modum exploramus.		
206 18		Arcus diurnus locis ☽. scilicet partium 22. 41. Ω.
103 9		Arcus lemidiurnus.
153 43		Arcus nocturnus eiusdem.
76 51		Arcus seminocturnus.
112 53		Ascensio obliqua puncti ortus Caniculæ.
131 24		Ascensio obliqua loci solis auferenda.
341 29		Reliquus arcus differentiæ, qui cum sit mi-
		nor

nor arcu diurno solis patet stellam noctu
oriri.

- 76 55 Arcus seminocturnus addendus.
- 418 20 Aggregatum.
- 360 0 Circulus integer auferendus.
- 58 20 Residuus Arcus differentiae, qui cum sit mi-
nor semicirculo in horas commutatus ostendit, quota ho-
ra à noctis medio Canicula exoriatur. At partibus 58. 20.
respondent Hor. 3. 53. 20, ergo tot horæ effluxere à noctis
medio. Incipit autem crepusculum matutinum ea die hor.
3. 16. post medium noctis, scilicet hor. 8. 23. horologij diei
17. atq; tota duratio crepusculi hor. 1. 51. ergo Canicula
emergit hor. 15. 53. 20. à meridie diei 17. & hor. 9. 0. 20.
horologij diei currentis 17. ab incepto crepusculo. hor. 0.
37. 20. : sibneccos. og. 84 illo 4. ad dui macta me-
101 46 Hor. 13. Arcturus mane exoritur.) Iam supra annot.
31. dictum est locum corruptum esse; & hor. 13. 30. emen-
dandum: quod perpetuo faciendum est, vbiq; lectio ista
inueniatur.

47 Hor. 15. 30. Fulgens Hyadum manè occidit.) Quod
superius annot. 45. dictum est de differentia arcuum, inter-
stallorumq; in aspectibus; exemplo rursus huius alterius
stellæ comprobare proposuimus. in reliquis syderibus, qui
plus ocij nacti fuerint, veritatem hanc experientur.

Fulgentis Hyadum apparitiones.

12. 40. ♂ Longitudo Fulgentis Hyadum Ptolemaei se-
cundum omnes primi macta.

- 5 10 Latitudo meridiana.
- 11 10. Declinatio borealis.
- 41 46 Ascensio recta.
- 11 13 Differentia ascensionalis ad eleuationem
Poli 45.. i. auferenda pro ascensione obli-
qua, quia declinatio est borea.
- 30 13 Ascensio obliqua.
- 53 2 Descensio obliqua.
- 13 0. ♂ Punctus ortus, et aspilat.

- 9 53 8 Punctus occasus.
 27 16 Apparitionis matutinæ interuallum.
 13 39 Occultationis vespertinæ interuallum.

His ita cognitis, apparitionis interuallum à nobis inuentum punto ortus additum ostendit, sole part. 20. 16. II. percurrente Ptolemæi ætate matutinum fulgentis Hyadum ortum apparentem fuisse, siue emersionem dicere velis. at Ptolemæus ponit die 22. Payni, nimirū die 16. nostri Iunij, illum contigisse, quo tempore sol partes circiter 22. 59. attingebat: itaq; & longius apparitionis interuallum ab eo acceptum fuit. Rursus occultatio siue occasus vespertinus apparens huius stellæ fuisset, vt occultationis interuallū docet, sole in part. 26. 14. V. existente, at Ptolemæus ponit ipsum accidisse die 21. Pharnuthi, videlicet die 16. Aprilis, quo tempore tenebat sol partes circiter 24. V. quamobrem, & longius occultationis interuallum à Ptolemæo suppositum videmus. è contra vero breuiora interualla hæc ab eo esse constituta, in ortu vespertino occasuq; matutino decernendo, facile ex præsenti loco coniectari possumus. inquit enim ipse die 15. Athyr, nimirum die xi. Nouembris, fulgentem Hyadum matutino occidisse; quo tempore sol part. 16. vel circiter perlustrabat, vt breuissimum occultationis interuallum in hoc aspectu supposuisse videatur. atq; hinc clare liquet quām verè in præfatione dixerit Ptolemæus obscuriora & minora sydera, quod ad hoc negotium pertinet, omnino esse prætereunda, cum eorum loco quæ maiore lumen præditæ sunt obseruari possint. enim uero videmus hic fulgentis Hyadum occasum matutinum apparet cum eodem Vergiliarum aspectu exquisitè conuenire, vt commodissime hyemis initium nunciare possit, quod præclare citato loco significauit Ptolemæus, dicēs pro Vergilijs splendidam Hyadum esse obseruandam.

48 Hor. 15. 30. Capra niane occidit.) Capra in Canonica descriptione lib. 7. Magnæ Constructionis ponitur à Ptolemæo in p. 25 o. 8. cù latitudine boreali part. 21. 30. Quæ tamen stella secundum Copernicum lib. 2. Revolutionum; cui Erasmus Rheinhodus in sua Canonica expositione af-

sentitur, fuisse tunc in part. 25. o. II. longitudo namq; media ipsius ab ea stella, quæ prima est in Asterismo Arctis in forma Heniochi seu Aurigæ, ponitur ab utrisq; esse p. 78. 20. cui si veram Aequinoctij verni præcessionem seculo Ptolemaï congruentem adiiciamus, vt Præceptum undecimum Prutenicum faciendum admonet, veram Capræ distantiā ab adparenti æquinoctio habebimus. at Præcessio vera Aequinoctij verni Ptolemaei etate erat sex o. p. 6. Scrup. prim. 40. Scr. secund. 46. itaq; cū longitudo Capræ à prima in capite V. secundum Copernicum & Rheinholdū sit, vt vidimus, partium 78. 20. his adiecta vera Præcessio conficit partes 85. o. 46. Distabat ergo Capra ab adparenti Aequinoctio partibus 85. o. 46. id est duobus dodecatemorijs 25. gr. o. 46. nimirum in gr. 25. o. 46. II. versabatur. Vel igitur insigne mendum erratumq; est in Copernici Rheinholdiq; descriptione, & pro 78. 20. reponendum 48. 20. vel Ptolemæus plurimum hallucinatus est; cum uterq; locus per integrum signū dissideat. Experientia tamen facile litem hanc dirimet; satisq; nobis fuerit rem indicasse.

49 Splendida Aquilæ occultatur.) ὁ λαμπεῖς τοῦ ἀετοῦ κενταύται, habet græcum exemplar vigesima septima die Chæac; & tertia Tybi ὁ λαμπεῖς τοῦ ἀετοῦ ἐπίτελλε. Quæ tamen stella à Ptolemaeo lib. 8. Magnæ Constructionis in Canonica descriptione inter boreales percésetur: verusq; eius locus ponitur in part. 3. 50. b. cum lat. part. 29. 10. boreali. Qua igitur ratione Ptolemæus nisi à seipso maxime differentiens occultationem & emersionem huic stellæ potuit impartire? iā pridē enim supra ex eius mente annot. 23. statuimus, boreales stellas neq; occultari neq; emergere; quemadmodum Arcturi exemplo demonstrauimus. An Vir oculatus, tissimus rem hanc ita explicauit? Η δὲ ἐπανατολὴ προχεοῦ, πολλάκις τῆς ἑσπέριας θύεως. quod nos interpretati sumus, at matutinus exortus plerūq; in illis vespertinū occasū astegetreditur. Itaq; nō omnes boreales stellæ id perpetiuntur Ptolemaeo autore. Aquileq; claram hanc unam esse ex illarum numero calculus docebit; quem nos, contenti rem tantum tetigisse, consulto omittimus.

50 Hor.

50 Hor. 13. 30. Arcturus mane exoritur.) οὐκέτι λλεις
habet græcus codex die decimaquinta Phamenoth : sub-
esse tamen mendum non dubito, cum paulo supra die octa-
ua eiusdem mensis vespertino exoriri Arcturum notet Pto-
lemæus. nec fieri possit, vt tam breui dierum intervallo à
vespertino exortu ad matutinum Arcturus transeat. emen-
dandum igitur ἵστηγος. legendūq; Arcturus vesperi exoritur.

51 Venti ingentes supernè .) Græcum exemplar ita ha-
bet die 22. Epephy. Διημοκρίτῳ ὅλαις καταιχύδεις . Itaq; in-
curia pro Democrito Metrodorus irrepsit ; quanquam nil
ferè hoc refert, cum Democriti & Metrodori obseruationes
planè conueniant, vt ad finem huius opusculi perbellè Pto-
lemæus admonuit . quid verò sit καταιχύδεις cap. 3. libelli de
Mundo sic habes definitum ; τῶν γέ μὲν βιαιῶν τανεύματων κα-
ταιχύδεις μὲν ἴσιν πρεῖμα ἀνάτεν τύπτοντες φίλους . quæ verba Bu-
deus ita transtulit eleganter . Cæterum è genere violento-
rum flatuum, καταιχύδεις nomen est fatus ingruentis superne
repenteq; euerberantis .

52 Etesiæ spirant Oporæq; principium .) Ita scriptum
est die 27. Epephy. Oporam autem Caniculæ emersu apud .
Veteres initium sumpsiisse, cap. 3. 2. lib. Apologiæ Galeni
Olympiodoriq; autoritate probatum est. item Etesias ex
Veterum sententia eiusdem syderis aspectu flare incepisse.
cap. 6. 3. Apologiæ, & alibi etiam in annotationibus dictum
à nobis fuit ; estq; manifesta Aristot. autoritas 2. Meteoron
cap. 5. id perspicuè asserentis . itaq; locus hic Ptolemæi,
quæ alibi disputauimus, mirificè comprobat .

53 Cæsari peristasis .) Sic die 23. Mesori ; puto autem
hic peristasm dicere venti mutationem. quo fortasse sensu
scripsit Collumella decimo sexto Cal. Martij vespere Crater
oritur venti mutatio. Cum autem duplex peristasis sit, an-
nua scilicet & diurna , vt Schol. 10. super tex. 51. libel'i de
Ventis ex sententia Præceptoris demonstrauimus : annuam
peristasm (vt arbitror) hoc loco Ptolemæus intelligit, cù
paulo supra incepisse autumnum dicat, nimirum die 19.
eiusdem mensis : cum annuis enim tempestatibus ventos
quoq; mutari satis est manifestum .

54 Cum imbre & ventis significat .) Locus hic apertissimè docet verbum hoc ~~ταπεινούμενον~~; mutationem ipsam actu existentem aliquando significare , de qua re supra annot. 7.

56 Ut locis , quæ circa eundem sunt paralellum .) Documentum insigne . Vniuersalem nanq; maximè doctrinam hanc facit his verbis Ptolemæus ; cum non solum locis , quæ in hoc libello commemorantur, sed paralellis quoq; easdem obseruationes conuenire doceat . de qua re sic in opusculi extremo idem autor egregiè . quamobrē potissimū aliquis aptare poterit Aegyptiorum significationes regionibus illis. , quæ eodem paralello subiacent &c.

57 Stellæ primæ magnitudinis .) In primæ magnitudinis stellis numerandis Cor Leonis in græco exemplari prætermisso est: quā stellā nos in calce adiecimus, vt numerus absolitus stellarum quindecim habeatur primæ magnitudinis; quarum omnium vera loca ætate Ptolemæi ex septimo octauoq; Magnæ Constructionis excerpta, itē varia nomina, naturas, declinationes, ascensionesq; rectas à nobis inuétas, ad faciliorē eorum, quæ in hoc opusculo tractantur, intelligentiam, sequenti tabella comprehendimus.

Stellarum prima Mag. Septentrionalis Plagæ Epilogismus.

Long. Lat. Nat. Decl. Asc.R.

Capra.Hircus.Si- ♀ 25.0. 22.30.B. ♂ ♀ 41.10. B. 45.25.
nister Humerus

Aurigæ.

Lucida Lyræ; Vul- → 17.20. 62.0.B. ♀ ♀ 38.28.B. 262.26.
tur cadens; Fid.

Arcturus. ♂ 27.0. 31.30.B. ♂ ♂ 29.50.B. 192.9.

Stellarum prima Mag. quæ in Zodiacum incident Epilogismus.

Long. Lat. Nat. Decl. Asc.R.

Fulgens Hya. Pa- ♀ 12.40. 5.10.M. ♂ 11.0. B. 41.46.
lilitiū.Aldebran.

Spica Virginis.A- ♂ 26.40. 2.0. M. ♀ ♂ 0.30.M. 176.10.
rista. Azimeth.

Cor Leonis.Reg. ♂ 2.30. 0.10.B. ♂ ♂ 19.50.B. 124.57.
Basiliscus.

Cauda Leonis. ♂ 24.30.11.50.B. ♂ ♀ ♀ 16.23.B. 151.27.

Stellæ-

Stellarum prima Mag. Austrina Plaga Epilogismus.

	Long.	Lat.	Nat.	Decl.	Asc.R.
Procyō. Canis mi-	II 29.10.	16.10.M.	♀ ♂	7.14.B.	89.25.
nor. Algomenisa.					
Humerus dexter	II 2.0.	17.0.M.	♂ ♀	5.15.B.	63.4.
Orionis.					
Pes sinister Orio-	♂ 19.30.	31.30.M.	μ	20.4.M.	58.0.
nis. Rigel.					
Canis maior. Can.	II 17.40.	39.10.M.	ψ ♂	15.45.M.	80.7.
Syrius. Alhabor.					
Splēd. Pisc. Aust.	≈ 7.0.	23.0.M.	♀ ♀	40.56.M.	317.17.
Vltima fusionis					
aquę ≈ Fomahad.					
Extrema Flu. Luc.	Vo. 10.	53.30.M.	♀ +	47.16.M.	37.5.
Eridani. Acar.					
Canobus.	II 17.10.	75.0.M.	+ +	51.22.M.	84.43.
Quę in Pede dex-	≈ 8.20.	41.10.M.	♀ +	40.14.M.	16.725.
tro Centauri.					

58 Stellæ secundæ magnitudinis.) In stellis etiam secundæ magnitudinis recensendis ex quindecim numero, quarū apparitiones notauit in hoc libello Ptolem̄eus; quę in capite sequentis Geminorū pr̄termissa fuit in gręco exēplari. sunt autē stelle omnes secundę mag. 45. Ptolem̄eus tamen, vt diximus, quindecim tantū ponit. quarū longitudinē seculo illius congruentē, latitudinē, ac naturā percensere satis fuerit.

Stellarum secundæ Mag. Septentrionalis Plaga Epilogismus.

	Long.	Lat.	Nat.
Lucida Persei.	♂ 4 50	30 0 B.	+ +.
Quę in dextro Hu. Aur.	II 2 50	20 0 B.	♂ ♀.
Lucida Auis.	≈ 9 10	60 0 B.	♀ ♀.
Splēdida Cor. Borealis.	≈ 14 40	44 36 B.	♀ 8.
Cōmunit Equi & Andr.	X 17 50	26 0 B.	♀.
Splēdida Aquilæ.	β 3 50	29 10 B.	♂ +.
			Stella-

Stellarum secundæ Mag. quæ in Zodiacum incident Epilogismus.

	Long.	Lat.	Nat.
Quæ in Capite præcedentis Geminorum.	II 23 20	9 30 B.	♀.
Quæ in capite sequētis Gemi. Cap. Hercules.	II 26 40	6 15 B.	♂.
Splēdida Boreal. Lācis.	II 22 10	8 30 B.	山 ♀.
Splēdida Aust. Lācis. lumenosior Lāx australis.	II 18 0	0 40 B.	山 ♂.
Antares seu Cor Scorp.	II 12 40	4 0 M.	♂ 4.

stellarum secundæ Mag. Austrina Plaga Epilogismus.

	Long.	Lat.	Nat.
Humerus sinist. Orion.	II 20 10	17 30 M.	♂ ♀.
Lucida Hydra.	II 0 0	20 30 M.	山 ♀.
Media Cinguli Orionis.	II 17 20	24 50 M.	山 ♂.
Quæ in Genu Sagittarij.	II 17 0	18 0 M.	山 山.

59 Quatuor in anno facit apparitiones.) Vnaqueq; predictarū stellarū, quæ numero triginta sunt, quatuor in toto annuo cursu facit apparitiones in unoquoq; quinq; Climatū, quæ Ptolemēus enumerauit; nimirū ortū matutinū, ortū vespertinum; occasum matutinum, occasum vespertinum.

60 Quanquam contingit Canobum.) Stellæ inerrantes, quarum declinatio aquilonaris vel austrina complemento altitudinis Poli cuiusq; loci minor est, semper in regione illa oriuntur & occidunt. Stellæ inerrantes, quarum declinatio borealis complemento altitudinis Poli maior est, semper supra nostrum extant hemisphērium. Stellæ inerrantes, quarū declinatio australis cōplemento altitudinis Poli maior est, semper infra nostrū hemisphēriū latent. Stellæ inerrantes, quarū declinatio cum regionis latitudine per additionem quadrantem circuli id est nonaginta gradus exactè complet, iue quod in idem redit quarum declinatio & complementum latitudinis regionis penitus conueniunt, huiusmodi tales nunquam subducuntur, topicæq; & horizontales dicuntur, quæ in quotidiana cœli conuersione spatio

24. horarum nunquam oriuntur, aut occidunt, sed tantum circumferentiam horizontis stringunt. Stellæ inerrantes, quarum declinatio eiusdem denominationis, regionis inclinationi Poliq; latitudini æqualis est, verticales appellantur, atq; in data regione sunt perpendiculares, & cœli verticem in conuersione singulis diebus semel attingunt. His cognitis facile modo est percipere quod Ptolemæus de Canobo, Pede Centauri dextro, atq; de Fluuij extrema inquit; quamquam mendum subesse suspicor, cum Centauri pedem dextrum etiā in quarto paralello oriri tunc, & occidere fuerit necesse, ut mox probabimus. Cum enim Canobi declinatio australis Ptolemei ètate esset partium 51. 22. patet ex primo axiome stellam hanc in primo, secundo, & tertio paralello ortum fecisse & occasum; declinatio namq; prædicta cum complementis latitudinum siue Poli eleuationum comparata perpetuo minor esse inuenitur. siquidem primi paralelli complementum est part. 66. 9. ut Poli eleuatio p. 23. 51. ex gradibus 90. ablata ostendit: secundi Paralelli part. 59. 38. tertij paralelli part. 54. Item perspicuū est ex tertio axiome, Canobum quinti paralelli horizontem non attingere; nimirum quia eius declinatio australis part. 51. 22. cōplemento latitudinis sit maior, quæ est part. 49. 4. Rursus perspicuum est, Centauri Pedem in quinq; paralellis oriri & occidere, quoniam declinatio eius austrina part. 49. 14. minor est paralellorum complementis. nam & postremi paralelli complementum partium est 44. 59. Ptolemæus tamen in tribus tantum prioribus stellam hanc ortum efficere & occasum scribit, ut propterea credam librariorum incuria Canobo fuisse adiunctam, & omnino è contextu esse expungendam. Demum extrema Fluuij in quatuor tantum prioribus paralellis oritur & occidit, ut rectissime scribit Ptolemæus, quoniā eius declinatio part. 47. 16. austrina, minor est cōplementis latitudinū illorū: in quinto non oritur neq; occidit, quoniā ipsius declinatio cōpiemēto est maior.

61 Ut iam apparitionum numerus.) Triginta hæ stellæ inerrantes, quarum aspectus in quinq; positis paralellis sibi Ptolemæus inuestigandos proposuit, apparitiones in totū faci-

faciunt in ijsdem paralellis 580. vnaquæq; enim stella quatuor facit in anno apparitiones: igitur si in omnibus quinq; paralellis oritur & occidit, viginti facit apparitiones. at sunt omnes numero triginta; igitur in uno paralello faciunt apparitiones 120. & si omnes in quinq; paralellis orientur & occiderent, apparitiones facerent 600. verum quia Canibus & Pes Centauri, vt inquit autor, in tribus tantum prioribus oriuntur & occidunt, desunt apparitiones 16. quarti scilicet & quinti paralelli. item quia extrema Fluuij in quatuor tantu prioribus eodem autore oritur & occidit, desunt adhuc apparitiones ipsius quatuor quinti Paralelli. itaq; si ex 600. apparitiones 20. quas tres dictæ stellæ non efficiunt, subducantur, remanent 580. apparitiones, vt Ptolemæus inquit; qui tamen 494. tantum apparitiones in hoc opusculo ponere videtur.

62 Vbi maximus dies æquinoctialium horarum est quindecim.) Patet, cum maximus dies in horizonte Vrbini sit horarum 15. 15. obseruationes Democriti, Cæfaris, Hipparchi, Callippi, Euclæmonis, Metrodori, & Cononis posse nostris locis accommodari. Hæc sunt, quæ, dum libellus hic sub prælo esset, in mentem ad eum illustrandum subito venerunt: quæ, vt potè nec etiam recognita, maximo existimationis periculo in lucem veniunt: verum tanti mihi fuerit famæ dispendium, dum publico bono consulatur.

Annotatiuncula in Plinium.

63 Et postridie occidunt Hædi.) Miror eos, qui emendandæ Plinianæ orationis prouinciam suscepere, hæc non animaduertisse. Primum enim vbi legitur v. Cal. Heniochus occidit matutino. iij. Cal. Corona Cæsari exoriri incipit. vtrobiq; reponendum pro Cal. Non. sicuti & supra cap. 26. vbi legitur. iij. Cal. Ian. Canis occidens, emendandum itidem iij. Non. Deinde quod magis est, hoc in loco pro occidunt Hædi, legendum, oriuntur Hædi; nam & sic Columella, & liber à Leonico translatus.

F I N I S.